

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Başçı müavininin
istefasının
arxasındakı
vəhhabi izi
yazısı səh.5-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 1 aprel 2015-ci il Çərşənbə № 67 (6095) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Aslan Aslanovun öldürtdüyü
deyilən polkovnikin yaxınlarından
sensasion açıqlama

Cahangir Rüstəmovun sui-qəsdin qurbanı olduğu bəyan edildi; Elpərest Həsənlinin iddiası təsdiqlənir...

yazısı səh.6-da

Arif Hacı:

"Yaxın aylarda cəmiyyətdə
fəallıq artacaq"

yazısı səh.7-də

Bu gün 1 apreldir, bizə
zarafat... yaraşır mı?

yazısı səh.11-də

İqtisadçı deputatdan həyəcan təbili

yazısı səh.10-da

Birinci rübün yekunu: ucuzlaşan
manat yenə təhlükədə...

yazısı səh.15-də

Türkiyədə şok: ölkə işıqsız qaldı,
prokuror girov götürüldü

yazısı səh.5-də

Rəsul Cəfərov ev
dustaqlığına buraxılmadı

yazısı səh.3-də

Ekspert:

"Sorosun Azərbaycana maliyyə
ayırması real görünür"

yazısı səh.9-da

İcra başçısı Bayılda
10 ailəni küçəyə tökdü

yazısı səh.12-də

Davudoğlunun enerjili olmasının
sirri - durian meyvəsi

yazısı səh.13-də

Cahangir Hacıyevin
ayaqqabı fabriki bağlandı

yazısı səh.3-də

Rusiya bölgəyə yönəlik balans siyasətini dəyişir

PUTİNİN BAKIYA GƏTİRƏCƏYİ İKİ MESAJ - İDDİA, ŞƏRH

Kreml başçısı Qarabağa dair "kart-blans" qarşılığında azərbaycanlı həmkarından Avrasiya layihələri ilə bağlı konkret "dobro" istəyə bilər; Avropa Oyunlarından sonra Azərbaycanın blits-müharibəyə başlayacağı ilə bağlı xəbərlər təsadüf deyil

yazısı səh.8-də

"AST Telman" Ziya Məmmədovu dostları sırasından çıxarıb

Telman İsmayilov nəqliyyat naziri haqda suala elə bir cavab verdi ki...; ölkə mətbuatı aylar öncə yazırdı ki, Ziya Məmmədovun özünə qarşı təhlükəni sovuşdurmaq üçün dostlarından imtina etməkdən başqa çıxış yolu yoxdur

yazısı səh.9-da

Milli Şuranın
mütəxəssisi
Anara görə
boykota
çağırıldı

yazısı səh.4-də

Baxtiyar Abbasov:
"Erməni himni
səslənəndə
özüm qəsdən
oturdum"

yazısı səh.11-də

İntiqam Əliyev:
"Qızım, səni
qarşıda böyük
məhrumiyyətlər
gözləyir"

yazısı səh.4-də

1aprel

“Neftçi”yə Çingiz Abdullayev rəhbərlik edəcək, amma...

Martın 31-də “Neftçi” klubunun toplantısı olub. “Trend”-in məlumatına görə, SOCAR-ın binasında keçirilən iclasdan sonra “Neftçi” klubunun prezidenti Sadıq Sadıqov çıxışında deyib ki, nəinki “Neftçi”nin, Azərbaycan futbolunda dəyişiklik vaxtı çatıb.

Onun sözlərinə görə, hələ ötən il klublarda Müşahidə Şurasının yaradılması qərarına gəlinmişdi: “Neftçi” Futbol Klubu ayrı qurum idi. Bizim “Neftçi” İdman Klubumuz var ki, 36 idman növündə 5 minə yaxın

idmançı var. “Azərneftyağ” Neft Emalı Zavodu bağlıdıqdan sonra qərara gəldik ki, futbol klubunu cəmiyyətin tərkibinə verək. Futbolun inkişafı üçün yeni struktur düşündük. Bu gün bunun qərarını verdik. “Neftçi” Futbol Klubunda artıq Müşahidə Şurası yaradıldı. Bu Müşahidə Şurasına 7 üzv təklif edirik. Seçim sonra olacaq. Düşündük ki, tanınmış simalar yer alsın bu şurada. Çingiz Abdullayevdən xahiş etdik ki, bu şuraya rəhbərlik etsin. O, “Neftçi” sevərlərdəndi. Sağ olsun ki, təklifimizi qəbul etdi. Bəhrəm Bağırzadə də təklifimizi müsbət qarşıladı. Tanınmış futbolçularımız Mübariz Zeynalov və Səməd Qurbanov da razılıq verdilər bu şurada iştirak etməyə. Zaur Qəhrəmanov və mən də bu şurada yer alacağıq. “Neftçi”nin aksiyaları buraxılacaq. Bizdə gələn ilə qədər artıq şəxsi klub olmayacaq, ictimaiyyət idarə edəcək”.

Respublikaçılar Obamanı ABŞ-a təhlükə kimi görür

“Reuters/Ipsos” agentliyi mart ayında onlayn sorğu keçirib və 3 minə yaxın amerikalı ABŞ-a təhlükə yaradan ölkələri, təşkilatları və fərdləri qiymətləndirmə balı üzrə sıralayıb.

ANS PRESS-in məlumatına görə, Respublikaçılar Partiyasının üzvləri Prezident Barak Obamanın Birləşmiş Ştatlara Rusiya prezidenti Vladimir Putinin və Suriya prezidenti Bəşər Əsəddən daha çox təhlükə yaratdığını bildiriblər.

Sorğunun nəticələrinə görə, respublikaçıların 34%-i indiki dövlət başçısı Barak Obamanı, 25%-i Rusiya prezidenti Vladimir Putini, 23%-i isə Suriya prezidenti Bəşər Əsədi birbaşa təhlükə kimi görür.

Sorğuya 1083 demokrat və 1059 respublikaçı qatılıb. Respublikaçıların 27%-i Demokrat Partiyasını, Demokratların 22%-i isə Respublikaçıların ölkəyə birbaşa təhlükə hesab edib.

Sosioloq Barry Qlassner “Reuters”ə bildirib ki, Amerika siyasətindəki qütbləşməni nəzərə alsaq, nəticələr təəccüblü deyil: “Vəzifədə olan şəxsi qaralayır. 2016-cı il prezident kampaniyasında Respublikaçılar və Demokratlar bir-birinə qarşı qorxu, həyəcan yaratmaq hisslərindən istifadə edəcəklər. Televiziya, siyasətçilər də bu qorxu ilə çox bazarlıq edirlər”.

“Elm” tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 metr. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

Başağılığı

Milli Strateji Düşüncə Mərkəzinin rəhbəri İsa Qəmbər Müsavat Partiyasının Məclis üzvü Sabir Məmmədliyə anası Zərnişan xanımın vəfatından kədərli olduğunu bildirir, dərin hüznə başsağılığı verir.

Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacıli və partiyanın Divanı partiyanın məclis üzvü Sabir Məmmədliyə anası Zərnişan xanımın vəfatından kədərli olduğunu bildirir, dərin hüznə başsağılığı verir.

Müsavat Partiyası Binəqədi rayon təşkilatı partiyanın məclis üzvü Sabir Məmmədliyə anası Zərnişan xanımın vəfatından kədərli olduğunu bildirir, dərin hüznə başsağılığı verir.

MN: «Azərbaycan tərəfi düşmən barədə hər cür məlumatla malikdir»

Azərbaycan tərəfi düşmən barədə, eləcə də Ermənistan baş verən bütün proseslərlə bağlı istənilən məlumatla malikdir.

Bunu “Trend”-in sorğusuna cavab olaraq Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildiriblər.

Nazirlik bəyan edir ki, bu yaxınlarda “Dağlıq Qarabağın müdafiə naziri” Movses Akopyanın telefon danışığının audioyazısının icmalılması bunun əyani sübutudur.

Cəbhədə erməni tərəfin itkilərini gizlətməsinə gəldikdə isə həqiqətən erməni tərəfi bütün iyərnc üsullardan istifadə edərək xeyli sayda olan itkilərini gizlədir: “Bütün bunlara baxmayaraq, erməni mətbuatının yaydığı rəsmi məlumatları izləsəniz, ermənilərin itkilərinin statistikasını açıq-aydın görə bilərsiniz. Hətta rəsmi məlumatlar əsasında yayılan xəbərlər istər Ermənistan, istərsə də düşmən ordusunda vəziyyətin nə qədər acınacaqlı, dözülməz və

şəraitin yaxşılaşmağa doğru bərpasının ümitsiz olduğunu açıq-aydın göstərir. Buna bariz nümunə isə martın 22-də Azərbaycan tərəfinə könlü sürətdə keçmiş erməni hərbi qulluqçu A.Qriqoryanın sələndirdiyi fikirlərdir”.

Qeyd edək ki, Ermənistan KİV-ləri martın 29-30-da cəbhədə

gedən döyüşlər zamanı 7 erməni hərbiçinin öldüyü barədə məlumat vermişdir. Rəsmi orqanlar isə bu barədə dəqiq məlumat vermirlər. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi isə bəyan edib ki, erməni tərəfinin itkiləri açıqlanan rəqəmlərdən qat-qat çoxdur və ermənilər bu itkiləri tədricən açıqlayacaqlar.

Sevinc Osmanqızından Tamerlan Qarayevə “qara qutu” ittihamı

“Germanwings” təyyarəsinin qara qutusundan çıxan səs qeydinin xronikasını dəqiqədəqiqə oxuyuram və göyərtədə baş verənləri aydın təsvir edirəm”.

Axar.az xəbər verir ki, bu sözləri ermənilərin 20 noyabr 1991-ci ildə vurduların vertolyotda həyatını itirənlərdən biri - jurnalist Osman Mirzəyevin qızı Sevinc Osmanqızı facebook sosial şəbəkəsindəki profilindən paylaşmışdır. S.Osmanqızı sözügedən vertolyotun qara qutusunun indiye qədər gizli saxlanılmasına görə ittiham yağdırıb: “Atamın həlak olduğu Mİ-8 vertolyotunun qara qutusu ilə bağlı Tamerlan Qarayevlə olan söhbəti xatırlayıram: “Axı qara qutu sizin nəyinizə gərəkdir? O, sizə hansı informasiyanı verəcəkdir ki? O, onsuz da texniki bir şeydir, ondan heç nə öyrənmək mümkün deyil”.

Mİ-8 vertolyotunun salamat qalan qara qutusunu Rusiyaya gəder-gəlməzə göndərən parlament istintaq komissiyasının rəhbəri indi getsin xronikanı oxusun. Nə məqsədlə göndərdirdi - bir özü, bir də havadarları bilir”.

İncəsənət Gimnaziyasının direktoru işdən çıxarıldı

Milli Konservatoriyasının tərkibində Respublika İncəsənət Gimnaziyasının direktoru Mahuzar Şabanbəyova işdən azad olub.

Bu barədə lent.az-a Təhsil Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib. Məlumatla görə, M.Şabanbəyova martın 6-da öz ərizəsi ilə işdən azad edilmişdir. Onun vəzifəsinin icrası təhsil müəssisəsinin ibtidai sinif rəhbəri Umnisə Nəcəfbəyovaya həvalə olunub.

Yaxın günlərdə İncəsənət Gimnaziyasına direktor təyin olunacaq.

Maşınla polisi vurub qaçan şəxs yaxalandı

Astara rayonunda polis işçisinə xəsarət yetirən şəxs tutulub. Daxili İşlər Nazirliyinin saytı bildirir ki, martın 30-da saat 12 radələrində Astara şəhərində rayon polis şöbəsinin əməkdaşı, polis serjantı Ayaz Hüseynov xidmətdə olarkən özünü şübhəli aparan “KIA” markalı avtomobilin sürücüsü Seymur Əliyevə yaxınlaşıb və sənədlərini tələb edib.

Tabeçilik göstərməyən S.Əliyev avtomobil hərəkətə gətirib və A.Hüseynova ayaq nahiyəsindən xəsarət yetirdikdən sonra maşından düşərək hadisə yerini tərk edib.

A.Hüseynovun avtomobilinə baxış zamanı 250 qram heroin, evindən isə 1 kiloqram 100 qram tirək, 20 qram həşiş, 1 qram antefamin həbi, 1 ədəd müvafiq sənədləri olmayan “LJ” markalı tüfəng, 54 ədəd patron və 1 ədəd beşbarmaq-bıçaq aşkar edilərək götürülüb. Faktla əlaqədar əməliyyat-axtarış tədbirləri aparılır.

Şəhidlər Xiyabanını ziyarətlə bağlı yeni təklif

Terrora və Soyqırma qarşı QHT Koalisiyası 31 Mart Soyqırım Günü ilə əlaqədar Şəhidlər Xiyabanını ziyarət edib, şəhidlərin xatirəsinə dualar oxunub, məzarlarına gül qoyulub. Ziyarətdə koalisiyaya daxil olan təşkilatların rəhbərləri Faiq İsmayılov, Radə Abbas, Əlisəfa Mehdi, İradə Polad, Mahirə Əmirhüseynova, Mehriban Abdullayeva, Şərqiyyə Dadaşova, Akif Nağı və təşkilat üzvləri iştirak edib. Koalisiya üzvləri ziyarətin forması ilə bağlı yenilik ediblər. Ziyarətə Qarabağ müharibəsi şəhidlərinin məzarlarından başlanılıb, bütün məzarlar ziyarət olunub.

Koalisiya üzvləri cəmiyyətə müraciət edərək ziyarətin hər dəfə məhz bu formada edilməsini təklif ediblər. Ziyarətdən sonra soyqırım gününə həsr olunmuş dəyirmi masa keçirilib. Dəyirmi masada bir sıra təkliflər irəli sürülüb. Xüsusi olaraq vurğulanı ki, Qarabağ müharibəsi şəhidlərinin məzarlarının sıx əkilmiş ağacların arxasında qalması yolverilməzdir. Həmin ağaclar çıxarılmalı, səliqə ilə başqa bir yere köçürülməlidir. Bu məsələ ilə bağlı geniş bir konfransın keçirilməsi, aidiyyəti orqanların qarşısında məsələ qaldırılması ilə bağlı qərar qəbul edilib.

□ Vüqar MURAD

Yəməndəki azərbaycanlılar Cibutiyyə göndərildi

Müharibə gedən Yəməndən azərbaycanlıların çıxarılmasına başlanılıb. “Qafqazinfo” xəbər verir ki, bu barədə Space TV-yə Azərbaycanın Yəməndəki səfirliyindən bildirilib. Artıq azərbaycanlıların çıxarılması üçün Türkiyədən təyيار çağırılıb.

Qeyd edək ki, Yəməndə səfirliyi fəaliyyət göstərmədiyi üçün bu ölkədə olan hadisələrlə bağlı Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanındakı səfirliyi Yəməndəki həmyerlilərimizin taleyi ilə maraqlandır. Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanındakı səfirliyinin 2-ci katibi Emin Qasımlı bildirib ki, artıq 7 nəfər Azərbaycan vətəndaşı Türkiyə tərəfinin vasitəsilə Türkiyə vətəndaşları ilə birgə Yəməndən əvvəlcə Cibutiyyə, oradan da «Türk Hava Yolları»nın təyyarəsi ilə Türkiyəyə təxliyə olunacaq.

Təxliyə edilən vətəndaşlarımız bunlardır: Fuad İmanquliyev, onun həyat yoldaşı Şəhla İmanquliyeva, övladları Bilal İmanquliyev, Faiq İmanquliyev, Tüba İmanquliyev, Cəfərov Rüstəm Vəliəht oğlu və onun həyat yoldaşı Senakosova Marina Valerievna.

Ali məktəblərə ərizə qəbulu başlayır

Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası (TQDK) Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə (I, II, III və IV ixtisas qrupları üzrə) tələbə qəbulu elan edir.

TQDK-nın mətbuat xidməti bildirir ki, ərizələrinin qəbulu aprelin 1-dən aprelin 30-dək aparılır. Ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq üçün müraciət edən abituriyentlər TQDK-nın müvafiq internet sahəsinə (eservices.tqdk.gov.az/erizebak/grup1_4) daxil olub, şəxsiyyəti təsdiq edən sənəddən və TQDK-nın virtual ödəmə kartından istifadə etməklə “Abituriyentin elektron ərizəsi” formasını doldururlar.

Virtual ödəmə kartını bütün mobil operatorlardan 7725 nömrəsinə boş SMS göndərməklə və ya internet ödəmə xidmətləri vasitəsilə ödəmə etmək olar.

İlk Avropa Oyunlarının məşəli gələn ay yandırılacaq

İlk Avropa Oyunlarının məşəli aprel ayının 26-da yandırılacaq. “Trend”-in məlumatına görə, bu barədə gənclər və idman naziri Azad Rəhimov Türkiyədə keçirilən karate üzrə Avropa çempionatında iştirak edən Azərbaycan karateçiləri ilə görüşdə deyib.

Nazir A.Rəhimov qeyd edib ki, məşəl yandırıldıqdan sonra onun Azərbaycanın bütün regionlarına, şəhərlərinə məşhur insanlar, idmançılar ilə birgə səfəri başlayacaq. Nazir bildirib ki, sonda oyunların keçirilməsinə bir gün qalmış məşəlın Bakı şəhərində Olimpiya stadionunda yandırılması nəzərdə tutulur.

A.Rəhimov həmçinin aprel ayı ərzində Bakıda bütün idman qurğularının istifadəyə verilməsini söyləyib: “Üzümüzə gələn aprel ayında bütün idman qurğuları təhvil verəcək. Biz gözləyirik ki, aprelin 10-na qədər su hovuz mərkəzi təhvil verəcək. Ondan sonra Avropa Parkı, Heydər Əliyev adına İdman və Konsert Kompleksi, Bakı Əl Oyunları Sarayı, Bakı Bulvar Arenasının açılışları üzümüzə gələn bir ay ərzində olmalıdır. Bundan sonra biz rahat deyə bilərik ki, Bakı şəhəri böyük və möhtəşəm yarışları qəbul etməyə tam şəkildə hazır olacaq”.

Zakir Qaralov idarə rəisinin müavinini təqaüdə göndərdi

Baş Prokurorluğun idarə rəisinin müavinini təqaüdə göndərilib. APA-nın məlumatına görə, bu barədə baş prokuror Zakir Qaralov müvafiq əmr imzalayıb.

Əmrə əsasən, Baş Prokurorluğun Daxili işlər orqanlarının istintaq, təhqiqat və əməliyyat-axtarış fəaliyyətində qanunların icrasına nəzarət idarəsinin rəis müavinini, baş ədliyyə müşaviri Elman Əliyev prokurorluq orqanlarında qulluqda olmanın yaş həddi ilə əlaqədar təqaüdə çıxıb.

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Ağır cayıl iqtidar

Sizə demişdim ki, arada bir yazılarımda əsas mövzuya keçməzdən əvvəl ekran, efir və mətbuatda tez-tez işlədilan çox yersiz ifadələrdən də yazacam. Bu dəfə ingiliscə "başlamaq" mənası verən "start" ifadəsindən danışmaq istəyirəm.

Bu ifadəni bir idman termini kimi işlətməkdə heç bir problem yoxdur, belə də olmalıdır. Ancaq "taxıl yığımına start verilmişdir", "dəmiryol xəttinin çəkilişinə start verilmişdir", "bayram hazırlıqlarına start verilmişdir" və s. kimi ifadələrdə bu sözü işlətməyin yeri yoxdur. Çünki öz şirin-şəkər türkcəmizdə bunu daha aydın və rahat ifadə edə bilərik. Bizə "taxıl yığımına başlanılmışdır", "bayram hazırlığı başlanıldı", "dəmiryol xəttinin çəkilişi başlayıb" şəklində deməyə nə mane olur? Birdəfəlik qərara almaq lazımdır ki, yalnız dilimizdə qarşılığı olmayan sözləri əcnəbi sözlərlə əvəz edə bilərik. Mən hətta bir dəfə televizordan belə bir ifadə eşitmişdim: "Təqaüdlərin verilməsinə başlanmasına start verilib". Görün, necə əcaib səslənir. Deyirdilər ki, KİV-də dilimizin düzgün işlədilməsinə nəzarət edən hansısa dövlət qurumu yaradılıb. Təəssüf ki, hələ ortada yaxşı nəticə görünmür.

Hər kəs yaxşı yaşamaq istəyir. Kim bahalı maşını, 3-4 mərtəbəli villası, gözoxşayan yaxtası, ən bahalı paltarını, dünyanı gəzməyi, lüks restoranlarda nahar etməyi istəməz? Tək-tük insanları nəzərə almasaq, yəqin ki, hamı sadaladıqlarına məmnuniyyətlə razı olardı. Birinə yaxınlaşsın ondan niyə ucuz paltar geyindiyini, daxmada yaşadığını, tez-tez dünya səyahətinə çıxmadığını, özünə avtomobil almadığını və s. soruşsaq, adam ələ salındığını düşünər və bizə ağır cavab qaytarar. Çünki məsələ çox bəsitdir. Adam lüks həyatı çox arzulayır, sadəcə olaraq, buna imkanı yoxdur. İmkan - vəssalam! Amma ələ şeylər də var ki, lüks şeylər hamı üçün eyni dərəcədə əlçatandır, ancaq adam gedib ən keyfiyyətsizindən yapışır. Belələrinə nə deyəsən? Fikir vermişəm, belələrinin əksəriyyəti lüks həyat yaşamağa imkanı olmayanlardır. Dediklərimi misalla izah edirəm. Götürək musiqi DVD-ləri satılan dükanı. Baxırsan ki, aşağı-yuxarı qiymətlər eynidir. Adam yüzlərlə ciddi musiqiyə, incəsənətə daxil olan musiqi albomunu qoyub İbrahim Borçalı və ya Üzeyir Mehdizadə kimilərinin diskini alır. Halbuki pula, hətta şedevr sayıla biləcək başqa bir disk almaq olardı. Qətiyyən bunu zövq məsələsi adlandırmayın. Zövq məsələsi Rəşid Behbudovumu, yoxsa Müslüm Maqamayevimi üstün tutmaqdır. Bu, adicə savadsızlıq və səviyyəsizlikdir. Bu, nəyi oxumaq, TV-də nəyə baxmaq, internetdə hansı sayta girmək məsələsində də belədir. Hamı üçün eyni dərəcədə əlçatan olan şeylərdən ən pisini seçmək xəstəliyidir bu. Demək istəyirəm ki, belə vəziyyət yalnız bizdədir. Amma vəziyyətin düzəldilməsi üçün bizdə heç bir iş aparılmadığını dəqiq deyə bilərəm. Məsələn, qonşu Gürcüstanda və Türkiyədə əhalinin elliklə zay musiqiyə qulaq asması halı yoxdur. Hara fırlatsan məsələ gəlib günümüzün ən güclü təbliğat və sunma vasitəsi olan TV-lərin üstünə çıxır. TV-lərdəki hakimiyyətin ciddi nəzarəti altındadır və onların necə olmasını məhz o müəyyənləşdirir. Sual olunur, ölkə əhalisinin siyasi maariflənməsinin, öz haqlarını tələb etməsinin, azad sahibkarlıq fəaliyyətinin qarşısını alan iqtidar, onun heç olmasa ciddi musiqiyə qulaq asmasını niyə istəmir? Bu da onun hakimiyyətinə təhlükə yaradır? İnanmıram ki, İbrahim Borçalıya yox, Müslüm Maqamayevə qulaq asanlar meydanlara axışsın "İstefa" şüarları hayqıracaqlar. Deməli, hakimiyyət həm də çox savadsızdır. Yolların qırağına mermər bordur, sanki qızıldanmış kimi bahalı işıq dirəkləri düzməklə deyil ha! Bu, adicə korrupsiya layihəsidir! Onun kimliyini Space tv-də "Mikayıl-şou" göstərir. Əgər bir məhlə cayılı gedib DVD dükanında Üzeyir Mehdizadənin diskini sifariş verirsə, bu onun səviyyəsini göstərir. TV-lər isə onundur, onlar ancaq onların sifarişlərini yerinə yetirir. Regionun cayıl iqtidarı! Özü də ağır cayıllardan e. Yeri gəlmişkən, "cayıl" sözü ilə "cahil" sözünün oxşarlığını unutmayın.

Gündəm

Martın 31-də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində İnsan Haqları Klubunun sədri Rəsul Cəfərovun məhkəməsi davam etdirildi. Proses 10:30-da Eldar İsmayılovun sədrliyi ilə başladı.

Hakim keçən prosesin sonuncu şahid Rəşad Şirinovun məhkəməyə gəlməsinə görə təxirə salındığını və bu prosesdə də onun üzürlü səbəbdən iştirak edə bilmədiyini elan etdi: "Rəşad Şirinovun məhkəməyə gətirilməsi ilə bağlı əvvəlki prosesdə tədbir görülməsi barədə qərar qəbul etmişdik. Göndərdiyimiz sorğuya cavab gəlib. Məlum olub ki, o, 3 yanvar 2013-cü il tarixində ölkəni tərk edib. Hazırda Hollandiyada yaşayır. Orada təhsil alır. Onun özü 14 mart 2014-cü il tarixində məhkəməyə məktub göndərmişdir. Bildirib ki, işləri ilə əlaqədar məhkəmədə iştirak edə bilmir. İstintaqdakı ifadəsini təsdiq etdiyini qeyd edib".

Daha sonra hakim şahidin istintaqdakı ifadəsinin elan olunması ilə bağlı müdafiə tərəfinin rəyini öyrəndi. Razılıq əsasında R.Şirinovun 1 sentyabr 2014-cü il tarixli ifadəsi elan olundu.

Şahidin ifadəsi elan olunduqdan sonra müdafiə tərəfi bir sıra vəsatətlərlə çıxış etdi.

Vəkil Fariz Namazlı keçən prosesdə qaldırdıqları bir vəsatətə baxılmasını xahiş etdi: "Rəsul bəy özünü bildirmişdir ki, digər siyasi məhbus İlkin Rüstəmzadənin ailəsinə kömək edib. Biz məhbusun anası Atlas Hüseynovanın məhkəmədə əlavə şahid qismində dindirilməsi ilə bağlı vəsatətə baxılmasını məhkəmədən xahiş edirik. Bundan əlavə, Yusif İlkin adlı şəxsin də əlavə şahid kimi prosesə dəvət olunmasını istəyirik".

Dövlət ittihamçısı Mübariz Mirili vəsatətlərin əleyhinə çıxış etdi.

Təqsirləndirilən şəxs Rəsul Cəfərov İlkin Rüstəmzadəyə etdiyi yardımın tez-tez hallandırılmasından danışdı: "Bank hesabıma sonuncu daxil olan 800 avro İlkin Rüstəmzadənin ailəsinə verilib. Ona görə tez-tez nəzərə alınır".

Hakim verdiyi "nə üçün istintaqda verdiyiniz ifadədə bu məsələyə toxunmadınız" sualına R.Cəfərov belə cavab verdi: "Mənə bu barədə ümumiyyətlə sual verilmədi. O baxımdan məlumat vermədim. Mənə qarşı mənim səmərəli ittihamı dekabrın 24-də irəli sürüldü. Bundan sonra bu məsələ gündəmə gəldi. Çünki iş materiallarında bunlar mənim səmərəli ittihamı kimi göstərilir".

Hakimlərin kiçik müşavirəsindən sonra əlavə şahidlərin məhkəməyə dəvət olunması ilə bağlı vəsatət rədd edildi.

Rəsul Cəfərov ev dustaqlığına buraxılmadı

Hüquq müdafiəçisinin məhkəməsində şahidlərin ifadələri başa çatdı

Müdafiə tərəfi yeni əlavə sübutların məhkəməyə təqdim olunması ilə bağlı vəsatət qaldırdı. F.Namazlı vəsatəti belə əsaslandırdı: "Biz İmranlı Nicat və Anar Cəbiyevin imzalarının həqiqiliyi ilə bağlı xaricdə ekspertiza keçirmişik. Təəssüflər olsun ki, ölkəmizdə belə imkan olmadığına görə buna məcbur idik. Bunu əlavə sübut kimi iş materiallarına əlavə olunmasını xahiş edirik".

Müdafiə tərəfi hər iki şahidlə bağlı cinayət işi materiallarında olan məlumatın əslinin onlara verilməsi ilə bağlı vəsatət qaldırdı.

Prokuror yenə vəsatətlərin əleyhinə çıxış etdi: "Ölkəmizdəki ekspertiza kifayət qədər obyektivdir. Polşada bunu etməyi doğru hesab etmirəm. Buna görə vəsatət təmin olunmamalıdır. Sənədlərin əslinin verilməsi isə mümkün deyil".

Hakimlərin yerində təyin etdikləri kiçik müşavirədən sonra təqdim olunan əlavə sübutlarla bağlı vəsatət təmin olundu. Lakin iki şahidlə bağlı sənədlərin əslinin verilməsi vəsatəti rədd olundu.

Vəkil Əlibaba Rzayev məhkəmə heyətinə qəbul etdikləri qərarlarla bağlı öz etirazını bildirdi.

di. Hakimlə vəkil arasında mübahisə yarandı. Məhkəmə müdafiə tərəfinin ekspert Zöhrə Abdullayevanın şahid qismində məhkəmə dəvət olunması və ev dustaqlığı ilə bağlı qaldırdıqları vəsatətlərlə davam etdi.

Vəkil Fariz Namazlı təqsirləndirilən şəxsin ev dustaqlığına buraxılmaması ilə bağlı göstərilən məhdudiyyətlərin aradan qaldırıldığını söylədi: "Artıq istintaqda zərərçəkmiş və şahidlərin ifadəsi başa çatıb. Rəsul bəy heç nəyə təsir göstərmək imkanı yoxdur. Ölkəni tərk etmək imkanları da məhduddur. Buna görə hesab edirik ki, onun ev dus-

taqlığına buraxılmasına bir problem yoxdur".

Rəsul Cəfərov verilən vəsatətlərə münasibət bildirdi: "Əvvəlcə ekspert Zöhrə Abdullayevanın şahid qismində ifadə verməsi ilə bağlı fikrimi demək istəyirəm. Məhkəmə heyətinin nəzərinə çatdırıram ki, bu mənim üçün çox vacibdir. Çünki onun ifadəsindən sonra hər şey məlum olacaq. Ona görə xahiş edirəm ki, bu vəsatət təmin olunsun. Ev dustaqlığına buraxılmağımla bağlı vəsatətə gəlincə, qeyd edirəm ki, artıq istintaq bitmək üzrədir. Şahidlər dindirilib. Heç bir şikayətləri yoxdur. Qaçıb gizlənmək imkanım və heç vaxt belə bir fikrim də olmayıb. Bank hesabıma 11 iyun tarixində həbs qoyulub. Həmin vaxt səfərdə idim. Amma mən ölkəyə təcili qayıtdım. 25 iyulda ölkədən çıxışma qadağa qoyuldu. Həbs olunacağıma bildirdim. Bu müddətdə istəsəm, ölkədən gedərdim. Həbs olunmamışdan əvvəl çağırıldığı bütün istintaqlara vaxtında getmişəm. Yayınmaq fikrim olmayıb. Mənə qarşı irəli sürülən maddələr ələdir ki, evdə olsam belə nəse törədeyəyim mümkün deyil".

Dövlət ittihamçısı vəsatətləri əsassız saydı.

Qərar qəbul etmək üçün müşavirə otağına yollanan məhkəmə heyəti 15 dəqiqədən sonra qayıtdı. Vəsatətlərin heç biri təmin olunmadı.

Hakim Eldar İsmayılov şahidlərin dindirilməsinin məhdudlaşdırıldığını elan etdi. Sənədlərin tədqiqinə başlanıldı. Hakim nahar vaxtı olduğundan prosesin aprelin 9-da davam etdiriləcəyini elan etdi.

**□ Cavansir ABBASLI
Fotolar müəllifindir**

Cahangir Hacıyevin ayaqqabı fabriki bağlandı

Azərbaycanda hərbi ayaqqabıların istehsalçısı olan BOT MMC fəaliyyətini müvəqqəti dayandırır. Bu barədə azvision.az-a şirkətin baş mühəndisi Mahmud Babayev məlumat verib. O bildirib ki, şirkətin fəaliyyətini dayandırması sifarişin olmaması ilə bağlıdır.

"Dövlət Sərhəd Qoşunlarının keçirdiyi tenderin qalibi olduq və onlar üçün ayaqqabılar hazırladıq. Bundan sonra sifariş verən olmayıb. İndi tender gözləyirik. Əgər olarsa iştirak edəcəyik. Qalib olsaq yenidən fəaliyyət göstərəcəyik. Bu gün isə fəaliyyətimizi dayandırmışıq".

Şirkət rəsmisi daha sonra qeyd edib ki, Müdafiə Nazirliyi tender keçirsəydi iştirak edərdik. 15 il bizim fabriki Müdafiə Nazirliyi

üçün ayaqqabı tikib".

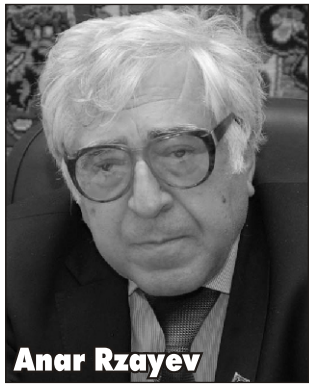
Onun sözlərinə görə, şirkətin 300-ə yaxın əməkdaşı işsiz qalıb.

Qeyd edək ki, mətbuatda çıxan yazılarda BOT MMC-nin rəhbərinin Azərbaycan Beynəlxalq Bankının keçmiş sədri Cahangir Hacıyev olduğu bildirilir. BOT MMC 1998-ci ildə 4 nömrəli Bakı Ayaqqabı Fabrikinin bazasında yaradılıb. BOT MMC Azərbaycan Respublikasının güc strukturları üçün hərbi və xüsusi təyinatlı ayaqqabıların istehsalçısı olub.

Cəmil Həsəni

Anar Rzayev

Milli Şuranın mitinqi yazıçı Anara görə boykota çağırıldı

Seymur Baycan: "Mitingə aparmağa adam lazımdırsa, qoy Cəmil Həsəni Yazıçılar Birliyinin üzvlərini aparsın"

Gənc yazar Seymur Baycan Milli Şuranın aprelin 5-nə təyin etdiyi mitinqə bağlı gənclərə müraciət edib. O, öz müraciətində gəncləri mitinqdə iştirak etməməyə çağırıb. Səbəbini isə aşağıdakı kimi izah edib: "20 ildir insanları barmağına dolayan, prinsipsiz, uğursuz, nə etdiklərini özü də bilməyən adamlara baş qoşmasanız, sizin üçün daha yaxşı olar. Düzdür, bu çağırış bilirəm ki, birmənalı qəbul olunmayacaq, amma mən bunu deməyə özümü borclu hesab edirəm. Milli Şuranın sədri Cəmil Həsəni hələ də Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvüdür, xahişlərə və tələblərə məhəl qoymadan xalqsız xalq yazıçısı Anar Rzayevi müdafiə etdi və onu dostu adlandırdı. Təkcə bu fakt Cəmil Həsənin nə qədər qeyri-ciddi və prinsipsiz adam olduğunu sübut edir. Mitingə aparmağa adam lazımdırsa, qoy Cəmil Həsəni zəhmət çəkib Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvlərini aparsın. Siz bu oyunlarda iştirak etməsəniz daha yaxşı olar".

Elnur Astanbəyli isə Cəmil Həsəni "yalana qarşı mübarizə aparıb, yalançıyla dostluq etməkdə" suçladı

"Azadlıq" qəzetinin yazarı Elnur Astanbəyli də AYB ilə bağlı tutduğu mövqedə C.Həsəni tənqid etdiyini söylədi. Onun sözlərinə görə, C.Həsəni ilə bağlı mövqeyini sonuncu REAL və NIDA ilə bağlı tənqidi fikirlər söyləyəndə açıqlayıb: "Mən də Cəmil bəyə məhz AYB-nin üzvü olduğu müddətdə digər hər bir təşkilatdan umu-küsü etməyin doğru olmadığını demişdim. Hətta prezidentliyə namizəd olan vaxt onu AYB-dən istefa verməyə çağırışmışdım. O da israrla deyirdi ki, AYB üzvü olmaqda davam edəcək. Mən isə bunu səmiyyətsizlik hesab edirəm. Bu, təəssüf ki, Cəmil bəyə yaraşan hərəkət deyil. Ölkədə siyasi anarxiyaya qarşı mübarizə etdiklərinin elanını verib, ölkədə ədəbi anarxiyaya yaratmış adamlar münasibət saxlamaq arasında ciddi absurdlar var. Yalana qarşı mübarizə aparıb, yalançıyla necə dost olmaq olar? Yaltaqlığa qarşı mübarizə aparıb, necə yaltaq yazıçı ilə dost olmaq, ona rəğbət bəsləmək olar? Bu, uzun illərdən bəri davam edən ziddiyyətdir. Biz bunu dəfələrlə desək də, yazsaq da, çoxları düşündü ki, bu, Seymurla, Elnurla Anar və Fikrət arasında şəxsi davadır. Bu, şəxsi yox, ictimai davadır. Siyasi davadır, bir mənəviyyət davasıdır. Biz bunu illərlə anlatmağa çalışsaq da, siyasi liderlər tərəfindən israrla qəbul edilmədi. Bunu səmiyyətsizlik kimi qəbul edirəm. Niyə yalanı Siyavuş Novruzov danışanda pisdirdi, amma xalqsız xalq yazıçısı danışanda ona güzəştə getməliyik? İki-üç hekayəsinə görə? Heç bir ad, şan-şöhrət dəyərlərdən üstün olmamalıdır. Biz bunu anlamayınca, mübarizənin önünə çıxartmaq istədiyimiz uğura qovuşmayacağıq".

O ki qaldı S.Baycanın aksiyanı boykot tələbinə, E.Astanbəyli bildirdi ki, hər hansı mitinqə tribunada kimlərsə dayanmasına görə getmir. Müsahibimiz o mitinqin çağırışı və tələblərini dəstəkləyib getdiyini dedi: "Mən də düşünə bilərəm ki, Cəmil Həsənlidə Yazıçılar Birliyinə qarşı sevgi, rəğbət var, qoy AYB üzvləri gəlsin mitinqə. Amma yenə də deyirəm: tribunada kimin dayanmasının heç bir fərqi yoxdur. Mən o çağırışları qəbul edib gedirəm. Seymurun dediklərini ifrat emosional qəbul edirəm. Bizim onlarla dostumuz həbsdədir. Onlara azadlıq çağırışı varsa, mənim aksiyaya getməyib evdə oturmağım nə dərəcədə doğru olur? Azərbaycan xalqının cibinə girirlərsə, talan varsa, necə evdə otura bilərəm? Mən buna Seymurdan fərqli yanaşmam. Kimin çağırış etməsindən asılı olmayaraq o mitinqə getmək vicdan məsələsidir. Bu mübarizə iki tərəfin arasında çox lokallaşmamalıdır. Bu, bir mənəviyyət, dəyərlər mübarizəsidir. Bizim liderlər dəyərlər mübarizəsi aparırlarsa, bütün utancverici hallara qarşı barışmaz dayanmalıdır".

□ Sevinc TELMANQIZI

Martin 31-də Hüquq Maarifçiliyi Cəmiyyətinin (HMC) sədri İntiqam Əliyevin məhkəmə prosesi davam etdi. Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində keçirilən prosesdə ölkəmizin tanınmış simaları, xarici ölkə səfirlikləri və təşkilatlarının nümayəndələri iştirak edirdilər.

Rasim Sadıqovun sədrliyi ilə keçən məhkəmə iclasında zərərçəkmiş Mehdiyeva Gülnarın ifadəsi dinləndi: "2010-cu ildən etibarən HMC-də hüquqşünas vəzifəsində çalışmışam. 250-300 manat məbləğində əmək haqqı almışam. İstintaqda mənə qarşı heç bir təzyiq olmayıb. Verdiyim ifadəni təsdiq edirəm. Heç bir tələbim yoxdur".

Prokurorun "Əmək haqqı cədvəlində adınıza 499 manat yazılıb. Bu məbləği almasını" sualına zərərçəkmiş belə cavab verdi: "300 manatdan yuxarı pul almamışam".

İ.Əliyev prokurorun sualına etiraz etdi: "Əvvəlcədən demişik ki, tərtib olunan əmək haqqı cədvəlləri saxtadır. Orada yazılan rəqəmlər sonradan qeyd olunub. Ona görə istintaq orqanı tərəfindən götürülən sənədlərin geri qaytarılmasını tələb edirik".

Zərərçəkmiş ifadəsindən sonra hakim şahidlərin dindirilməsi prosesinin başlandığını elan etdi. İlk olaraq, Azərbaycan Hüquqşünaslar Assosiasiyasının rəhbəri Ənnağı Hacıbəylinin ifadəsi alındı. O, HMC-nin keçirdiyi tədbirlərdə ekspert qismində iştirak etdiyini bildirdi: "İndiyə qədər istintaqda 6 dəfə çağırılmışam. 4 dəfə ifadə vermmişəm. 3-nü HMC ilə bağlı, birində isə özüm barədə. İstintaqda mənə təqdim olunan sənədlərdə göstərilən məbləğləri almışam. Gördüyüm işlərin haqqı verilib. HMC-nin keçirdiyi tədbirlərdə ekspert kimi çıxış etmişəm. İntiqam bəylə birlikdə fəaliyyət göstərmişik. Onun özü təşkilatın keçirdiyi konfranslarda ekspert kimi iştirak edirdi. Əvvəlcə yazılan qonorarları alırdıq. İstintaqda mənə 15-16 mədaxil qəbz təqdim olundu. Eyni zamanda mən də qəbz təqdim etdim".

Daha sonra şahid Şahbazov Yavərin ifadəsi dinləndi: "Əslində qalsa, məhkəmədə şahid kimi iştirak etmərəm. Şahid kimi cəlb olunmuşam. İntiqam müəllimi 10 ildən çoxdur tanıyıram. Müəllimim olub. Əvvəllər pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olurdum. Sonralar özümün xahişim və İntiqam müəllimin icazəsi ilə onun yanında hüquqşünas kimi çalışırdım. İşlədiyim müddətdə heç bir şikayət eşitməmişəm. Əmək haqqımı vaxtında almışam. Bəzi layihələrdə ekspert kimi iştirakçı olmuşam. Əvvəlcə qonorarım ödənilib".

Prokuror şahidə əmək haqqı cədvəlində adına yazı-

"QIZIM, SƏNİ QARŞIDA BÖYÜK MƏHRUMİYYƏTLƏR GÖZLƏYİR"

İntiqam Əliyev məhkəmədə övladına gələcəklə bağlı xəbərdarlıq etdi; hüquq müdafiəçisinin məhkəmə istintaqı yekunlaşır

lan 1099 manatı alarkən, nə üçün qol çəkmədiyini soruşdu. Y.Şahbazov həmin cədvəldən xəbərsiz olduğunu söylədi. Prosesin bu yerində İntiqam Əliyev bir daha tərtib olunan cədvəllərin saxta olduğunu bildirdi.

Ardınca sonuncu şahid İntiqam Əliyevin qızı Nərmən Kamilsoy ifadə verdi. Hakim şahidə ifadə verməmək hüququnun olduğunu söylədi. N.Kamilsoyun ifadə vermək istədiyini gören hakim and içməsinə xahiş etdi. Nərmən Kamilsoy istintaqda ifadə verərək belə etmək istədiyini, lakin müstəntiq Sənan Paşayevə ona mane olduğunu və daha vacib işlərin olduğunu söylədiyini qeyd etdi.

Təqsirləndirilən şəxsin prosesin bu anında qızının heç bir suala cavab verməyəcəyini, ona ünvanlanacaq suallara özünün cavab verəcəyini bildirdi: "Qızıma istintaqda necə aidyyəti olmayan suallar verilibsə, indi də elə olacaq. Onun evəzinə özüm cavab verəcəm. Çünki o danışsa, gerek burada aləm bir-birinə dəysin".

Hakim hər bir övladın valideyn üçün əziz olduğunu söylədi: "İntiqam bəy, sizi düzgün başa düşürəm. Övlad hamı üçün əzizdir. Mən də sizin qızınızın məhkəməsizdə şahid qismində iştirakına çox üzüldüm. Qəlbimiz incidi. Amma xahiş edirəm ki, özü qərar versin, ifadə verəcək ya yox".

Bundan sonra İ.Əliyevin qızına müraciəti oldu: "Qızım, bir müddət yanımda çalışmışam. Sənin yaşda başqa şəxslər də var idi. Səni onlardan, onları səndən heç vaxt seçmədim. Hamınıza öz övladım kimi baxdım. 4 nəfərlik ailə ilə neçə illərdir, Sumqayıtda üçotaqlı köhnə bir evdə yaşayırdıq. İllər necə keçdi, bilmədim. Gördüm ki, qardaşın və sən böyümüsən. Bu müddətdə sizləri heç vaxt görməyə belə apara bilmədim. Ad gününüzə belə, hamıdan sonra evə gəlirdim, sizi təbrik edirdim. Çünki işlərim çox olduğundan sizlərə uzun zaman ayıra bilmirdim. Qızım, ibtidai təhsilini Sumqayıtda sadə orta məktəblərin birində aldın. Təhsilinizlə belə məşğul ola bilmirdim. Sən öz biliyinizlə BDU-nun hüquq fakültəsinə daxil oldun. Bilirəm ki, ən böyük arzunuz dövlət xətti ilə xaricdə təhsil almaqdır. Amma sənə İntiqam Əliyevin qızı olduğuna görə imkan verməyəcəklər. İşə düzəlmək istəyəcəksən, yenə alınmayacaq. Sonda vəkil olmağa cəhd edəcəksən. Amma qarşını yenə mənim adım kəsəcək. Qızım, səni qarşıda böyük məhrumiyyətlər gözləyir. Bütün bunlara görə qızım olmaqdan peşmançılıq hissi keçirirsənmi?"

Təqsirləndirilən şəxsin sualına şahidin "Ata, sənəylə fəxr edirəm" cavabı zalda alqışlar-

la qarşılandı. Bununla da şahidlərin ifadələri sona çatdı.

Proses dövlət ittihamçısının çıxışı ilə davam etdi: "Müdafiə tərəfi əvvəlki proseslərdə bununla bağlı vəsatət vermişdilər. Mən baxılmamış saxlanılmasını xahiş etsəm də, vəsatət rədd edilmişdi. Məhkəmədən xahiş edirəm ki, Ədliyyə Nazirliyinə qeydiyy-

atdan keçən qrant müqavilələrinin siyahısı ilə bağlı sorğu göndərsin".

Müdafiə tərəfinin vəkil Cavad Cavadov buna etiraz etdi: "Biz Ədliyyə Nazirliyinin Reyestr Xidmətinin kitabının alınması ilə bağlı vəsatət verdik. Sorğunun heç bir mənası yoxdur. Çünki Reyestr Xidmətindən heç bir sənədi silə bilməzlər. Amma sorğuya istədikləri cavabı verəcəklər".

İntiqam Əliyev də prokurorun fikirlərinə münasibət bildirdi: "Ədliyyə Nazirliyi vətəndaş cəmiyyətinə qarşı düşmən münasibət bəsləyir. İnsan haqları üzrə çalışan, seçki işi ilə məşğul olan təşkilatları qara siyahısına salıb, həmin təşkilatları gözəndə salmağa çalışır. Əvvəllər rahat şəkildə müqaviləni qeydiyyatdan keçirirdik. Sonra həmin sistem dağıldı. Qara günlər bundan sonra başladı. Hazırda neçə təşkilat rəhbəri həbs təhlükəsi ilə üz-üzədir. Bütün bu proseslər başlayandan sonra bəzi QHT rəhbəri ölkədən getdi, bəzisi susdu, bəziləri isə Amerikaya qarşı olan dinləmələrdə iştirak edir... Bütün bunların arxasında siyasi proseslər durur. Əgər Reyestr Xidmətinin kitabı varsa, niyə sorğu verək? Əgər müqavilələr qeydə alınmayıbsa, Ədliyyə Nazirliyi niyə susurdu? Hazırda ölkədə qanunu başdan-ayağa çeviriblər".

Məhkəmə Ədliyyə Nazirliyinə sorğu göndəriləcəyi ilə bağlı qərar qəbul etdi. R.Sadıqov problem yaranarsa, Reyestr Xidmətinin kitabının gündəmə gələcəyini qeyd etdi. İ.Əliyev prosesin uzadılması məqsədinin həyata keçirildiyini bildirdi.

Bundan sonra növbəti proses 9 aprel saat 14:00-a təxirə salındı.

□ Cavansir ABBASLI
Fotolar müəllifindir

Martin 28-də Zərdab Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Allahverdi Səfərov tutduğu vəzifəsindən azad edildi. Səbəb kimi onun oğlu Ceyhun Səfərovun içkili sükan arxasına keçdiyi və buna görə həbs edildiyi göstərildi.

Bu həbs və sonra baş verənlər Azərbaycan realitərinə adekvat olmadı. Ona görə ki, Ceyhun Səfərovu atasının başçı müavini olduğu rayonun ərazisində yol polisində əməkdaşları saxlayıb. Bu saxlanmanın özü artıq qeyri-adi. Necə ola bilər ki, başçısının 1-ci müavini oğlunu yolda saxlasınlar və kimliyi bilinəndən sonra onu sərbəst buraxmasınlar? Özü də atasının başçı müavini olduğu rayonda!

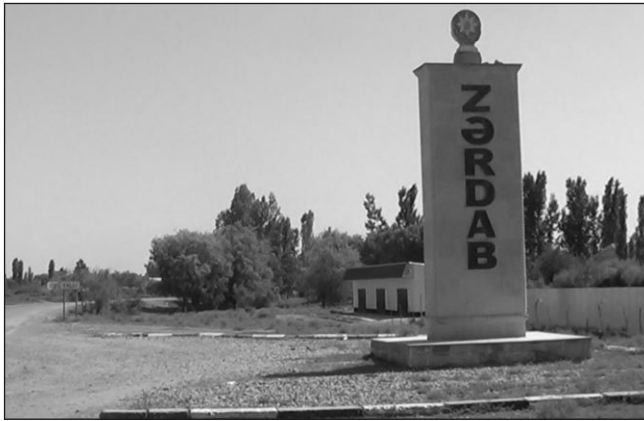
C.Səfərov Azərbaycan vətəndaşıdır və qanun hər kəs kimi onun da saxlanılmasına yol verir. Amma hər kəs də bilir ki, reallıq başqadır. Bu işdə belə möcüzələr çoxdur. C.Səfərov İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 310.1-ci maddəsi ilə suçu bilinib və ona inzibati qaydada 5 sutka müddətinə həbs cəzası tətbiq olunub. Özü də harada? C.Səfərovun atasının başçı müavini olduğu rayonun məhkəməsində! Üstəlik, Zərdab Rayon Məhkəməsində çıxarılan qərar icra olunub və başçı müavininin oğlunu təcridxanaya göndəriblər.

Allahverdi Səfərov isə mətbuat deyir: "O, daha araq içməyəcək... Oğlum mənə söz verdi ki, bir də spirtli içki içməyəcək".

Bu açıqlamanı da möcüzə saymaq olar. Başçı müavini az-

Başçı müavininin istefasının arxasındakı vəhhabi izi

Allahverdi Səfərov oğlunun içkili olmasını deməklə onun dindarlığını gizlətmək istəyib...

vision.az-a oğlunun həbsi ilə bağlı bunları deyib: "Oğum Ceyhuna 5 sutka müddətinə həbs cəzası verilmişdi. İndi o cəzasını çəkib azadlığa çıxıb. O, azadlığa çıxandan sonra içki içməsi ilə bağlı ona xəbərdarlıq etdim. İçkinin ziyanları barədə ona tövsiyələrimi bildirdim. O, daha içki içməyəcək. Hazırda oğlum öz işi ilə məşğul olur".

Nədir bu içki söhbətinin arxasında gizlənən? Niyə başçı müavini susmalı olduğu yerdə oğlu haqda bunca açıq danışır?

Bu suallara cavab arayarkən A.Səfərov gizlətdiyi, daha

doğrusu, gizlətməyə çalışdığı çox maraqlı bir mətləbi aydınlaşdırma bildik. Zərdabdakı mənbəmiz deyib ki, A.Səfərovun oğlu vəhhabidir, saqqalı sinəsinə qədr uzanmış şəkildə gəzirmiş. Tutublar, saqqalını qırmasın tələb ediblər. Təbə olmayıb və həbs olunub.

"Allahverdi Səfərovun oğlu içkili olduğu üçün həbs edilmiş. O neçə illərdir ki, vəhhabi təriqətinə qoşulub və radikal düşüncədədir. Hətta onun bir neçə il əvvəl keçirilən toy mərasimində atasının çağırdığı məmurların heç biri getməyib. Çünki toy vəhhabi təriqəti ardıcılığının

üslubunda olub və içki, musiqi olmayıb. Martin 22-si onu həbs ediblər, atasını da ora çağırıb oğlunun üzünün qırılmasını tələb ediblər, əks təqdirdə, həbs olunacağını söyləyiblər. Ceyhun bundan qəti surətdə imtina edib. Atasına güvəndiyi üçün həbs məsələsinin hədə-qorxu olduğunu düşünüb. Rayonda hamı bilir ki, onun oğlu içki içmir, hər yerdə vəhhabiliyin təbliği ilə məşğuldur" - deyə adının çəkilməsini istəməyən mənbə deyib.

Yada salağ ki, Allahverdi Səfərovun oğlu Ceyhun Səfərov bu il martın 22-də 16 radələrində sükan arxasında içkili vəziyyətdə olarkən polis zabitanın sənəd təqdim edilməsi tələbinə tabe olmaqdan imtina etdiyinə görə saxlanılıb. İcra hakimiyyətinin "Trend"ə bildirdiyi ki, Zərdab Rayon Məhkəməsi tərəfindən C.Səfərov barəsində İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 310.1-ci maddəsi ilə inzibati qaydada 5 sutka müddətinə həbs cəzası tətbiq edilib. Martin 27-də C. Səfərov həbs müddəti başa çatdığı üçün sərbəst buraxılıb.

□ E.HÜSEYNOV

Abdulla Abdullayevdən

sərt ittihamlar

"O boyda "A.M.A.Y."ı sifarişlə 57 milyona qiymətləndiriblər; dövlət ittihamçısı burada fondun nümayəndəsinə vəkillik edir, mənə də vəkillik etsin də!"

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim Əfqan Hacıyevin sədrliyi ilə "A.M.A.Y." rəhbəri Abdulla Abdullayev, daha beş nəfər - Elşən Nəzərov, Heydər Rzayev, Mehman Məmmədyanlı, Vidadi Qurbanov və Həjadə İlyasovanın işi üzrə məhkəmə prosesi davam edir. Müttəhim kürsüsünə çıxarılanlara qarşı dələduzluq, mənimsəmə, vəzifədən sui-istifadə kimi ittihamlar irəli sürülüb.

A.Abdullayev istisna olmaqla, digərlərinin barəsində həbslə bağlı olmayan qətimkan tədbiri seçilib. Prosesdə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun (SKMF) nümayəndəsi - hüquq sektorunun müdiri Emin Nəzərov ifadə verdi. O deyib ki, 2006-2008-ci illər üzrə verilən kreditlər təyinatı üzrə istifadə edilməyib. Bugünkü tarixə "Birləşmiş Bank"ın fonda 3 milyon 986 min manat əsas borc, 923 min manat cərimə, 138 min manat faiz borcu olduğunu deyən nümayəndə bu məbləği tələb etdiklərini bildirib. Vəkil E.Nəzərovdan hansı səbəbdən Baş Prokurorluq yanında Korruptsiya qarşı Mübarizə İdarəsinə

şikayət etmələrinin səbəbini soruşub. Nümayəndə bildirib ki, müqavilə öhdəliklərində nəzərdə tutulmuş ödənişlər gecikdirildi üçün məsələnin araşdırılması üçün Baş Prokuror yanında Korruptsiya qarşı Mübarizə İdarəsinə müraciət ediblər. Bu zaman məhkəmə prosesində mübahisə yaranıb.

Əkbər Bağirov:

- Xahiş edirəm ki, hüquq pozuntusunun yaranması zamanı hansı addımların atılması olduğunu, bu prosesin necə aparıldığı barədə ətraflı məlumat verin...

Abdulla Abdullayev:

- Xahiş yox, tələb edin, bunların əməlinə görə mən içəridə oturmuşam...

Abdulla Abdullayev

Emin Nəzərov:

- Hörmətli hakim, mən bilmək istəyirəm ki, ittiham ümumi kreditlərin məbləği ilə bağlıdır, yoxsa borc hissəsi üzrə.

A.Abdullayev:

- İnsan taleyi həll etmisiniz, indi soruşursunuz ki, ittiham nə üzrədir? Yalandan şikayət etmisiniz korruptsiyaya.

Prokurorun bəzi suallara etiraz edərək çıxarılmasını xahiş etməsi A.Abdullayevi özündən çıxarıb. Belə ki, A.Abdullayev 2006-cı ildən başlayaraq fondan götürülmüş kreditlərlə bağlı sual verən zaman prokuror, həmin iş üzrə artıq məhkəmə hökmü olduğunu deyərək, etiraz edib.

A.Abdullayev:

- Həmin işlə bağlı məhkəmə hökmü var, düz deyirsiniz. Bəs o zaman mən bir məsələyə görə 2 dəfə niyə cəzalanmalıyam? Həmin iş üzrə yaranmış borcla bağlı məhkəmə hökmünə əsasən, fonda əmlak təqdim edilib. Həmin

əmlak pul deyil? Əmlak məhkəmə onları sərəncamına verib. İş də icraya yönəlib. İndi mən bilmək istəyirəm ki, əgər mənim borcum var idisə, niyə bankın özünə, icra xidmətinə müraciət edilmədən birbaşa hüquq-mühafizə orqanına müraciət edilir?

Nümayəndə bildirib ki, məsələnin araşdırılması üçün müraciət ediblər.

Onun cavabları A.Abdullayevin narazılığına səbəb olub: "Mən cinayətkar deyiləm hal! Mən o vaxt cinayətkar ola bilərəm ki, siz mənə hökm oxuyasınız. Dövlət ittihamçısı burada fondun nümayəndəsinə vəkillik edir. Elə mənə də vəkillik etsin də! Hörmətli prokuror, niyə vəkillik edirsiniz? Birləşib törətmisiniz bu cinayəti? Bunlar hələ uşaqlıqdır. Mən tərbiyəli adamam, amma emosionalam. Xahiş edirəm, bəzi məsələlərə incə yanaşın. İnsanda şərəf yaxşı şeydir. Düzdür, danışsın, amma bilərəm ki, boş şeylərdir. Mən yalan danışan adam deyiləm. Mənə maraqlıdır ki, bunlar haradan o qənaətə gəldilər ki, kreditlərin verilməsində qanun pozuntusu yaranıb? Məhkəməyə sənəd təqdim etsinlər monitorinqin nəticələri ilə bağlı, görək nə hüquq pozuntusu olub? O boyda "A.M.A.Y."a 57 milyon qiymət qoydular. O qiymətləndirməni Korruptsiya qarşı Mübarizə İdarəsinin təyin etdiyi auditor aparıb. Məni bunlar tutdurub - Sahibkarlığa Yardım Milli Fondu və Korruptsiya İdarəsi. Mən fonda olan 3 milyon 400 min borcunu ödədim, amma borcu ödəməyimlə bağlı mənə bir sənəd verilmədi. Fondan dedilər ki, biz korruptsiyanın sifarişli ilə müraciət etmişik, ona görə də ələ sənəd verə bilmərik. Mən fonda olan

Türkiyədə şok: ölkə işıqsız qaldı, prokuror girov götürüldü

Martin 31-də Türkiyədə yerli vaxtla saat 10:36-dan etibarən Ankara və İstanbul kimi böyük şəhərlər də daxil olmaqla, bütün ölkə boyu elektrik enerjisinin nəqli dayandı. Metro, tramvay xətləri və xəstəxanalarda xidmətlərin dayanması əhəlinin həyatına ciddi təsir edib. Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Dənizli, Antalya, Bitlis, Dardanel, Bursa kimi şəhərlərdə elektrik enerjisinin kəsilməsi ilə bağlı xəbərlər yayılıb.

Təxminən saat yarım sonra bəzi ərazilərdə elektrik enerjisi ilə təminat bərpa edilib. Ankara və İstanbulun 15 faiz ərazisində, o cümlədən TBMM-də elektrik bərpa olunub.

Hökumət dərhal hərəkətə keçib. Baş nazir Əhməd Davudoğlu ölkə boyu elektrik enerjisinin qəfil kəsilməsinə münasibət bildirərək deyib ki, terror versiyası da araşdırılır.

Enerji və təbii ehtiyatlar naziri Taner Yıldız hadisənin müxtəlif səbəblərdən baş verə biləcəyini qeyd edib: "Detallar araşdırılacaq. Hazırda ən vacib məsələ səbəbini bərpa etməkdir. Bu, tez-tez qarşılaşdığımız bir hadisə deyil. Enerji kəsildikdən bəri qəza çox, vaxt isə azdır. Hadisə elektrik xətlərindən qaynaqlana bilər. Prosesi izləyirik".

Axşama doğru Türkiyənin elektrik enerjisinin verilişi üzrə dövlət şirkəti olan TEİAS ölkənin bəzi şəhərlərində elektrik enerjisi təchizatının pozulması səbəblərini açıqlayıb.

"Trend" in TEİAS-a istinadən verdiyi məlumata görə, buna səbəb magistral elektrikötürücü xəttində qırılma olub. Elektrik enerjisi ölkəyə həmin xətt vasitəsilə idxal edilir. Nazir Taner Yıldız isə bildirib ki, artıq İstanbulun 80 faizinə elektrik enerjisinin verilməsi bərpa edilib.

Metro və tramvay xətləri artıq elektik enerjisi ilə təmin olunub. Və bu nəqliyyat vasitələri yenidən fəaliyyətə başlayıblar.

Türkiyənin başı işıq probleminə qarışdığı vaxt məlum olub ki, "Gəzi" hadisələrində öldürülən Berkin Elvanın istintaqını aparan Mehmet Səlim Kiraz girov götürülüb.

Prokurorun otağından əvvəlcə silah səsleri eşidilib, daha sonra isə binanın dəhlizi boşaldılıb. Bina polisler tərəfindən mühasirəyə alınıb. İstanbul Baş Prokurorluğunun vəkili Vedat Yigit açıqlama verərək, bildirib ki, hadisənin baş verdiyi 6-cı mərtəbəyə xüsusi təyinatlı polisler yerləşdirilib və girov götürən şəxslərlə danışıqlar gedir.

İçəri keçən şəxs prokurorun başına silah dayayaraq şəkillərini çəkib və twitter sosial şəbəkəsində paylaşmış. Həmin şəxs prokuroru azad etmək üçün şərtlərini də açıqlayıb. Onlar prokurorun buraxılması müqabilində aşağıdakı şərtlərinin qəbul edilməsini istəyib: Berkin Elvanı öldürən polislerin canlı yayına çıxarılaraq cinayəti etiraf etmələrini, "xalq məhkəməsi"ndə mühakimə olunmasını, Berkin Elvanla bağlı keçirilən etiraz aksiyalarında saxlanılan bütün şəxslərin üzərindən ittihamın götürülməsi və bianda sərbəst çıxmalarına şərait yaradılmasını. Qeyd edək ki, 14 yaşlı Berkin Elvan Türkiyədə baş verən aksiyalarda polis tərəfindən öldürülüb. Onun ölümü Türkiyədə etirazlara səbəb olub.

Terrorçuların qoyduğu vaxtın son dəqiqələrində tələb etdikləri Ümid Kocasakal prokurorluq binasına daxil olub.

Son xəbər: Prokuroru girov götürənlərlə danışıqları Sami Elvanın apardığı məlum olub. Türkiyənin Nazirlər Kabineti prokurorun girov götürülməsi ilə bağlı telekanalların canlı yayıma qadağa qoyub. Bildirilib ki, Radio Televiziya Ali Şurası haqqında (RTÜK) qanunun 7-ci maddəsinə uyğun olaraq ictimai əsaşın pozulması ehtimalı olan hallarda yayım dayandırılabilir. Türkiyənin bir televiziya kanalı prokuroru girov götürən terrorçularla telefon əlaqəsi yarada bilib. Terrorçular "binaya əlimizi-qolumuzu sallayaraq girdik" deyiblər.

□ Xəbər xidməti

borcunu ödədim, 3 gün sonra leqallaşma ilə bağlı mənə qarşı əlavə ittiham verildi".

Hakim verilmiş suallara cavab verilməsi üçün dəqiqləşdirilmələr aparılması və növbəti prosesdə yenidən iştirak etməsi ilə bağlı Emin Nəzərova tapşırıq verib.

Sonra Müşfiq Nəcəfov adlı şəxs zərərçəkən qismində ifadə verdi. O, ifadəsində "Xudafərin "MMC"-dən ev aldığı, təmir etdirtdiyini və özünü zərərçəkən hesab etmədiyini bildirdi. Vəkilin

sualına cavab olaraq, o, istintaqa ifadəsini oxumadan qol çəkdiyini bildirdi. Hakimin təhsili ilə bağlı sualına zərərçəkmişin "Bakı Dövlət Universitetinin beynəlxalq hüquq və beynəlxalq münasibətlər fakültəsini bitirmişəm" cavabını verməsi zəldə gülüşə səbəb olub. Hakim ona cavab olaraq, "sənin kimi oxumadan qol çəkənlərə görə kişi (Abdulla Abdullayevi göstərib) orada oturub".

Məhkəmə prosesi aprelin 2-də davam etdiriləcək.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Ərdoğan İrana səfər edəcəkmi?

Azər RƏŞİDOĞLU

“Yəmən qalmaqlı”na fərqli münasibət Ankara-Tehran münasibətlərindəki gərginliyi artırdı. Türkiyə prezidenti Ərdoğanın Tehrana barmaq silkələməsi qarşı tərəfin hədələri ilə müşahidə edildi. Belə bir vaxtda rəsmi Ankaranın Ərdoğanın İrana nəzərdə tutulan səfərindən vaz keçməməsi istəyini açıqlaması birmənalı qarşılanmadı.

Düzdür, səfər baş tutmaya da bilər. Amma istənilən halda, Ərdoğan diplomatiyada kəskin dönüşlər etməkdə ısrarlı görünür. Ankara bölgədə əsas oyunçuya çevrilmək ideyasından imtina etməyəcəyini nümayiş etdirməkdədir.

Türkiyə bölgədə sülh, beynəlxalq təhlükəsizlik sahəsində müsbət rol oynaya bilər. Lakin ABŞ siyasəti bölgəyə NATO hərbi bazalarının yerləşdirmək arzusunda. Bu, Rusiya və İrana qarşı Türkiyə və Azərbaycanın qoyulması demək olardı. Odur ki, rəsmi Bakı bu kimi çağırışlara ehtiyatla yanaşmağa üstünlük verir.

ABŞ-ın Cənubi Qafqazla bağlı siyasəti bezi hallarda Türkiyə və Azərbaycanın maraqlarına tam cavab vermir, odur ki, Ankara və Bakı bu siyasətdə öz oyunlarını oynamağa cəhd göstərə bilərlər.

Qərb mətbuatında Yaxın Şərqdəki bir çox müsəlman ölkələrinin sərhədlərinin dəyişdirilməsi ilə bağlı Vaşinqtonun planları barədə yazıblar. “Böyük Orta Şərq” adlanan bu layihə Türkiyənin də maraqlarına zərbə vura bilər.

Söhbət eyni zamanda, Türkiyə ərazilərinin bir hissəsini də əhatə edəcək hazırda xəyali olan “Kürdüstan” dövlətinin yaradılması layihəsindən gedir.

Birləşmiş Ştatların bölgə ilə bağlı öz planları mövcuddur, odur ki, Türkiyə və Azərbaycanın maraqlarına cavab verə biləcək Ankara-Bakı-Tehran yaxınlaşması sıradan bir məsələ deyil.

Dağlıq Qarabağ münasibətlərinin həlli bölgədəki qüvvələr nisbətində korreklər edə bilər. Amerika Birləşmiş Ştatları da Dağlıq Qarabağ məsələsində təşəbbüslərini artırmaq istəyir.

Rusiya isə maraqları naminə bu sahədə status-kvonun qorunub saxlanılmasına cəhd göstərir ki, bu da Vaşinqtonun planları ilə tərs mütənəsidir.

Bu vəziyyətdə Rusiya Azərbaycanı qazanmaq üçün həttə çevrilişlərə belə gedə biləcəyini gizlətmir. Digər tərəfdən, Azərbaycan-İran-Türkiyə əlaqələrinin inkişafı bölgədəki siyasi proseslərdə mühüm rol oynaya bilər. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təhlükə altında olarsa, Ermənistan Tehranın dəstəyinə belə bağlaya bilər.

Bu baxımdan, ənənəvi siyasətdən imtina ilə aralıq müddətdə Azərbaycan-İran-Türkiyə əlaqələrinin güclənməsi də yeni geosiyasi oyunun başlanğıcı demək olardı. Bu mühüm rolu yuxarıda qeyd etdiyimiz Türkiyənin üzərində işlədiyi, “Qərbi Asiya Birliyi” oynaya bilərdi.

Türkiyə-İran və Türkiyə-Rusiya, Azərbaycan-İran-Türkiyə münasibətləri bölgədə Amerika siyasətinin yayılmasına zərbə endirə bilse də, Dağlıq Qarabağ probleminin həllinə təsir göstərə biləcəyi də istisna edilmir. Lakin İran ABŞ-ın Türkiyədə Radar Sistemi qurulmasından narahatdır. Bu, İrana nəzarət üçün Amerikaya verilən əsas kozırlardan biridir.

Onu da xatırlatmaq lazım gəlir ki, Türkiyə dünyada iqtisadi cəhətdən ən çox inkişaf etmiş 16-cı ölkədir. İran Ankaraya iqtisadi cəhətdən faydalanmaq və əməkdaşlıq üçün üz tutub.

Yaxın Şərqdə Türkiyədə hakimiyyətdə olan mötədil islamçıların regionda davamlı münasibətlərin həlli səylərinə rəhbərlik edə biləcəyi ilə bağlı ümidlər var. Bu o deməkdir ki, Yaxın Şərqdə aparıcı ölkələr sünni Türkiyədən fərqli olaraq, şiə İranın siyasəti dəstəyinə arxalanmırlar. İranın köməyinin yalnız vəziyyəti mürəkkəbləşdirə biləcəyini bildirmişdi.

Tehranın Ankaranın regionda nüfuzunun artmasına həssəd etməsinə baxmayaraq, İran Türkiyəyə ümumilikdə müsbət qüvvə kimi baxır. Digər tərəfdən, İran Rusiyadan sonra Türkiyəni təbii qazla təmin edən ikinci ölkədir. Türkiyə həm də NATO-nun və müəyyən mənada İsrailin İranın sərhədlərinə yaxınlaşmamasında bufer rolunu oynayır. Ankaranın müsəlman dünyasında nüfuzu Tehranın islam ölkələrindəki mövcudluğunu tamamilə kölgəyə salır. Lakin realıq bu iki ölkəni əməkdaşlığa sövq edir...

“Lamiyə işi”ndə əsas fiqurant, Şəmkinin sabiq icra başçısı, sonradan kənd təsərrüfatı nazirinin müavini olmuş Aslan Aslanovun adı hallanan sui-qəsdə bağlı yeni məqam ortaya çıxıb.

Martın 27-də polkovnik Cahangir Rüstəmovun anım tədbiri keçirilib. Mərhum polkovnikin yaxınlarının da qatıldığı və Bakı Aviasiya Universitetində baş tutan tədbirdə çox mübhəm bir fikir səsləndirilib: polkovnik iş başında olarkən sui-qəsd nəticəsində həlak olub. Lakin tədbirdə Cahangir Rüstəmovun sui-qəsdini kimin və niyə təşkil etdiyi sualına aydınlıq gətirilməyib. Bir polkovnikə, düşməne bir qarış torpaq verməyən batalyon komandirine sui-qəsdin niyə araşdırılmaması sualı da havada qalıb.

Bu sual tədbir təşkilatçılarına niyə verilməyib, belli deyil.

Hər halda, ortada suallar və C.Rüstəmovun öldürülməsi ilə bağlı iddia var...

Yada salaq ki, “Yeni Müsavat”ın 10 mart tarixli sayında “İş adamı Aslan Aslanovun “ölüm eskadronu” qurbanlarının adlarını açıqladı” sərlovhəli yazıda Şəmkinin sakini Elpərəst Həsənlı 6 ölüm işi haqda məlumat vermişdi. E.Həsənlının dilə gətirdiyi ölümlər sırasında Gədəbəy batalyonunun komandiri Cahangir Rüstəmovun sui-qəsd haqda məlumat da yer alırdı. E.Həsənlı qeyd etmişdi ki, C.Rüstəmovun həyatına son qoyulandan sonra A.Aslanov onun oğlunu vəzifəyə qoydurub və onun qohumlarını sakitləşdirib. Sui-qəsdin araşdırılması kölgədə qalıb.

Həmin yazıdan sitat: “Cahangir sayılıb-seçilən komandirlərdən idi, Aslanovun onun işlərinə qarışmasına imkan vermirdi. Onun maşını Nəbi vardı, onun əli ilə minaya saldılar. Cahangir öldü, sürücüsü sağ qaldı. Bu məsələni araşdıran müstəntiqi də güllələdilər. Cahangir Rüstəmovun oğlunu da aparıb Qazaxda Gömrük Keçid Məntəqəsində işə qoydu”.

Maraqlıdır ki, E.Həsənlı bu iddianı dilə gətirəndən 17 gün sonra polkovnikin anım tədbiri düzenlənib. Və tədbir haqda Aslan Aslanov haradansa möcüzəli şəkildə xəbər tutub. Tədbir baş tutmazdan günlər əvvəl A.Aslanov polkovnikin yaxınlarına orada iştirak edəcəyini vəd edib və son anda vədini tutmayıb. Aslan Aslanov tədbirə gəlməyib. Bu tədbirin Aslanovun təşkilatçılığı ilə baş tutması haqda hər hansı məlumat yoxdur. Onun tədbirin keçiriləcəyi haqda xəbər alması isə çox maraqlı mətləblərdən xəbər verir...

E.Həsənlı qəzetimizə əvvəlki açıqlamasında demişdi ki, Cahangir Rüstəmovla Aslan Aslanov xoş münasibətdə olmayıblar. Dünən o, redaksiyamızla əlaqə saxlayaraq mərhum polkovniklə Şəmkinin sabiq icra başçısı A.Aslanovun münasibətlərində niyə kəskin olduğuna aydınlıq gətirib: “Cahangir Rüstəmov mənimlə qardaş idi. Aslan Aslanov ona demişdi ki, batalyonunu dağlardan çək Gədəbəyə. Qəbi-

Aslan Aslanovun öldürtdüyü deyilən polkovnikin yaxınlarından sensasion açıqlama

Cahangir Rüstəmovun sui-qəsdin qurbanı olduğu bəyan edildi; Elpərəst Həsənlının iddiası təsdiqlənir?

ristanlıqda babalarının uyudduğu demişdi və 1 metr də olsa batalyonu geri çəkməyəcəyini söyləmişdi. Aslan Aslanov da demişdi ki, sonra peşman olacaqsan, bu, Səfər Əbiyevin emridir və sənə deməyi mənə tapşırıb. Cahangir Rüstəmov

bərdarlıq da edib: “Aradan bir qədər vaxt keçdi və onu minaya saldılar. İş araşdırmağa gədən müstəntiqi də güllələdilər. Açılmadı, yazılmadı. Gədəbəy vermək istəyirdilər, mane oldu, onun üstündə öldürdülər”.

demişdi ki, sən kimsən ki, bunu mənə deyirsən, get təsərrüfatınla, rayonla meşğul ol. Aslan Aslanov da ona deyib ki, özün bil, gedirəm, 2 gün sonra gələcəyəm. Cahangir Rüstəmov da ona demişdi ki, gəlsən sənə güllələyəcəyəm. Aslan Aslanov Cahangir Rüstəmov deyib ki, onda nazirlə danış. O da demişdi ki, nazirə lazım olsa mənimlə danışacaq”.

E.Həsənlı deyir ki, C.Rüstəmovun ölümündən xeyli əvvəl A.Aslanov tərəfindən öldürülə, zəhərlənə biləcəyi haqda xə-

ildə Vasilkov Hərbi Aviasiya Texniki Məktəbini bitirərək, ordu hissələrində müxtəlif vəzifələrdə işləyib. Sovet ordusunda alay komandiri vəzifəsinə qədər yüksəlib. 1988-ci ildə ordu sıralarından tərxis edilib. Buna baxmayaraq, Qarabağ müharibəsi başlayanda yenidən hərbiyə yollanıb, Şəmkir-Gədəbəy batalyonunu yaradıb. Bir neçə belə özünümüdafiə batalyonları birləşdirilən vaxt müdafiə naziri tərəfindən alay komandiri təyin edilib. Bu alay Gədə-

bəylə Ermənistan arasındakı 223 kilometrlik sərhədin müdafiəsinə cavabdehlik daşıyıb. 1992-ci ilin aprel ayında Şəmkir rayonunda yerləşən rus hərbi hava qüvvələri Azərbaycanı tərk edərkən, C.Rüstəmov hərbi texnikanın rus hərbiçiləri tərəfindən qaçırılmasına, talan edilməsinə və zərərsizləşdirilməsinə imkan verməyib. O, 11 ədəd “SU-24”, “MIQ-25”, 3 ədəd “İL-26” təyyarələrini, 1 ədəd “MI-8” vertolyotunu, aviatexnikanı, külli miqdarda hərbi sursatı müsadirə edib. Elə həmin il uğurlu Başkənd əməliyyatında iştirak edib. 1988-ci ildən Gədəbəyin, Şınıxın sərhəd kəndlərinin qorunması bilavasitə C.Rüstəmovun adı ilə bağlıdır. 1992-ci ildə Ba-

kənd əməliyyatı uğurla başa çatdı. Elə bu döyüşdə də onun sərkərdəlik bacarığı, mahir hərbiçi olmaq keyfiyyətləri aşkara çıxdı. Vətən torpaqlarının erməni quldurları tərəfindən işğalına yol verməyən polkovnik C.Rüstəmovun ömür yolu 1994-cü ilin mart ayında başa çatıb. İş başında olarkən sui-qəsd nəticəsində həlak olub.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV
P.S Yazıda adı hallanan hər kəsi dinləməyə, mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Müsavət Partiyasının başkanı Arif Hacı ölkəmizdə, regionda gedən proseslər, siyasi qüvvələrin seçkilərə hazırlığı, Müsavət Partiyasındakı proseslər və digər aktual məsələlərlə bağlı "Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandırır.

- 2015-ci ilin birinci rübü yekunlaşdı. İlin ilk üç ayını ölkə, siyasi qüvvələr üçün necə dəyərləndirmək mümkündür? Nəzərə alsaq ki, hər keçən ay parlament seçkilərini yaxınlaşdırır, bu baxımdan siyasi partiyaların ilin ilk üç ayındakı fəaliyyətini səmərəli saymaq olarmı?

- 2015-ci ilin ilk üç ayında bir sıra ciddi təbəddülatlar baş verdi. Azərbaycan üçün əhəmiyyətli olan əsas hadisələrdən biri neftin qiymətinin ucuzlaşmağa davam etməsi oldu. Eyni zamanda manatın devalvasiyası Azərbaycan cəmiyyətinin həyatına ciddi təsir göstərdi və təəssüf ki, həmişə olduğu kimi, bu dəfə də baş verən ciddi iqtisadi dəyişikliklər ilk növbədə əhalinin aztəminatlı hissəsinə zərbə vurdu. Bu aylar ərzində ölkədə siyasi münasibətlərin yaxşılaşdırılması, siyasi qarşıdurmanın aradan qaldırılması istiqamətində müxtəlif çağırışlar olsa da, xüsusilə Novruz bayramı ərəfəsində verilən əfv fərmanı ilə bu çağırışların əslində formal, görünməz xarakteri daşdığı bir daha üzə çıxdı, hər hansı bir irəliləyişlər baş vermədi, siyasi məbusların sayı azalmadı. İqtidarın bəzi partiyalarla müzakirələr prosesi iflasa uğradı. Ölkədə hər hansı demokratik dəyişikliklər həyata keçirilmədi. Ancaq bu müddət ərzində cəmiyyətin hakimiyyətin siyasətinə qarşı narazılığı daha da artdı. İstər toplumda baş verən təbəddülatlar, keçirilən mitinq, eyni zamanda siyasi partiyaların, ictimai birliklərin, ayrı-ayrı təşkilatların Azərbaycan hakimiyyətinin apardığı ümumi siyasətdən, həmçinin iqtisadi siyasətdən narazılığının artdığını təsdiq etdi.

Bu aylar ərzində Müsavət Partiyasında təşkilatlanma prosesi davam edib. Müsavət Partiyası öz strukturlarının formalaşması və qurultaydan sonrakı dövrdə yaranmış və süni surətdə şişirdilərək təqdim edilmiş fəsadların aradan qaldırılması istiqamətində ciddi addımlar atdı. Daxili və xarici əlaqələrin inkişafı istiqamətində ciddi işlər görülür. Seçkilərə hazırlıqla bağlı fəaliyyətimiz bu aylar ərzində intensivləşib. Ölkənin bütün ərazisində zona müşavirələri keçirildi, rayon təşkilatları strukturları ilə əlaqələr, bütövlükdə struktur fəaliyyəti yaxşılaşdı. Bu üç ay ərzində bütün imkanlardan istifadə olunduğu qənaətdə deyiləm. Xüsusilə global istiqamətdə baş verən hadisələr heç də ürəkaçan olmadı. Azərbaycan daxilində gərginlik artdı, iqtisadi vəziyyət pisləşdi. Azərbaycanın yaxınlığında olan Yaxın Şərq bölgəsində münasibətlər daha da

kəskinləşdi, qanlı hadisələr davam etdi, perspektivi qaralıq olan yeni münaqişə ocaqları yarandı. 2015-ci ilin birinci rübünü bütövlükdə dünyada, həm Azərbaycanın daxil olduğu regionda, həm də Azərbaycan daxilində hansısa uğurlar dövrü hesab etmək olmaz.

formal, maraqsız bir prosese çevirib.

Parlament seçkiləri bir qədər fərqlidir. Bu seçkilərdə maraqlı olan qüvvələr həddən artıq çoxdur. Bir çox siyasi partiyalar, siyasi xadimlər, ziyalılar, ictimai birliklər bu seçkilərdə iştirak edir. Parlament

dəcəksə, bu, Azərbaycanda demokratik proseslərin inkişafına müsbət təsir göstərəcək. Beynəlxalq birliyin keçiriləcək parlament seçkilərinə diqqət artacaq. Ancaq seçkilərin nəticələri, Azərbaycanda gedən siyasi proseslər yalnız beynəlxalq hadisələrdən, dünyada

üçün əsas verir. Cəmiyyətdə təbliğat aparılır ki, inqilablar baş verən ölkələr sonradan fəlakətlər yaşayır, cəmiyyət də sanki bu təbliğatı yeyə bilir. Doğrudanmı yaşanan problemlər inqilablardan doğur?

- Dünya güc mərkəzlərinin maraqlarının Azərbaycanda

dövlətlərinə yox, Gürcüstan, Şərqi Avropa dövlətlərinə uyğun ola bilər.

- Gürcüstandan söz düşmüşkən, bugünlərdə orada səfərdə oldunuz və həmin vaxtlarda da Gürcüstanda müəyyən gərgin proseslər yaşandı. Gürcüstanda yeni-dən inqilabın baş verməsi,

"Yaxın aylarda cəmiyyətdə fəallıq artacaq"

Arif Hacı: "Dünya güc mərkəzlərinin maraqlarının Azərbaycanda toqquşmasının əleyhinəyik"

- İlin ilk üç ayını parlament seçkilərinə hazırlıq dövrünün tərkib hissəsi, start hissə saysaq, necə hesab etmək olar? Ölkədə, cəmiyyətdə parlament seçkiləri ilini xarakterizə edən vəziyyət müəşhidə olunurmu? Sizə elə gəlmir ki, 2014-cü il bələdiyyə seçkiləri dövrünü xatırladan süket bu il də yaşanmaqdadır?

- Azərbaycan cəmiyyətində seçkilər vasitəsilə hakimiyyət dəyişikliyinə olacağına və ya siyasi qüvvələr nisbətinin həlledici şəkildə dəyişməsinə olan inama sarsıdıcı zərbə vurulub. Hakimiyyət hər seçki kampaniyasında bu prosesi daha çox nəzarət altın almaqla, seçkiləri formal bir prosese çevirməklə, cəmiyyətin seçkilərə olan inamını xeyli dərəcədə azaldıb. Ancaq mən builki seçkiləri keçirilmiş bələdiyyə seçkiləri ilə müqayisə etməyin tərəfdarı deyiləm. Çünki bələdiyyə seçkilərinə maraqlı bir neçə səbəbdən parlament seçkilərinə olan maraqlardan daha azdır. Azərbaycanda normal yerli özünüidarə etmə sistemi, ümumiyyətlə, mövcud deyil, Azərbaycanda bələdiyyələr əslində faktiki olaraq formal xarakter daşıyır. Çünki yerli özünü idarəetmə funksiyalarını təyin olunan icra hakimiyyəti strukturları həyata keçirir. Son dövrlərdə bələdiyyələrin ciddi maliyyə büdcəsinin olmaması, bundan əvvəlki dövrlərdən fərqli olaraq torpaqların satılması prosesinin başa çatması bələdiyyələrin səlahiyyətinin daha da azalmasına və bələdiyyələrə olan marağın faktiki olaraq aradan qalxmasına gətirib. Eyni zamanda bələdiyyə seçkilərində siyasi partiyaların iştirak etməməsi, beynəlxalq müşahidəçilərin belə seçkilərə qatılmasında da bu seçkiləri tamamilə

seçkilərdə çox yəqin ki, beynəlxalq müşahidəçilər də iştirak edəcək. Bütün bunlar bu seçkilər prosesinin bələdiyyə seçkiləri prosesindən əsaslı surətdə fərqli olacağını təsdiq edir. İlin əvvəlindən ölkədə müəyyən siyasi fəallıq görünməkdədir. Düşünürəm ki, yaxın aylarda cəmiyyətdə siyasi fəallıq artacaq.

- Azərbaycanın yaxınlığında gedən proseslərə də toxundunuz. Seçkilərə beynəlxalq diqqət əvvəlki dövrlərlə müqayisədə daha yüksək səviyyədə ola bilərmi? Azərbaycana Avropa Birliyindən, Qərbdən son vaxtlar demokratiya məsələsi ilə bağlı çağırışlar çoxalır. Bu vəziyyət parlament seçkilərinə diqqəti artırır və seçkiyə münasibətə təsir göstərə bilərmi?

- Bu, bütövlükdə dünyada, o cümlədən regionda gedən proseslərin bundan sonrakı inkişafından asılı olacaq. Neftin qiymətinin sürətlə aşağı endiyi bir zamanda Yəməndə gedən proseslər və Yəmən iqtidarının inqilab yolu ilə kənarlaşdırılması neftin qiymətinin sabitləşməsinə, hətta bir qədər artmasına səbəb oldu. Bu baxımdan dünyada cərəyan edən proseslərin yaxın aylarda nə cür olacağını indiki dövrdə proqnozlaşdırmaq asan deyil. Ancaq heç şübhəsiz ki, həm Rusiyada, həm Ukraynada, həm də Yaxın Şərqdə baş verən hadisələr, bu hadisələrin neftin qiymətinə olan təsiri, bu hadisələrin Azərbaycandakı proseslərə olan maraqlarının istiqaməti seçkilər dövründə Azərbaycana olan münasibətin müəyyənləşməsində mühüm rol oynayacaq. Şübhəsiz, proseslər əgər Rusiya hakimiyyətinin zəifləməsi istiqamətində ge-

və regionda gedən proseslərdən deyil, ilk növbədə və daha çox, cəmiyyətin öz gələcəyinə münasibətdən, dəyişiklik uğrunda mübarizəsinin miqyasından asılı olacaq.

Cəmiyyətin mütləq əksəriyyəti bugünkü vəziyyətdən, Azərbaycan hakimiyyətinin cəmiyyətin mənafeələrini nəzərə almayan daxili və xarici siyasətindən narazıdır. Azərbaycanda nəinki əhalinin aztəminatlı hissəsi, hətta orta təbəqə, xırda və orta biznes nümayəndələri, Azərbaycanda bugünkü hakimiyyətin dayağı kimi görünən təhsil sistemi işçiləri, həkimlər, məmurular hakimiyyətin apardığı siyasətdən ciddi surətdə narazıdır. Bu vəziyyətin və hakimiyyətin dəyişməsi istəyindədirlər. Lakin təəssüf ki, Azərbaycan cəmiyyətində belə global dəyişikliklərin seçkilər yolu ilə baş verəcəyinə inam azdır və ya və ya tamamilə yoxdur. Şübhə yox ki, ölkədə hansısa pozitiv siyasi təbəddülatlar baş versə, siyasi təşkilatlar, ictimai birliklər, ziyalılar cəmiyyəti öz arxasınca apararaq ölkənin gələcək inkişafı üçün mübarizəyə səfərbər edə bilsələr çox ciddi siyasi dəyişikliklərin olması və parlament seçkilərindən sonra ölkədə siyasi status-kvonun ciddi surətdə demokratik dönüşmənin, cəmiyyətin xeyrinə dəyişməsi mümkündür.

- Rusiya ilə Qərbin maraqlarının toqquşma meydanına Azərbaycandan da çevrilmə biləcəyi barədə son vaxtlar mediada proqnoz və şərhlər yer almaqdadır. Deyilənlərin reallaşması baş versə, bu, ölkəyə nə vəd edir? Son illərdə ərəb ölkələrində, Ukraynada baş verən inqilablar və inqilablardan sonra həmin ölkələrdə yaşanan hadisələr Azərbaycan hökumətinin əlinə təbliğat

"Hər kəs hətta yaxın gələcəyinə görə narahatdır"

toqquşmasının əleyhinəyik. Belə toqquşmanın ön xəttinin Azərbaycandan keçməsi Azərbaycanın maraqlarına uyğun deyil. Biz qanlı toqquşmalardan yayınaraq ciddi dəyişikliklərə nail olmalıyıq. Azərbaycan cəmiyyəti toqquşmalarsız inqilabi dəyişikliklərə nail olmaq qüdrətindədir. Cəmiyyətimiz bunun üçün kifayət qədər inkişaf səviyyəsindədir. Həlledici dəyişikliklər isə qaçılmazdır. Çünki ciddi maddi gəlirlərin olmasına baxmayaraq xalqımızın böyük bir qismi yoxsulluq içərisində yaşamaq məcburiyyətindədir. Əhalinin müəyyən təminatı olan hissəsi də təhlükəsizlik hiss etmir, hətta milyonlar olanlar da qısa müddətdə müflis olmaqdan, azadlıqdan məhrum edilməkdən sığortalı olmayıb. Yeni Azərbaycan cəmiyyəti həm siyasi, həm sosial-iqtisadi, həm əmlak toxunulmazlığı baxımından güvənli ölkə deyil. Hər kəs hətta yaxın gələcəyinə görə narahatdır. Azərbaycan cəmiyyətini ərəb ölkələri cəmiyyətləri ilə, İraqla, Əfqanıstanla, Suriya ilə müqayisə etmək mümkün deyil. Çünki Azərbaycan cəmiyyəti kifayət qədər inkişaf yolu keçmiş cəmiyyətdir. Azərbaycan cəmiyyətini öz inkişaf səviyyəsinə görə təxminən Gürcüstan cəmiyyəti ilə müqayisə etmək olar. Bizim inkişaf modelimiz ərəb

Rusiyanın Gürcüstanı ələ keçirməsi gözəniləndirmi?

- Gürcüstan cəmiyyəti artıq kifayət qədər inkişaf etmiş, oturmuş, demokratik ənənələri mənimsəmiş cəmiyyətdir. Gürcüstanda dövlətin demokratik strukturlarını yaradılıb, real hakimiyyət bölgüsü həyata keçirilib, azad və ədalətli seçkilərin keçirilməsi üçün ciddi ənənələr mövcuddur. Bu baxımdan Gürcüstanda məniyyəti doğru hansısa böyük, global dəyişikliklərin olması gözlənilir. Rusiyanın Gürcüstanı ələ keçirmək imkanları yoxdur. Çünki Gürcüstan cəmiyyətinin mütləq əksəriyyəti Rusiyanın Gürcüstan imperiyasına ambisiyaları ilə yanaşdığından fərqlənir. Gürcüstan cəmiyyəti artıq demokratik cəmiyyətdir. Əhalinin əksəriyyəti Rusiya təbəlliyini qəbul etmirsə, hətta rusiyameyli hakimiyyət qurulsay belə, bunu cəmiyyətə qəbul etdirmək qeyri-mümkündür. Mən Gürcüstanın gələcəyinə nikbin baxıram.

- Qayıdaq ölkəmizin siyasi qüvvələrinin, həmçinin Müsavatın fəaliyyətinə. Son aylarda Müsavatın rayon təşkilatlarının zona müşavirələri keçirildi. Partiyanın yerli şöbələrinin vəziyyəti, resurslar nə yerdədir? (ardı gələn sayımızda)

□ Etibar SEYİDAĞA

Vahid bulvar konsepsiyası

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Paris şəhərində çoxlu bulvar var, açığı, mən fransız ədəbiyyatı, rəssamlığı və kinosundan adını çox eşitdiyim bu bulvarların haqqında düşünməmişdim, ilk dəfə bir neçə il qabaq şəhərə yolum düşəndə azca çasıb qalmışdım. Çünki Paris bulvarları bizim başa düşdüyümüz mənada bulvar deyil. Bu küçələrin bir qırağında nəinki dəniz, bəzilərinə heç çay (Sena) da yoxdur. Parisdə adi küçələrə də bulvar deyirlər, özəlliklə şəhərin qədim hissəsində. Bunun mənası nədir, bilmirəm.

Ancaq həşəmətli yapist iqtidarımızın Bakıda dam-lara süni çardaqlar qayırb, küçələrə içində qəzətdən başqa hər şey - dana kəlləsindən siqaretə, raket yanacağından boraniya qəder - satılan qəzet köşkləri qoyanda və bunların hamısının dizaynını Parisdəkilərə bənzəndə anladığı ki, rejimimiz frankomaniya azarına düşüb olmuşdur. Bunlar elə sanır ki, Parisdəki bir-iki texniki detali təkrarlayanda dönüb olurlar Napoleon, Lüdovik, nə bilim, Viktor Hüqonun bacısı qızı və sairə. Hətta Versal sarayının təmirinə kalan pul ayırdılar, pəncərəsi Eyfelə baxan böyük bir ev aldılar. Lakin hələlik ortada nəticə yoxdur, azərbaycanlılar "çörək yerinə tort" yemək istəmir.

Hər halda, Bakının bulvarlaşması istiqamətində gərgin fəaliyyət davam edir, bu məsələ manatın devalvasiyasına-zada da baxmır. İqtidar hər şeydən kəsməyə hazırdır, tək bulvar projələrindən yox. Bir-iki həftə qabaq Böyük Şor gölünün qırağındakı bulvara baxış keçirildi, srağagün isə dövlət başçısı "Ağ şəhər bulvarı" adlandırılan hissəni gəzmişdir.

Təxmini hesablamalara görə, hazırda uca millətimizin azı 3 bulvarı vardır: Dənizkənarı Milli Park tərəfdəki qədim bulvar, Böyük Şor gölünün bulvarı, bir də "Ağ şəhər bulvarı". Təklif edərdim ki, Xocahəsən gölü, Qanlıgöl, Binəqədi qır gölü ərazilərində, həmçinin, Rəsulzadə qəsəbəsində yağışdan dolan küçələrdə çoxlu yeni bulvarlar salınsın. Xalqın tələbi budur. Bulvar çox olarsa basılmaz vətən! Bir də gördün Biləcəri yolundakı küknarlıq Bulon meşəsinə döndü. Bəlkə Hacı Mədər Marat olacaqdır? Bəlkə Artur Rasizadənin köksündə bir Taleyran yatır? Nə biləsən. Olacağa bəzən çarə olmur.

Bizdə bulvarlara yüksək diqqətə əlaməti hər şeydə özünü göstərir. Gənclər bulvarlarda tanış olur, öpüşür, evlənir, vətənə layiq yeni nəsil yetişdirirlər. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Bulvar Şöbəsinə ağsaqqal alimlərimiz "Nəcis və mazut qarışığından aromaterapiyada istifadənin əsasları" mövzusunda akademik dissertasiya qayırlar. Zəhmətkeşlərimiz respublikamızın Bulvaristan adlandırılmasını irəli sürürlər. Bu, qədim türkcədə "bul, var ol" anlamını verir. Başqa mənbələrə görə respublikanın adını "pul var" kimi də yoza bilərik. Azərbaycanlı sözünü isə bulvarbaycanlı ilə əvəz edirik. Gör necə şirin, dilə yatımlıdır.

Eyni zamanda bulvarlar arasında əlaqələrin, münasibətlərin hazırkı səviyyəsi bizi qətiyyənlə razı salmır. Bir çox hallarda isə hətta narahat etmək üzrədir. Məsələn, Böyük Şor bulvarını Dənizkənarı bulvarla birləşdirən hər hansı yeraltı su xətti varmı? Yoxdur. Heç deyəsən yerüstü əlaqələr də yoxdur, ya da çox zəifdir. Bu, bizi çox düşündürür, çünki indiki halda Böyük Şor bulvarında gəzən şəhər sakinləri və şəhərimizin qonaqları Dənizkənarı bulvara birbaşa keçə bilmir. Yaxşı olmazmı bütün bu bulvarlar öz aralarında vahid nöqtədə birləşsin? Təxminən metro xətlərindəki kimi. Bildiyimiz kimi, metroya girsən, hara getsən əvvəl-axır "28 may" stansiyasına gəlib çıxırsan. Bu cür vahid mərkəz bulvarlar arasında da olmalıdır ki, əhalinin fasiləsiz istirahəti təmin edilsin.

İndi söz əlaqədar təşkilatlarındır.

Rusiya bölgəyə yönəlik balans siyasətini dəyişir

Fransa prezidenti Fransua Ollandın ardınca Rusiya prezidenti Vladimir Putinin də Bakıya səfər edəcəyi barədə xəbər yayılıb. Putinin mətbuat katibi Dmitri Peskovun açıqlamasından aydın olur ki, heç nə istisna deyil, səfər reallaşsa, Rusiya prezidenti həqiqətən 1-ci Avropa Oyunlarının açılış mərasiminə qatılmaqdan ötrü rəsmi Bakının dəvətini qəbul edə bilər.

Xatırladaq ki, Olland Azərbaycana müstəsna olaraq Dağlıq Qarabağ məsələsinə görə gələcəksə, - onun təşəbbüsü ilə prezidentlərin növbəti görüşünün aprelin sonunda Parisdə olacağı xəbəri də yayılıb, - Rusiya liderinin hansı gündəliklə Bakıya təşrif buyuracağını yalnız ehtimal etmək mümkündür.

Ondan başlayaq ki, Azərbaycan uğrunda Rusiya və Qərbin, daha doğrusu, ABŞ-in geosiyasi mübarizəsi güclənib. Vəziyyətin özəlliyi ondadır ki, Azərbaycan enerji tələkləri ilə Qərbi sıx bağlıdırsa, Rusiya da Bakıdan ötrü mühüm ticarət tərəfdaşı, o sırada önəmli silah satıcısı olaraq qalır. Son illər iki ölkə arasında hərbi-texniki əməkdaşlığın həcmi artaraq 4 milyard dolları ötürüb ki, bu da haqlı olaraq işğalçı Ermənistanı ciddi narahat eləməkdədir.

Heç şübhəsiz, şimal qonşumuz Bakının müasir döyüş maşınları və sistemlərini nə üçün aldığı gözəl bilir. Bununla belə, forpost Ermənistanın açıq narazılığına baxmayaraq Azərbaycanı alıcı kimi itirmək niyyətində deyil - özü də tək kommersiya maraqları səbəbindən yox. Azərbaycanın ən böyük problemi isə həlli uzanan, üzücü Qarabağ münaqişəsidir.

Bəzi yerli və əcnəbi təhlilçilər hesab edir ki, ATƏT-in Minsk Qrupu çərçivəsində aparılan sülh danışıqlarında irəliləyişin əldə edilməməsindən təngə gələn Azərbaycan Avropa Oyunları başa çatandan dərhal sonra aktiv hərbi əməliyyatlara başlaya bilər. Məqsəd keçmiş DQMV ərazisinə girmədən, blits-müharibə ilə ən azından Ağdam rayonu azad edib danışıqlar prosesində status-kvonun birmənalı şəkildə Azərbaycanın xeyrinə dəyişmək, Ermənistanı və vasitəçiləri fakt qarşısında qoyub, təcavüzkarı konstruktiv mövqeyə vadar eləməkdən gədir.

Azərbaycanın son aylar qardaş Türkiyə ilə intensiv hərbi təlimlər keçirməsi, təmas xəttindən işğalçı qüvvələrə daha sarsıdıcı zərbələr endirməsi, habelə ölkə prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin, müdafiə naziri Zakir

Arxiv

Putinin Bakıya gətirəcəyi iki mesaj - iddia, şərh

Kreml başçısı Qarabağa dair "kart-blans" qarşılığında azərbaycanlı həmkarından Avrasiya layihələri ilə bağlı konkret "dobro" istəyə bilər; Avropa Oyunlarından sonra Azərbaycanın blits-müharibəyə başlayacağı ilə bağlı xəbərlər təsadüf deyil...

Həsənovun düşmən tərəfə, erməni xalqına mütəmadi etdikləri ən sərt xəbərdarlıqlar və çağırışlar həm də bu kontekstdə izah oluna bilər. Üstəgəl, hərbi tarixi göstərir ki, əməliyyatlar üçün ən münasib vaxt yaz-yay aylarıdır.

Yerli analitiklərdən "Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu isə hesab edir ki, söhbət həttə 7 rayondan gedir. Sitat: "Prezidentin və müdafiə nazirinin çıxışları ondan xəbər verir ki, Azərbaycan ordusu Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonların azad olunmasına ciddi hazırlaşır. Bu plan Bakıda Avropa Oyunlarından sonra reallaşsa bilər". Politoloqa görə, separatçılar Ağdam uğrunda savaşa başlaya bilərlər: "Ermənilər geri çəkilib Dağlıq Qarabağın müdafiəsini gücləndirəcəklər. Bakı ancaq Dağlıq Qarabağa aidiyyəti olmayan rayonları azad etmək istəyir. Ordunun Xankəndinə hücum etmək kimi planı yoxdur".

Şübhə yox ki, belə plan varsa, Rusiya ondan yüzdə yüz xəbərdar olacaq və bəlkə də artıq xəbərdardır. Nəzəri cəhətdən istisna deyil ki, Putinin Bakıya səfər edəcəyi barədə xəbərin məhz İrəvana planlaşdırılan ziyarəti fonunda gündəmə gəlməsi tək Qarabağ məsələsində neytral vəziyyəti imicinin nümayişinə, "balansı bərpa etməyə" hesablanmış, qat-qat ciddi mövzular var. Yəni mümkündür ki, Kreml başçısı Azərbaycana konkret mesajla gələcək: Avrasiya layihələri ilə bağlı Bakının konkret fikrini almaq və (və ya) cavabdan asılı olaraq Qarabağ məsələsində Bakıya hansısa "kart-blans" verib-verməmək.

Bəs Moskva belə bir qərar verərmə?
Əvvəla, məntiq diktə edir ki, Rusiyanın sanksiyalardan dolayı düşdüyü və getdikcə daha da ağırlaşmaqda olan durumu, o sırada dost-tərəfdaşlarının sayının seyrəlməsi,

Türkiyə və Azərbaycanın isə ondan ötrü artan iqtisadi, energetik, geosiyasi, hərbi əhəmiyyəti, bu ölkələri itirmək istəyi belə bir "yaşıl işığı" yandırmağı mümkün edir.

İkincisi, yuxarıda vurğulandığı kimi, Qarabağa dair "kart-blans" əslində və böyük ehtimalla, Avrasiya layihələrinə qoşulmaq qarşılığında verilə bilər. Çünki 2015 Putin üçün bu projələrin taleyi baxımından həlledici ildir. Avrasiya layihələrinin perspektivi isə böyük ölçüdə Azərbaycandan asılı vəziyyətə gəlib desək, yarılmır.

Üçüncü yandan, söhbət onsuz da işğal altındakı bütün ərazilərdən gəlir. Ayrı sözlə, Moskva Ağdam azad edildikdən sonra da Bakı və İrəvana təsir rıçaqlarını, bu iki paytaxtla siyasi bazarlıq imkanlarını, Azərbaycanla isə üstəlik, silah ticarətinə davam etmək imkanlarını saxlamış olacaq. Eyni zamanda Türkiyə ilə münasibətlərə xələl gəlməyəcək, çünki iki regional güc Qarabağa görə toqquşmalı olmayacaq.

Azərbaycanın götürəcəyi ən böyük dividend isə cəmiyyətin "məğlubiyyət sindromu"ndan birdəfəlik qurtuluşu, Dağlıq Qarabağ probleminin ədalətli həll yolunda nəhayət, real perspektivin açılması (Qərbdə də sərfəlidir), məsələdə bizim söz sahibliyimizin güclənməsi ola bilər.

O ki qaldı Avrasiya layihələrinə qoşulmağa, onsuz da onların perspektivi dumanlıdır və Bakı incə diplomatiya ilə, üzvlük şərtini Qarabağ itilafına yekün çözümlə bağlamaqla, ən başlıcası, Kremlin qəzəbindən yayınmaqla və onunla bazarlıq imkanlarını saxlamaqla iki problemin həllini uğurlu sintez edə bilər.

□ Siyasət şöbəsi

Telman İsmayilov

Ziya Məmmədov

Ötən

heftə Türkiyə mətbuatının AST Şirkətlər Qrupunun prezidenti, yəhudi milyarder Telman İsmayilovun ("AST Telman") 1,4 milyard dollara başa gələn yeddi ulduzlu "Mardan Palace"nin külli miqdarda borc səbəbindən satışa çıxarılması barədə yaydığı xəbər ölkə gündəminin əsas mövzusunə çevrildi. Xəbərdə deyilirdi ki, hotellə ilkin olaraq 325 milyon TL (130 mln. dollar) qiymət qoyulacaq və iyunun 3-də satışa çıxarılacaq.

Bugünlərdə Moskvada olan haqqın.az sayının əməkdaşları "AST Telman"la görüşüblər.

T.İsmayilov deyib ki, Türkiyədə onun haqqında yalan məlumatlar yayan insanlar çoxdur: "Bu, bilərəkdən edilir. Məni bu ölkədən çıxarmaq istəyirlər. Mən tamamilə bu məlumatı təkzib edirəm. Təkrar edirəm, bu hoteli satmaq planlarını yoxdur".

Onun sözlərinə görə, hotelin inşası zamanı bank kreditlərindən istifadə edib: "Söhbət yalnız 110 milyon dollardan gedir. Mənim Türkiyədə heç bir problemim yoxdur".

"Mardan Palace"nin inşasından sonra Rusiya rəhbərliyi ilə münasibətlərinin pisləşməsindən danışan T.İsmayilov bunu "qlobal faciə" adlandırır: "Mən həmin çətin vəziyyətdən çıxma bildim. Lakin düzünü deyim, Rusiyanın ali siyasi rəhbərliyinin həmin məsələyə heç bir aidiyyəti yox idi".

Milyarder həmin gərgin vaxtlarda onun üçün Putinə müraciət etdiyi söylənilən Çeçenistan prezidenti Ramzan Kadirovla münasibətlərindən də danışır: "Mən əvvəllər Ramzan Kadirovun atası, mərhum Axtat Kadirovla yaxın dostluq edirdim. Bəli, mənim Ramzan Kadirovla çox yaxşı münasibətlərim var. Və təkcə o yox, Rusiyanın ali elitasındakı digər insanlar da xahiş edirdilər".

T.İsmayilov həmçinin yüz mindən çox azərbaycanlıya necə ruzi verməsindən də danışır: "Mənim "Çerkizov"dakı bazarımda yüz mindən çox azərbaycanlı işləyirdi. Onların hamısı bir parça çörəklərini qazanırdılar. İndi bu insanların əksəriyyəti işsiz qalıb..."

Azərbaycan hakimiyyəti ilə münasibətlərindən danışan T.İsmayilov bildirib ki, Azərbaycan rəhbərliyi ilə heç bir problemi yoxdur. "Mən uzun illərdir ki, şəxsən tanıdığım prezident İlham Əliyevə böyük hörmətlə yanaşıram. O, Azərbaycanın layiqli lideridir və böyük atasının işini məharətlə davam etdirir", deyər, biznesmen vurğulayıb.

Jurnalistin AZAL prezidenti Cahangir Əsgərov və nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovla dostluq münasibətləri haqda sualına T.İsmayilovun cavabı çox qarıb, hətta sensasion olub. Belə ki,

Jurnalistin AZAL prezidenti Cahangir Əsgərov və nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovla dostluq münasibətləri haqda sualına T.İsmayilovun cavabı çox qarıb, hətta sensasion olub. Belə ki,

Yəhudi milyarderlə nazir arasında nə baş verir?

"AST Telman" Ziya Məmmədovu dostlarını sırasından çıxarıb

Telman İsmayilov nəqliyyat naziri haqda suala elə bir cavab verdi ki...; ölkə mətbuatı aylar öncə yazırdı ki, Ziya Məmmədovun özünə qarşı təhlükəni sovuşdurmaq üçün dostlarından imtina etməkdən başqa çıxış yolu yoxdur; bəs əsl həqiqət nədir?

AZAL prezidentini "həyat yolunda indiyədək gördüyü ən ləyaqətli adam" kimi xarakterizə edən, onunla dostluğunu çox qiymətləndirdiyini deyən biznesmen Z.Məmmədov haqda bir cümlə belə işlətməyib və onun haqqında danışmayıb. O, yalnız deyib ki, Azərbaycanda biznesi yoxdur.

"Milyarderlər ittifaqı" haqda danışan T.İsmayilov qurumun Azərbaycan hakimiyyətinə müxalifətdə olmadığını deyib və Abbas Abbasov haqda da xeyli xoş sözlər işlədib. "Açıq deyim ki, mənə Abbas Abbasov haqda bəzi adamlar eyhamlar vurub. Onunla dostluğumuz uşaqlıq illərindən - onun 14, mənim isə 8 yaşım olandan başlayıb. Bu dostluğu indiyədək də davam etdiririk. Azərbaycanda vəzifəsindən istefasından sonra onun potensialından istifadə etmək lazım idi. O evdə oturarsa deyildi ki?", - deyər, T.İsmayilov bildirib.

O deyib ki, tez-tez Bakıda olur: "Sonuncu dəfə bir neçə ay bundan əvvəl olmuşam".

Qeyd etmək yerinə düşər ki, "Mardan Palace"nin satışa çıxarılması barədə xəbərlər ilk olaraq "AST Telman"la çox yaxın dostluq münasibətləri olduğu deyilən nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovla yaxın saytlar tərəfindən təkzib olunmağa başladı.

Hələ aylar əvvəl KİV-lərdə belə iddialar dolaşırdı ki, "Milyarderlər ittifaqı"nın aparıcı simalarından biri olan "AST Telman"la Ziya Məmmədovla təkcə dostluq münasibətləri deyil, eyni zamanda ortaq biznes birləşdirir. İddia edilirdi ki, Telman İsmayilovla dostluq Ziya Məmmədovla baş nazirin sabiq müavini, AST Şirkətlər Qrupunun vitse-prezidenti Abbas Abbasov arasında da isti münasibətləri yaradıb. 2013 prezident seçkiləri ərəfəsində isə Z.Məmmədov hakimiyyətə müxalif mövqə sərgiləyən A.Abbasovla hətta birbaşa təmaslara keçib, onunla telefon bağlantıları quraraq hansısa danışıqlar aparıb.

Bu xəbərlər yayıldıqdan sonra mediada belə bir ehtimallar

yazılırdı ki, Ziya Məmmədovun özünə qarşı təhlükəni sovuşdurmaq üçün dostlarından imtina etməkdən başqa çıxış yolu yoxdur. T.İsmayilovun hakimiyyətə çox yaxın olan AZAL prezidenti haqda xoş sözlər deyib, Z.Məmmədov haqda susması bu versiyaya gücləndirir. Məntiqlə "AST Telman" dostlarını hakimiyyətin hədəfinə çıxarmamaq üçün C.Əsgərovun da adını çəkməyə bilər-

di. O da mümkündür ki, "AST Telman" Z.Məmmədovun son aylar hakimiyyətdəki mövqelərini zəiflədilməsi barədə xəbəri bilir və nazirə əlavə başağrı yaratmaq istəmir. Hər halda, T.İsmayilovun cəmi bir neçə il əvvəl toyda qol-qola oynadığı, başına pullar səpdiyi Z.Məmmədov haqda suala susması çox təəcüblüdür...

□ "Yeni Müsavat"

"Sorosun Azərbaycana maliyyə ayırmaması real görünür"

Ərəstun Oruçlu: "Ölkədə elə qanuni baza yaradılıb ki, xarici qurumların bu şəraitdə çalışması qeyri-mümkündür"

Dünya şöhrətli milyarder maliyyəçi Corc Soros Ukraynaya 1 milyard dollar yatıracağını açıqlayıb. Adətən Sorosun ayırdığı vəsaitlərdən danışılarda ayrı-ayrı ölkələrdə baş verən inqilablar xatırlanır. İnqilablar dövründən müharibə mərhələsinə keçən Ukraynaya ayrılacaq vəsaitin kənd təsərrüfatı və infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsinə yönəldiləcəyi deyilir.

Belə olan təqdirdə ənənəvi bir suala cavab axtarıq, niyə C.Soros Azərbaycana maliyyə ayırmır? Hətta Soros Fondunun - Açıq Cəmiyyət İnstitutunun Bakıda fəaliyyətinə xitam verildiyini nəzərə alsaq, təbii ki, bu paralellik bəlkə də uğurlu görünür. Ancaq neftin ucuzlaşması və Azərbaycan rəsmilərinin investisiya layihələri ilə bağlı çağırışları fonunda Sorosun ölkəmizdə də hansısa layihələrə vəsait ayırmaması məntiqli olardı. Burada bir məqamı da qeyd edək ki, prezident İlham Əliyev yanvar ayında Münhendə olarkən Corc Sorosla da görüşü olmuşdu...

Şərq-Qərb Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Ərəstun Oruçlu isə mövzu ilə bağlı maraqlı fikirlər söylədi. O da hesab edir ki, Ukrayna ilə Azərbaycanı müqayisə etmək düzgün olmaz: "Ona görə ki, ister Corc Sorosun Açıq Cəmiyyət İnstitutu və yaxud digər beynəlxalq institutların Azərbaycandan çıxıb getməsinin səbəbkarı Azərbaycan hakimiyyəti oldu. Çünki Azərbaycan hakimiyyəti hər mənada, hər formada bunların fəaliyyətini əngəllədi, hətta hüquqi məhdudiyyətlər tətbiq etdi. Özü də bu cür məhdudiyyətlər normal, sivil ölkələrin heç birində yoxdur. Bu səbəbdən bütün bu təşkilatlar Azərbaycandan çıxıb getdilər. Yəni söhbət təkcə Soros Fondundan getmir".

Ə.Oruçlunun sözlərinə görə, artıq ölkədə elə qanuni baza yaradılıb ki, xarici qurumların bu şəraitdə çalışması qeyri-mümkündür. Deyək ki, Amerika təşkilatlarından xoflanırlar. Hesab edirlər ki, onlar burda inqilab hazırlayırlar, hakimiyyəti devirmək istəyirlər. Halbuki bu hakimiyyəti illər boyu qoruyan da ABŞ olub, niyə də devirməli idi? Bu, məntiqsiz bir şey idi. Bilmirəm bu paranoyanın arxasında nə dayanırdı, həqiqi məqsəd nə idi. Ancaq hər halda, bu təşkilatların Azərbaycana tərk etməsinin 99 faiz səbəbi bu idi".

Politoloq deyir ki, Ukraynada vəziyyət tamamilə fərqlidir: "Hətta Yanukoviçin hakimiyyəti dövründə bütün bu təşkilatlar, institutlar orda işləyirdi. Bu gün isə onlar Ukraynada dəyişmiş siyasi şəraitə uyğun olaraq öz töhfələrini verirlər. Məsələn, Azərbaycan Ermənistanla dondurulmuş müharibə vəziyyətindədir, amma Ukraynada müharibə gedir və bu ölkənin bir vilayəti Rusiya tərəfindən işğal olunub, iki vilayətində separatçı rejim adı altında faktiki olaraq terrorçular, diversantlar yerləşdirilib, açıq müharibə aparılır. Bu şəraitdə isə Çinin bir şirkəti Ukraynaya 18 milyard həcmində investisiya qoyduğunu bəyanlayır və Ukrayna hökuməti ilə anlaşma əldə edir. Bunun ardınca isə Corc Soros elan edir ki, Ukraynaya 1 milyard dollar həcmində investisiya qoyur. Özü də bu, Ukrayna iqtisadiyyatının inkişafına qoyulan investisiyadır və bunun qarşılığında gəlir də əldə olunacaq. Bu, bütün biznes dünyası üçün çox xoşməramlı mesajdır. Özü də Sorosu həm iqtisadçı, həm də siyasətçi adlandırmaq olar. Çünki Corc Soros daim siyasətə qarışan biznesmendir. Biznesmenlər siyasətə ya qarışmır, ya qarışa bilmir. Sorosun isə bu imkanları var. Deməli, bu, qlobal biznes dünyasına çox ciddi bir mesajdır. Təbii ki, Ukrayna bu şəraitdə dəstəklənəcək, mən buna əminəm. Bu da Ukrayna

layətində separatçı rejim adı altında faktiki olaraq terrorçular, diversantlar yerləşdirilib, açıq müharibə aparılır. Bu şəraitdə isə Çinin bir şirkəti Ukraynaya 18 milyard həcmində investisiya qoyduğunu bəyanlayır və Ukrayna hökuməti ilə anlaşma əldə edir. Bunun ardınca isə Corc Soros elan edir ki, Ukraynaya 1 milyard dollar həcmində investisiya qoyur. Özü də bu, Ukrayna iqtisadiyyatının inkişafına qoyulan investisiyadır və bunun qarşılığında gəlir də əldə olunacaq. Bu, bütün biznes dünyası üçün çox xoşməramlı mesajdır. Özü də Sorosu həm iqtisadçı, həm də siyasətçi adlandırmaq olar. Çünki Corc Soros daim siyasətə qarışan biznesmendir. Biznesmenlər siyasətə ya qarışmır, ya qarışa bilmir. Sorosun isə bu imkanları var. Deməli, bu, qlobal biznes dünyasına çox ciddi bir mesajdır. Təbii ki, Ukrayna bu şəraitdə dəstəklənəcək, mən buna əminəm. Bu da Ukrayna

üçün çox ciddi dəstəkdir".

Corc Soros

Ə.Oruçlu deyir ki, Azərbaycanın xarici investisiyalara ehtiyacı var: "Çünki dövlət faktiki olaraq "bankrot" vəziyyətindədir. Bunu nə qədər etiraf etməsələr də, bu, artıq realıqdır. Neft qiymətlərinə ümid yoxdur, ömrü boyu ölkənin iqtisadiyyatı yalnız və yalnız neftdən, neft pullarının xərclənməsindən ibarət olub və bu gün ölkəyə investorlar lazımdır. Investorların Azərbaycana gəlməsi üçün isə vacib amil tələb olunur: birincisi, onların dəvət olunması, heç olmasa ölkəyə buraxılması üçün istəq və iradə lazımdır. İkinci amil isə investisiyaların qorunması üçün hüquqi şəraitin yaradılması zəruridir. Bunların heç biri yoxdur və əminəm ki, olmayacaq da. Çünki Azərbaycan iqtisadiyyatı adlanan bir şey bir neçə nazir oliqu arasında sektoral şəkildə monopoliyalara bölünüb. Bizə daxil olan məlumatlara görə, bugün-

kü kritik vəziyyətdə Neft Fondunun vəsaitlərinə qanuni şəkildə əl atılır, yeni millətin gələcəyinə əl uzadılır. Amma iqtisadiyyatın diversifikasiyası və demonokalizasiyası, iqtisadi islahatlar kimi şeylər heç kimin ağına gəlmir. Belə olan təqdirdə Ukrayna ilə paralel aparmaq, ümumiyyətlə, absurdur. Ukraynada hakimiyyətin iradəsi olmasaydı, nə Çin şirkəti ortaya bu qədər pul qoymazdı, nə də Corc Soros".

Ə.Oruçlunun sözlərinə görə, Soros Fondu və digər Qərb təsisatları Bakıdan getdiyi üçün C.Sorosun Azərbaycana yatırım qoyması indiki şərtlər daxilində real görünür: "Çünki həmin təşkilatlar biznesin təminatçısıdır. Deyək ki, ölkəyə biznesi buraxıram, qalanlarını qovuram, çıxıb getsinlər, belə iqtisadiyyat işləmir. Ən azı Qərb iqtisadiyyatı, liberal iqtisadiyyat çoxşaxəli təminat istəyir".

□ Cavid TURAN

Hakimiyyət formulu...

Hüseynbala SƏLİMOV

Hakimiyyət adlı fenomen haqqında insanlar bu vaxta qədər də çox fikirləşiblər, hələ bundan sonra da fikirləşəcəklər. Bir ucu insanın bioloji və təbii instinktlərinə söykənən bu fenomen bəşərin fikirləşib tapdığı ən qəliz ictimai-siyasi institutlardan biridir...

Biz onun fəlsəfi, psixoloji və politoloji cəhətləri haqqında mövcud bilgiləri artırma biləcək yeni bir söz demək iqtidarında deyilik...

Sadəcə, bu günlərdə eşitdik ki, bəs İslam Kərimov növbəti dəfə prezident seçilib. Dərhal bizdə sual yarandı: görəsən, bu, onun neçənci prezidentliyi?..

Amma təsəvvür edin ki, özümüz də bu suala cavab vermək iqtidarında deyilik.

Hesabı çoxdan itirmişik...

Son 20-30 ildə dünya siyasətinə yeni region daxil oldu. Ona Orta Asiya da deyirlər, Mərkəzi Asiya da... Hələ o vaxt çox siyasi düşüncə adamı özünün bu regionla bağlı pessimizmini gizlətmədi - bura sözün əsl mənasında Asiya idi...

Elə indi də ümidlər böyük deyil. Bu regionun diktatorlarına "sosial sifariş" yaradan əsas amil də bəlkə də budur - hər yerdə ehtiyat edirlər ki, dini radikalizm buralara da yol tapa bilər...

Əgər bizdən soruşsaydılar bu "perspektiv"ə ən iddialı ölkə kimi ikisini göstərə bilərdik. Onlardan biri də Özbəkistandır...

Bizə həmişə elə gəlib ki, dini radikalizmin yaranmasında iki amilin rolu var: 50 faiz keçmiş təcrübənin və 50 faiz də çağdaş durumun...

Özbəkistanın, biz əsasən onun haqqında danışmaq istərdik, keçmişində demokratiya təcrübəsi olmayıb. Onun bu günündə də demokratiya təcrübəsi yoxdur. Belə olan halda sual yarana bilər: bu insanlar demokratiyanı haradan götürə bilər?

Yox, müstəqilliklə bağlı elə bir problem yoxdur. Sovetlər vaxtında ən çox diskriminasiyaya məruz qalan orta asiyalılar və o cümlədən də özbəklər idi və bunu sovet dövrünü yaşamış istənilən insan təsdiq edə bilər...

Ona görə də bu regionun insanlarında, o cümlədən də özbəklərdə özünü fərqləndirmək, özünü fərqli hiss etmək meylli o vaxt da güclü idi, elə indi də güclüdür - etiraf edirik ki, burada din amili də az rol oynamır...

Onu da yada salmaq lazımdır ki, sovet rejiminə qarşı ən böyük müqavimət ocaqlarından biri də məhz elə bu region idi - Özbəkistanın da yerləşdiyi Orta Asiya və yaxud da ki, Mərkəzi Asiya regionu...

Qərəz, orta asiyalıların, o cümlədən də özbəklərin milli müstəqillik potensialı ilə bağlı narahatlıq keçirməyə dəyməz-hər halda, bizə belə gəlir...

Amma yazının əvvəlində qeyd etdik ki, bu regionun iki dövləti, xüsusən də Özbəkistan dini radikallığın oyanışı baxımından ən "perspektivli" bölgədir. O, hələ də bu "potensial"ını saxlayır...

Məsələn, Qazaxıstanda biz bunu çətin təsəvvür edirik. Qazaxlar sovetlər vaxtında da bir qədər fərqlənirdilər. Amma özbəklər haqqında bunu müsbət və inandırıcı mənada demək olmur...

Elə N.Nazarbayev də İ.Kərimovdan geri qalmır. Onun da özünü neçənci dəfə prezident seçdirdiyini deməyə çətinlik çəkirik...

Düşünürük ki, İslam Kərimovun, o cümlədən də Nursultan Nazarbayevin bir siyasi despot kimi davranışında hansısa xüsusi özəlliklər var. Yox, onlar əsas etibarilə, dünyəvi dövlətə başçılıq edən və həm də dünyəvi dövlət modelini bir az gözədən salan adi şərq despotlarıdır...

Bəlkə də burada "bir az..." demək çox böyük yanlışlıqdır. Gələcək göstərəcək. Bu adamlardan sonra məlum olacaq ki, onlar öz cəmiyyətlərini nə qədər geri atıblar...

İndi bir söz demək çətinidir. Despotların hakimiyyəti uzandıqca söz demək də çətinləşir. Bəlkə də qeyri-adi heç nə olmayacaq, Türkmənistanda olduğu kimi bu ölkələrdə də bir despotu başqa birisi əvəz edəcək...

İslam Kərimovdan əslində çox danışmaq, onun öz hakimiyyətini hətta ən yaxın adamlarından necə qorumasından çox bəhs etmək olardı. Amma təkrara ehtiyac varmı?

Həm də bizim "Qrozniy sindromu" adlandırdığımız bir şey var. Bu adamlar da hakimiyyətlərini qorumaq üçün yaxınlarının lap gözlərini çıxarırlar...

Əslində bunların hakimiyyət formulu da çox sadədir: da- im hakimiyyətini artır, onu heç kimə etibar etmə və heç kimlə də bölüşmə, hətta ən yaxınlarınla...

Bəlkə də bu prezidentlik müddəti İslam Kərimov üçün sonuncu olacaq. Bunu deyə bilmərik...

Amma Orta və yaxud da Mərkəzi Asiyanın ən böyük dövlətlərindən biri hara və necə istiqamət götürəcək - bax, bunu demək istəyirik, fəqət, çətinlik çəkirik. Hər halda, zaman göstərəcək...

"Büdcə sistemi haqqında" Qanunun 23.5-ci maddəsində göstərilib ki, dövlət büdcəsinin icrası barədə rüblük hesabatlarda büdcənin gəlirləri üzrə faktiki daxilolmalar həmin dövr üçün təsdiq edilmiş göstəricilərdən 20 faiz az olduqda həmin hesabatlar Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin müvafiq komitələrində, yəni mənim də üzvü olduğum İqtisadi siyasət komitəsində müzakirə edilir".

İqtisadi və Sosial İnnovasiyalar İnstitutunun rəhbəri, deputat Əli Məsimli bunu "Yeni Məsavət"ə açıqlamasında bildirdi. İqtisadçının sözlərinə görə, həmin qanunun 23.4-cü maddəsinin tələblərinə görə isə dövlət büdcəsinin icrası prosesində dövlət büdcəsinin gəlirləri və onun kəsinin maliyyələşdirilməsi üzrə faktiki daxilolmalar cari ilin ilk 6 ayının nəticəsinə görə müəyyən olunmuş göstəricilərdən 30 faiz az olduqda, qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında oktyabr ayının 15-dən gec olmayaraq Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qarşısında dövlət büdcəsinə yenidən baxılaraq sekvestr tətbiq olunması barədə məsələ qaldırılır: "2014-cü ilin dövlət büdcəsində neftin bir barelinin qiyməti 100 dollar götürülmüşdü. Ötən il neftin qiyməti iyunun ortalarındakı 115 dollardan ilin ikinci yarısından başlayaraq enməyə meyl götürüb təqribən 60 dollara endi. Bütövlükdə 2014-cü ildə neftin orta illik qiyməti 100 dollardan yüksək olduğundan, ötən ilin may ayında dövlət büdcəsinə yenidən baxmağa ehtiyac olmadı. Amma bu il hadisələr başqa məcraya yuvarlanıb. 2015-ci ilin büdcəsində neftin qiyməti 90 dollar götürülsə də, bu ilin birinci rübündə ortalama 55 dolların ətrafında olmaqla, proqnozlaşdırılardan 35 dollar və ya 40 faizə qədər aşağıdır. İkinci rübdə də neftin qiymətində elə bir artım gözlənilmir. Yeterincə mötəbər hesab olunan beynəlxalq qurumların ekspertləri hesab edir ki, bu il neftin qiyməti aşağısı 50 dolların, ortalama 60 dolların ətrafında "rəqs edəcək", yuxarısı isə 65 dollar ola bilər. Belə şəraitdə bu il neftin qiyməti büdcədə nəzərdə tutulandan orta hesabla 30 dollar aşağı ola bilər".

Ə.Məsimli qeyd etdi ki, belə vəziyyətdə Dövlət Neft Fondunun gəlirlərinin 2014-cü ilə müqayisədə 4-5 milyard dollar az, təqribən

10-11 milyard dollar olması mümkündür: "İcmal büdcənin də kəsiri xeyli arta bilər. Amma əgər neftin qiyməti sözügedən həmin proqnozlar çərçivəsində dəyişəcəksə, onda orta illik qiymət təqribən 60 dollar təşkil edə bilər. Bu il büdcə gəlirlərinin (19,4 milyard manat) 10,4

büdcə gəlirlərinin 8 faizindən artığı Gömrük Komitəsi xətti ilə formalaşacaq. Vergilər Nazirliyi xətti ilə neft sektorundan daxilolmalar isə 2,3 milyard manat və ya büdcə gəlirlərinin 12 faizə yaxınıni təşkil edəcək. Deməli, neftin qiymətinin aşağı düşməsi dövlət büdcəsinin gəlirlərinin 88 faizə qədər

sözle, Vergilər Nazirliyi xətti ilə daxilolmalarda elə bir ciddi problem yaranmasa, belə şəraitdə 2015-ci ilin dövlət büdcəsinin xərclərini əsaslı surətdə azaltmağa ehtiyac qalmayacaq. Qismən azaltmalara getməkdən ötrü isə büdcə qanunvericiliyinə görə, hökumət büdcəni yenidən Milli Məclisə çıxarmadan, özü müəyyən xərc maddələrinə dəyişiklik etməklə həll edə bilər. Çünki "Büdcə sistemi haqqında" Qanun hökumətə və Maliyyə Nazirliyinə qanunvericiliyi pozmadan kifayət qədər maneəvermə imkanını verir. "Büdcə sistemi haqqında" Qanunun 18.5-ci

İqtisadçı deputatdan həyəcan təbili

Əli Məsimli: "Neftin qiymətinin aşağı düşməsi dövlət büdcəsinin gəlirlərinin 88 faizə qədər hissəsinə birbaşa yox, dolayısı ilə təsir edəcək"

milyard manatı və ya 53 faizindən çoxu Neft Fondundan transfertin payına düşəcək. Həmin məbləğ 2015-ci ilin büdcəsinin müdafiə olunan xərc maddələrini örmək üçün yetərli olduğundan, neftin qiymətindən asılı olmayaraq bu il hökumət təkəcə Dövlət Neft Fondundan transfertlər hesabına büdcə çərçivəsində götürdüyü sosial öhdəlikləri yerinə yetirə biləcək. 2015-ci ilin dövlət büdcəsinin gəlirlərinin 4,8 milyard manatı və ya 25 faizi Vergilər Nazirliyi xətti ilə qeyri-neft sektorundan daxilolmalardır. Büdcə gəlirlərinin 1,6 milyard manatı və ya

hissəsinə birbaşa yox, dolayısı təsir edəcək. Amma həmin 12 faizlik və ya 2,3 milyard manatlıq hissəsinə birbaşa təsir göstərəcək".

İqtisadçı deputat hesab edir ki, bu halda əgər 2015-ci ildə neftin qiyməti orta hesabla 60 dollar ətrafında olarsa, onda manatın devalvasiyanın nəticələrini nəzərə almadan büdcəyə 800 milyon manat, yeni büdcə gəlirlərinin 4 faizi məbləğində az vəsait daxil olacaq: "Amma manatın devalvasiyanın nəticəsində qiymətlərin dəyişməsinin multiplikativ effekti kimi büdcəyə bundan xeyli çox əlavə vəsait daxil ola bilər. Bir

maddəsində isə deyilir ki, dövlət büdcəsinin icrası prosesində gəlirlər və kəsinin maliyyələşdirilməsi üzrə nəzərdə tutulmuş vəsaitlər təsdiq edilmiş məbləğdən az daxil olduqda, müdafiə olunan xərc maddələri, yeni maaşlar və digər sosial xarakterli ödənişlər istisna olmaqla, mütənasib şəkildə, inzibati təsnifat üzrə xərclər isə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi qaydada azaldıla bilər. Bir sıra ikinci və üçüncü dərəcəli infrastruktur layihələrinin icrasını ertələmək, lüzumsuz xərcləri azaltmaq, qənaət rejiminə əməl etmək, büdcə vəsaitindən istifadənin səmərəliliyini artırmaqla büdcə vəsaitinə milyard manatlarla qənaət etmək olar və indikindən daha çox iş görmək olar. Beləliklə, əgər neftin qiyməti yetərincə mötəbər hesab olunan proqnozların əksinə olaraq kəskin surətdə düşməyəcəksə və həmin proqnozlarda göstərilirdiyi kimi, bu il aşağısı 50, ortalama 60, ən çoxu isə 65 dollar ətrafında olacaqsə, bu halda ilin ortasında Azərbaycanın dövlət büdcəsinə yenidən baxılmasına ehtiyac yaranmaya bilər. Hadisələrin gedişi göstərir ki, artıq bundan sonra neftin aşağı qiymətləri şəraitində yaşamağı və inkişaf etməyi öyrənməliyik".

"Erməni himni səslənəndə özüm qəsdən oturdum"

Bəxtiyar Abbasov: "Bu qədər şəhid acısı daşıyan biri erməni himnini ayaq üstə dinləyə bilərdimi?"

Məlum olduğu kimi, Rusiyanın paytaxtı Moskva şəhərində Anatoli Xarlampiyevin xatirəsinə həsr olunan sambo üzrə Dünya Kubokunda 3-cü yeri tutan azərbaycanlı idmançı Bəxtiyar Abbasov qaliblərin mükafatlandırılması zamanı Ermənistan himnini ayaq üstə deyil, oturaraq qulaq asıb.

Bu olay artıq iki gündür ki, ölkə mediasının gündemindən düşməyib. Bəxtiyar Abbasov həmin hadisə ilə bağlı fikirlərini aznews.az-la bölüşüb.

- Ermənistan himninin çalınması zamanı ayaqüstə dayanmadığınızın səbəbini necə izah edərdiniz?

- Mənim yerimə başqa azərbaycanlı olsaydı, neynerdi? Yarışda məni sıxışdırdılar, nəticədə erməni idmançı

çempion oldu. Mən Xocavənd rayonundanam, qarabağlıyam. Bizim ailəmizdə 40-dan çox şəhid var. Fikirləşin, bu qədər şəhid acısı daşıyan biri erməni himnini ayaq üstə dinləyə bilərdimi? Əlbəttə ki, yox. Hələ mən ona hörmət etmişəm.

Bu yarış ermənilərin çoxluq təşkil etdiyi şəhərdə keçirilib. Özüm qəsdən oturdum. Bu, mənim qandan gələn xarakterimdir. Bundan sonra yenə də yarış olsa, belə hal təkrarlansa, ayağa qalxmaram. Mən çox yarışlarda olmuşam. Hansı dövlətin himni səslənibse, qulaq asmışam. Erməni himnini isə ayaq üstə qulaq asa bilmərəm. Özüm də bu hərəkəti mən etmişəm, başqa heç bir azərbaycanlı bunu edə bilməz. Əgər hansısa azərbaycanlı ayağa qalxarsa, o, azərbaycanlı deyil. Mən şəxsən elə fikirləşirəm.

- Qaliblərin mükafatlandırılması mərasimi başa çatandan sonra atduğunuz bu addıma görə sizə qarşı hər hansı reaksiya oldumu?

- Yox, Moskvada heç nə olmadı. Təpki Azərbaycanda oldu.

- Sambo üzrə Azərbaycan yarışının baş məşqçisi Yaqub Abdullayev matbuata belə bir açıqlama verib ki, erməni himni səslənəndə Bəxtiyar Abbasov özünü pis hiss etdiyinə görə oturub. Bu fikirlə razısınızmu?

- Bəli, erməni himni çalınanda özümü pis hiss etmişəm. Həmin vaxt mənim heç yerim ağrımayıb. Şikayətim də olmayıb, sağlamlığım yerində olub. Sadəcə, mənə aid olmayan himn səslənəndə oturmuşam. Bu gün martın 31-dir. Görün onlar nələr törədib, nələr edib! Bəlkə kimlərsə bunu yaddan çıxarıb, amma mən əsla çıxarmaram. Xocalı faciəsi, başqa belələr... Qarabağda uşağın yanında maşına bağlanıb başı, əlləri bədənindən ayrılan insanlar var. Bu səbəbdən mən o himni tanımıram.

Özünü "jurnalist" kimi təqdim edənlərin tutulması

Xalid KAZIMLI

Dünən səhər saytlarda gördüyüm çoxsaylı xəbərlərdən birinin başlığı beləydi: "Azərbaycanda jurnalist külli miqdarda narkotiklə tutulub". Əlbəttə, "jurnalist" sözünün yerində "həkim" olsaydı və bu xəbəri gören adam da ixtisasca həkim olsaydı, o da başqa xəbərləri sonraya saxlayıb, məhz narkotiklə tutulan həmkarının xəbərini oxuyardı.

Çünki bu, sıradan xəbər deyil, xəbərə mövzu olan adamın tanış, yaxın dost, keçmiş iş yoldaşı olması ehtimalı var.

Bu sətirlərin müəllifi də narkotiklə tutulan həmkarının xəbərini birinci oxudu və yanıldı. Tutulan adamın imzası tanış deyildi. Heç onun işlədiyi mətbuat orqanının adı da adama heç nə demirdi.

Əgər Səbuhi Ağalarov ad-soyadlı şəxs narkotik maddə ilə tutulmasaydı, yəqin ki, jurnalistlər onu heç vaxt tanımayacaqdılar.

Fəqət adam kriminal əməl üstündə yaxalanıb və ictimaiyyətə jurnalist kimi təqdim olunur. Sadəcə, ona görə ki, cibindən jurnalist vəsiqəsi çıxıb.

Yəqin ki, həmin vəsiqə Mətbuat Şurası tərəfindən verilən və təsdiq olunmuş vahid formatlı vəsiqə deyil, başqa sözlə, saxta vəsiqədir. Bu vəsiqəyə görə adamı jurnalist elan etmək doğru deyil.

Eyni məntiqə kiminsə cibindən diplomat vəsiqəsi, məsələn, Cibutidə ataşə olduğuna dair saxta sənəd aşkar olunsa, ictimaiyyətə təqdim olunan xəbər "diplomat narkotiklə yaxalandı" kimi olacaqdımı? Eləcə də başqa "elitar" vəzifələrin yiyələri.

Əlbəttə, elə olmayacaq, araşdırıb tapacaqlar ki, vəsiqə saxtadır, adam diplomat deyil.

Ancaq budur, bütün saytlar və qəzetlər xəbəri eyni başlıqla tirajlayırlar və xəbərində belə bir cümlə yer alır: "Cəlilabadda biri jurnalist olmaqla iki şəxsə külli miqdarda narkotik vasitə tutulub".

İllərdir Mətbuat Şurası bu cür yağışdan sonra çıxan göbələk kimi artan sayt və qəzetlərin adını xüsusi "qara siyahı"ya salır, peşəkar və ciddi mediaya təqdim edir, ancaq jurnalist adıyla müxtəlif cinayət eməlləri törədən dələduzların qarşısını almaq mümkün olmur ki, olmur.

Ölkədə yüzlərlə, bəlkə də minlərlə bu cür fəaliyyət göstərən, ömründə bir dəfə yazı yazmayan, jurnalistikanın "J"-sından bixəbər dələduzlar var, özlərini hər yerdə jurnalist kimi təqdim edir, bu minvalla insanlardan pul-para da qoparırlar.

Ən ağrılısı odur ki, bəzən elə adamları 20 ilin jurnalistinə nümunə göstərirlər, deyirlər, bax, filankəs də sənə kimi jurnalistdir, amma bahalı maşını, ev-eşiyi, cah-cəlalı var. İnsanlara onların jurnalist olmadığını başa salmaq olmur.

Oğruların, möhtəkirələri, talançıların, dələduzların at oynatdığı ölkədə əsl jurnalistlə cibində uyğun vəsiqə gəzdirən dələduzun fərqi bəzən izah etmək çox çətindir. Onlar üçün gerçəkdən də fərq yoxdur, hamısı əmindir ki, hər kəs bir tərəfdən dolanmalı, çax-çux etməlidir, bu qaradaş da jurnalistdir, belə qazanır.

Bir dəfə rayonların birində polis kapitanı işləyən bir nəfərle toy məclisinin kulisində tanış olarkən müvafiq sualdan sonra jurnalist olduğunu bildirdim. Adamın sifətində əyri təbəssüm əmələ gəldi və dedi ki, o gün sizin bir iş yoldaşınız reisiimizin qəbuluna gəlmişdi, 50 manat aldı, getdi.

"İş yoldaşınız" sözünü eşidəndə təbii ki, pərtlik yarandı, "iş yoldaşımın" adını dəqiqləşdirdim, məlum oldu ki, o adam loqosunda "Həqiqət" sözü olan hansısa bir qəzetdə işləyir. Kapitan onun adını da dedi, ortaya çıxdı ki, reisdən xərac (yaxud da dilənçi payı) alan "jurnalist" nəinki iş yoldaşım deyil, heç onun işlədiyi qəzeti də tanımıram. Kapitan elə bilmiş ki, bütün qəzetçilər "bir idarədə" işləyirlər və hamısı bir-birini tanıyır.

Bəzən ölkənin əsasən rüşvətxor məmurlar ölkəsi olduğunu deyir və "Oğrudan oğruya halaldır" məsələni əsas götürərək, xırda dələduzlara, yanrəkət-yandırançılara bəraət qazandırmaq istəyirlər, amma onlar buna dəyməz. "İş yoxdur, nə işləsənlər" arqumenti tutarlı deyil. Heç nə bacarmırlarsa, bizim kimi jurnalist işləsənlər, bunu da bacarmırlarsa, kafel-metlax qoysunlar, təkər qaraltnsınlar, karxanada "KamAZ"-a mişar daşı yüklənsinlər, gedib kriminal əməl törədib tutulmasınlar.

Media qurumları isə qoy belə xəbərləri "özünü jurnalist kimi təqdim edən şəxs tutuldu" kimi yaysınlar.

Bu gün bütün dünyada zarafat günü (aldatma günü) qeyd edilir. Hər il mətbuat yazsa da, telekanallarda bununla bağlı süjetlər yayımlansa da, insanlar bu günün mahiyyətini, keçirilmə səbəbini unudurlar. Öncə qasa bir xatırlatma.

Avropada və bir sıra Asiya ölkələrində aprelin 1-i gülüş, zarafat günü kimi qeyd olunur. Böyük Britaniyada 1 apreli "Səfehər günü", Fransada isə "Aprel balığı günü" adlandırılır.

1 apreldə bir-birini aldatmaq adətinin meydana gəlməsi haqda müxtəlif versiyalar var. Ən çox yayılmış versiyaların kökü gedib qədim Romaya çıxır. Romada təxminən 2000 il əvvəl hazırkı gülüş gününə oxşar bayramlar təşkil edilmiş və bu bayramı "ağılsızların günü" adlandırırlarmış. Hər şey isə qapı qulluqçularından birinin imperator Konstantinə zarafatla gülüşün dövlətə onun özündən çox fayda verə biləcəyini deyəcək qədər ürəklənməsindən başlayıb. Konstantin ona sözlədiklərini həyata keçirmək imkanı verib və xüsusi qərar çıxarıb ki, ilin bir günü Romanı zarafatçı şəxs idarə etsin. Həmin tarixdə ölkənin hər yerində insanlar gülür və müxtəlif zarafatlar edirmişlər. Daha geniş yayılmış versiyalardan biri isə Roma papası Qriqori tərəfindən hazırlanmış 1582-ci ilin Qriqoryan təqvimini ilə əlaqədardır. Həmin vaxtdak yeni il həftəsi martın 25-dən başlayar, aprelin 1-də başa çatırdı. Təqvimin dəyişməsinə baxmayaraq, insanların bəzisi yeni ili köhnə qaydalarla qarşılamaya üstünlük verirdilər.

Əvvəllər Fransada Yeni il bayramı məhz aprelin 1-də qeyd olunardı. Həmin gün insanlar bir-birlərini təbrik edər və hədiyyə olaraq təzə balıq göndərirdilər. Lakin 16-cı əsrdən etibarən kralın fərmanı ilə yeni il dekabrın 31-i - yanvarın 1-i günlərində bayram edil-

Bu gün 1 apreldir, bizə zarafat... yaraşır mı?

Mehman Əliyev:
"Aldadılmaq bizə çox yaraşır"

məyə başlamışdı. Lakin "Aprel balığı günü" də unudulmamışdı. Həmin gün fransızların gülüş gününə çevrilmişdi.

Qədim zamanlarda bir çox ölkələrdə ildə bir dəfə - məhz aprelin 1-də "İtaətsizlik bayramı" keçirilirdi. Həmin gün adamlar cəzasız olaraq öz hökmdarlarını lağa qoya, gündəlik davranış qaydalarını poza bilər, öz mənfi emosiyalarını "söndürə bilirdilər". Eyni zamanda Səfehər kralı və ya Zarafatlar kralı təyin edər, şənələnər, lətifələr söyləyirdilər. "Səfehər Günü"ndə maska geyinmək qayda idi. Çünki belə etdikdə daha təhlükəsiz halda "xuliqanlıq etmək" mümkün idi.

Digər versiya isə Pasxa ilə əlaqədardır. Bildirilir ki, məhz aprelin 1-də müəyyən ölkələrdə Pasxa öncəsi yaz bərabərliyi-

Qan Tural:
"Lap aldatma ilə olsa belə təbəssüm gözəl bir şeydir"

nin başlanğıcı kimi anılıb. Deyilənə görə, insanlar Yeni ilin ilk gününü şən zarafatlarla keçirirlər. Belə adamları ələ salır, onlara axmaq hədiyyələr verir, özlərini isə aprel axmaqları adlandırırdılar.

Rusiyada isə gülüş gününün tarixi I Pyotrun hakimiyyəti zamanına təsadüf edir. Həmin vaxt aprelin 1-də səhər Peterburqda əvvəllər yanğın təhlükəsindən xəbər verən həyəcan signalı çalınıb. Hamının yerindən dik atılmasına baxmayaraq, bu, zarafatyana tədbir idi.

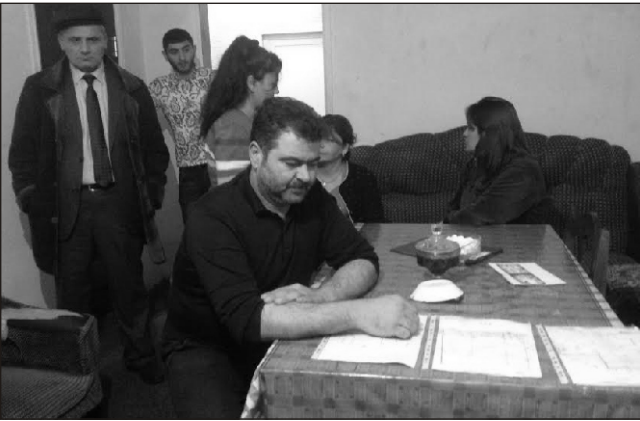
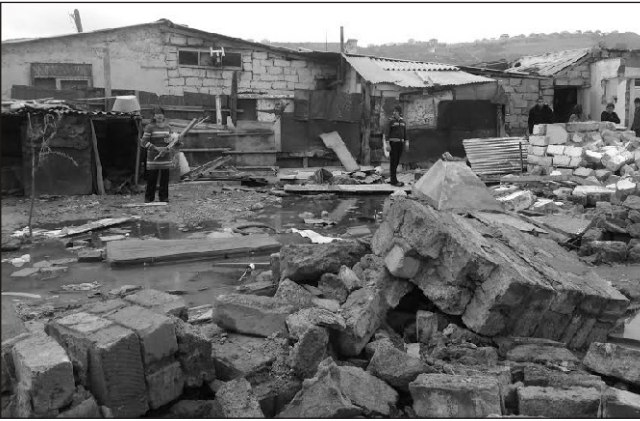
Yaxşı, bəs Azərbaycan kimi bir cəmiyyətdə belə bir günün keçirilməsi, insanların həmin əhvala köklənməsi nə dərəcədə yerindədir? Axı ölkə insanı az qala hər addımbaşı aldadılır: onun cibinə girirlər, yersiz zarafatlar edirlər, haqqını

tapdayırlar və efridən hər gün gözüne kül üfürürlər. Necə deyirlər, yalana, şit zarafata doyan bir toplum üçün... 1 aprel gününü keçirmək doğrudanmı lazımdır, vacibdir, maraqlıdır...?

Yazar Qan Tural hesab edir ki, biz toplum olaraq çox əsəbiyik: "Bir adam güləndə hamı ona dəli kimi baxır. Hətta deyirlər ki, hansı gününə gülürsən? "Just for laughs" videolarına baxın və bir anlıq düşünün ki, eyni şey bizim ölkədə olub. İnanın, o verilişin ikinci seriyası çəkilməmiş operatorla müxbiri bıçaqlayırlar. Amma hər şeyə baxmayaraq gülmək lazımdır. Biz çox güclü təbəssüm qıtlığı çəkirik. Halbuki bir çox hallarda bir təbəssüm kifayətdir. Lap aldatma ilə olsa belə təbəssüm gözəl bir şeydir. Mövlanə deyər ki, təkəni Şəmslə aldat-sınlar".

"Turan" İnformasiya Agentliyinin direktoru Mehman Əliyev isə düşünür ki, onsuz da hökumət bizimlə hər gün zarafat edir, aldadır və aldadılmaq da bizə çox yaraşır: "Çünki camaatımız bunu yaxşı udur. Biz xalq olaraq belə zarafatlara vərmişəm. Bizim ölkədə zarafat günü, aldatma günü ildə bir dəfə olmur ki. Hökumət bizimlə vaxtaşırı zarafatlar edir. 1 aprel isə bunlardan sadəcə biridir. 21 fevralda - manatın devalvasiyası günündə etdiyi zarafatı yada salsaq, hələ bizi qarşıda çox belə zarafatlar gözləyir".

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Bakının Bayıl massivində onlarla ev yerlə-yeksan olunub. Arif İsmayilov küçəsində yerləşən tikililərin əksəriyyəti şumlanmış. Neft buruqlarının ohatəsində salınan bu evlər dövlət ehtiyacı adı ilə sökülüb. Sakinlər isə kvadratına 1000-1500 manat civarında kompensasiya ödənilib. Ehtimal olunur ki, ərazidə park salınacaq və bulvar genişləndiriləcək.

Martin 31-də mənzilindən kompensasiyanın azlığına görə çıxmayan 10 ailənin evi zorla söküldü. Qəsəbənin 6-cı Mədən, Arif İsmayilov küçəsi -

72 "Z" ünvanında yaşayan ailələr məcburi şəkildə evlərindən çıxarıldı.

Sakinlərin məskunlaşdığı 530 kvadratmetrlik ərazi bul-

İcra başçısı Bayılda 10 ailəni küçəyə tökdü

Arif İsmayilov küçəsində bütün evlər şumlandı; təzminatlar fərdi qiymətləndirilir, kompensasiyadan narazı qalanların isə yuvaları zorla yıxıldı; icra nümayəndəsi açıqlama verdi

dozerin qabağına verildi. Hədisə yerinə cəlb olunan polislərin müşayiəti ilə evlər uçurulmağa başlandı. Söküntü işlərinə isə Səbəyel Rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndəsi Qurban İsmayilov nəzarət edirdi.

Evsiz-eşiksiz qalan sakinlərin yeganə tələbi yuvalarının yıxılmasına görə ədalətli kompensasiya ödənilməsidir. Onların sözlərinə görə, təzminatın verilməsində ədalətli bölgü aparılmır. Bəzi mülklərə kvadratına görə 1000 manat, bəzilərinə 1200 manat, hətta bir neçə evə 1500 manatdan kompensasiya ödənilib.

Ancaq sözügedən ünvanında yaşayan bu 10 ailəyə kvadratına 800 manatdan kompensasiya ödəniləcəyi bildirilib. Sakinlərə bunun səbəbi izah edilməyib. Mülki sahibləri də öz növbəsində irəli sürülən təkliflə razılaşmır. Onlar bildirirlər ki, bu məbləğlə manatın dəyərindən düşüyü bir vaxtda Bakıda heç yerdən ev almaq mümkün deyil.

Ailə başçısı Həsən Həsənov: "Böyür-başımızda evləri söküblər. Hamısına kvadratına görə azı 1000 manatdan verilib. Bizə 800 manatdan təklif elədilər. Qurban müəllim deyir

ki, bu qədər ödəniləcək, vəsalam. Nə bir söküntü haqda əmr var, nə bir sənəd təqdim olunub. Gəlib şifahi şəkildə deyirlər ki, bu yeri sökəcəyik. Mən ailəmlə 15 ildir bu evdə yaşayıram. Bizim dövlətdən tələbimiz budur ki, camaata 1200-1500 manatla verilib, bizə də verilsin".

Ev sakini Həvva Həsənova deyir ki, onlara qarşı haqsızlıq edilir: "Burda 10 ailədir. Hamı da qeydiyyatdadır. Bircə bu 10 ailəni razı salmırlar. Bizə elə pul verilsin ki, yaxınlıqda ev ala bilək. Mən bu yaşımda hara gedim, kimə sığınım? Hər yerdə müraciət eləmişik. Səbəyelin icra başçısı Asif Əsgərova yazmışıq. Ancaq Qurban müəllim deyir ki, 800 manat olacaq".

Ehtiyatda olan zabit, ev sahibi İlqar Əliyevin sözlərinə görə, 13 il, 6 ay Azərbaycana qulluq edib: "Biz vətən üçün canımızı qoymuşuq. Bu da axırı... Erməni əsgəri bayraq qaldıraraq Azərbaycan tərəfə keçir. Yaxşı, onda biz hara gedək?"

Camaat 500 manat pensiya alır, mənə 300 verilir. Yəne dinmirəm. Heç olmasa, evimizi sökəndə ədalətli olsunlar. Burda hər kəs ayrı yaşayır. Hamının giriş-çığı ayrıdır. Gözləyirik, görək nə olacaq. Prezidentə,

Mehriban xanıma, Səbəyelin icra başçısına müraciət etmişik. Qonşularımızda 1300-1500 manatdan alanlar var. Bizə niyə 800 manatdan yazırlar? Bu pulla heç yerdə ev almaq olmur. Neçə gündür ki, ev axtarıyıq, amma çox bahadır".

Sakinlər qeyd edirlər ki, hüquqi cəhətdən heç bir qanuna əməl olunmur. Onlara nə bildiriş verilib, nə Qiymətləndirmə Komissiyasının qərarı var. İcra nümayəndəsi olan Q.İsmayilov üç mənzilin üzərinə şərti olaraq 174, 178 və 179 işarələri qoydurub. Bu da digər 7 ailənin qanunsuz şəkildə mənzilindən məhrum olunması deməkdir. Sakinlər prezidentin çıxışını yada salaraq Bakıda dövlət ehtiyacı üçün sökülən mənzillərə kvadratı 1500 manatdan kompensasiya verilməli olduğunu qeyd edirlər.

Sakinlərin hüquq müdafiəçisi Bəxtiyar Məmmədovdur. Onun sözlərinə görə, məhkəmə qərarı olmadan söküntü işləri aparılma bilməz. Hüquq müdafiəçisi sakinlərin pozulan hüquqları ilə bağlı dövlət başçısına müraciət edib.

B.Məmmədov bu prosesdə heç bir qanuni prosedura riayət olunmadığını düşünür: "Nə mə-

nə, nə sakinlərə bir sənəd təqdim olunub. Qurban İsmayilova da müraciət etmişəm ki, sakinləri incitməyin. Ailənin əsas hissəsini qadınlar təşkil edir, onları həyəcanlandırmayın. Ancaq hədə-qorxu, təzyiqliq yolu seçiblər. Prezidentin göstərişi var ki, qiymətləndirmə mənzil bazarına uyğun olmalıdır".

Söküntü ərazisində olan icra nümayəndəsi Q.İsmayilov isə əvvəlcə "Yeni Müsavat"a danışmaqdan imtina edərək ərazini tərk etmək istədi. Daha sonra geri qayıdaraq sakinlərin şikayətini dinlədi. O, "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, heç bir qanunsuz söküntüdən söhbət gedə bilməz.

İcra nümayəndəsinin sözlərinə görə, bu evlər qeyri-qanuni tikilib: "Buna baxmayaraq, dövlət onlara pul verir. Mənzillərə baxış keçirilir və ekspertlər tərəfindən qiymətləndirilir. Burada bizim iştirakımız yoxdur. Sadəcə, hər bir evin öz qiyməti var. Hər evin tavanı, döşəməsinə qədər hesablanır, pul ödənilir. Dövlət əhəmiyyətli işlər üçün burada söküntü aparılır. Heç kəsə qarşı qeyri-obyektiv yanaşma yoxdur".

□ **Emil SALAMOĞLU**
Fotolar müəllifindir

Mehdiabadın keçilməz yolları

Abşeron rayonu, Mehdiabad qəsəbəsinin sakinlərinin günü göy əskiyyə büküldü. Artıq qış geridə qalsa da, bu qəsəbənin yollarından palçıq əskik olmur. Mərkəzdən bir neçə kilometr məsafədə yerləşən qəsəbə ucqar bir kəndi xatırladır. Yolların yarasız vəziyyətdə olması həm avtomobillərin, həm də piyadaların hərəkətinə çətinlik yaradır.

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşı Mehdiabad qəsəbəsinə baş çəkib və sakinlərin vəziyyəti ilə maraqlanıb.

Bu qəsəbəyə getmək üçün uzun müddət marşrut gözləməli oluruq. Gözlədiyimizin əksinə olaraq avtobus əvəzinə, ötən əsrin 90-cı illərindən qalma, istifadəyə yararsız köhnə bir mikroavtobus gəlir. Qəsəbənin girişindən başlayaraq palçıqlı yollar "göz oxşayır". Avtomobillər çala-çuxur yollarında çətinliklə irəliləyir. Ancaq

Unudulan qəsəbənin sakinləri çirkab suları içərisində "boğulur"

problem yollarla bitmir. Mehdiabad sakinləri problemlərini danışmağa nədən başlayacaqlarını bilmirlər.

Qəsəbənin digər problemi kanalizasiya sisteminin köhnə və yararsız vəziyyətdə olmasıdır. Bütün çirkab suları yaşayış evlərinin bir neçə metrliyində yerləşən kanalizasiyaya axıdılır. Havada yağıntı olan kimi, çirkab sularından ibarət göl yaranır, yollar və evlərin zirzəmiləri dolur. Yay və ya qış olmasından asılı olmayaraq qəsəbənin torpaq yolları daim palçıqlı olur. Bu da həm avtomobillərin, həm də piyadaların hərəkətinə çətinlik yaradır.

Qəsəbənin Sülh küçəsində yağış və kanalizasiya sularından əmələ gələn çirkab gölməçəsi sakinlərin vəziyyətini daha da ağırlaşdırır. Qəsəbə sakini

olan Münəvver xanım deyir ki, gölməçəyə yaxın evlərin zirzəmisinə kanalizasiya suları ilə dolur: "Kanalizasiya xətti olmadığına görə çirkab suları həyətimize kimi gəlir. Yayda üfunət iyindən evdə dura bilmirik. Dəfələrlə müraciət etsək də problem qalmaqdadır".

Sakinlərdən Əsgər Cavadov isə deyir ki, ilin hər fəslində yollar bərhad hala düşür: "Qəsəbənin mərkəzinə palçıqlı yollarla uzun məsafə qət edirik. Üst-başımız palçıq içərisində olur. Kommunal problemlərimiz neçə illərdir düzəlmir. Kanalizasiya sistemi bərhad vəziyyətdədir. Saymaqla bitən deyil".

Mehdiabadda ən çətin vəziyyətdə olanlar isə məktəblilərdir. Yolların palçıqlı olması bir yana, bütün qəsəbənin zibillərinin atıldığı ərazi onların yolunun

üstüdür. Hər gün zibilxananın içindən keçib dərəcə gədən uşaqların sağlamlığı da sual altına düşür.

Qəsəbənin heç bir yerində zibil qutuları qoyulmadığından sakinlər məcbur qalıb zibilləri kanalizasiya gölünün kənarına neçə gəldi tökürlər. Zibillərdən əmələ gələn bu təpə ilə evlər arasında məsafə az olduğundan həmin zibilxananın üfunəti, həşəratları mənzillərə dolur.

Mehdiabadda qəsəbədəxili məsafələr uzaq olduğundan sakinləri bunun üçün daxili marşrut xəttinin olduğunu deyirlər. Onların sözlərinə görə, əvvəllər qəsəbədəxili marşrutlardan nəqliyyat müfəttişləri gündəlik 5 manat ödəniş tələb edirdilər: "Gündəlik 10-15 manata işləyən marşrut sürücülərinə bu sərf etmədiyi üçün bir çoxu fəaliyyətini dayandırdı. Cəmi 3 marşrutumuz var idi, ikisi imtina etdi, qaldı biri. Buna görə də həmin marşrutu saatlarla gözləməli oluruq. Daha sonra kütləvi şəkildə etiraz qalxdıq. Yalnız ondan sonra nəqliyyat müfəttişləri əl çəkdilər".

Mehdiabad qəsəbəsinin elektrik xətləri də bərhad vəziyyətdədir. Küləkli havalarda elektrik naqilləri tez-tez qırılır və qəsəbə işıqsız qalır.

Burada yaşayan Əsgər Həmidov deyir ki, elektrik enerjisinin verilməsində tez-tez fasilələr yaranır: "Xüsusən də şaxta-

lı, küləkli qış günlərində qəsəbə elektrik üzünə həsrət qalır. Problem illərdi həllini tapmır. Dəfələrlə bu barədə aidiyyəti orqanlara müraciət etsək ki, heç bir çarə görülməyib".

Qəsəbə sakinlərinin çətin durumda yaşamasına baxmayaraq, yerli icra və bələdiyyə nü-

mayəndələri vəziyyəti sadəcə görməzlikdən gəlirlər. Nə yolların bərpası, nə zibilliyin təmizlənməsi, nə də kanalizasiya sisteminin düzəldilməsi ilə bağlı sakinlərə quru və belə verən olmayıb.

□ **Nərgiz LİFTİYEVƏ**
Fotolar müəllifindir

Bir vaxtlar köklük firavanlığın başlıca əlamətlərindən hesab olunurdu. Şişman kişilər və əndamlı xanımlar məclislərin yaraşığına çevrilirdi. İndi isə bunun əksidir... Kiməsə kökəlməsin desəniz həmin şəxs sizin düşməninizə çevrilə bilər. Babalarımız bir qoyunu yeyib üstündən su içərdilər, sonra da gedərdilər işlərinin başına. İndiki zamanədə isə insanlar nəinki bir qoyun, bir qədər çox kalorisi olan yeməyi yeyən kimi özlərinə gələ bilmirlər. Bəs bunun səbəbi nədir? Süfrəmizin bəzəyi olan və bəh-bəhlə yediyimiz plov, xingal, piti, kabab kimi yeməklər doğrudanmı bizi öldürə bilər?

Azərbaycan Milli Kulinariya Mərkəzinin direktoru Tahir Əmiraslanov bildirdi ki, qidalanma insanın həyat tərzinə uyğun olmalıdır: "Səhər piti, yumurta və digər kalorili hər şeyi yemək olar. Amma dedə-babalarımız səhər saat 5-də bunları yeyib çıxıb gedirdilər ya sahə əkməyə, ya da heyvan otarmağa. Təbii ki, bu cür yeməkləri yeyib sonra gedib otağınızda oturacaqsınızsa, öləcəksiniz. Qidalanma insanın həyat tərzinə uyğun olmalıdır. Məsələn, şahmatçının beyni işləyir və oturub oynayır. Ona balıq, fosfor kimi qidalar verilir. Sizcə, gülləşçi ilə şahmatçıya eyni yeməyi vermək olarmı?! İnsan həyat tərzinə uyğun qidalansa, heç bir yemək onu nə kökəltməz, nə də zərər verməz. Məsələn, 10 paxlava yeyib sonra da gedib oturub yazı yazsanız təbii ki, partlayacaqsınız. Yağlı yeməklər, ət və xəmir xörəkləri qış yeməkləri hesab edilir. Bu yeməklər soyuq havalarda bədəni isti saxlayır, enerji verir. Yay gələndə isə insan pomidor çığırtması, xiyar, göyerti, dovğa kimi yeməklər istəyir. Bədən özü artıq bu cür qidalar tələb edir. Çünki insan özünü o istidə daşımağı bacarmalıdır".

Azərbaycan yeməklərinin yağlı və ağır yeməklər olduğu fikri ilə razılaşmadığını deyən T.Əmiraslanov mətbəximizdə qismən yağlı yeməyin plov olduğunu bildirdi: "Bizim yeməklərin heç biri yağlı deyil. Yalnız ən yağlı yemək plovu hesab edirlər. Plov da 150 qram düyü bişəndə 450 qram olur. Sovet vaxtından indiyənə qədər aşpa-

za bir qazan plov üçün 40 qram yağ verirdilər. Bu yağ həm plovun üstü, həm də qarası üçün nəzərdə tutulurdu. O 40 qram yağın da 20 qramını aşpaz oğurlayırdı. Yəni 20 qram yağ istifadə olunurdu. Bu yağ düyüyə hopur. Yağ kərə yağı olduğu üçün vitaminlərlə, omega ilə zəngindir ki, bu da bədənin inkişafı üçün xeyirlidir. 450 qram düyünü 40 qram yağa bölsən hər 100 qrama 8 qram yağ düşür. Qaranın içində turş meyvələr olur və üstündən də ayran kimi turş içkilər içirik ki, bunlar da həmin yağı parçalayır. Səhər bir dilim çörəklə yağı buterburud edəndə o plovdan yağlı olur. Bundan əlavə, Ukrayna borşu bizim plovdan dəfələri yağlıdır. İnsanın bu cür yeməkləri günün istənilən saatında yeməsi onun iş şəraitindən, qan qrupundan, yaşından tərzindən asılıdır. Bir adam olar, o biri adama olmaz. Elə adam var ki, saat 6-dan sonra yeyir, sonra da gedir idmana. Məsələn, bizim aparıcımız Nərgiz Cəlilova var. O nə qədər yəsə kökəlməyəcək. Çünki onun hüceyrəsi digərlərindən 3-5 dəfə çox kalori xərcləyir. Elə adam da var ki, adica bir şey yeyən kimi başlayır şişməyə. Bu adam artıq melonxodikdir".

Tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybullayev isə saat 6-dan sonra yemək yeməyi və az qidalanmağın məsləhətli olduğunu dedi: "Söhbət yeməyin fəsadlarından yox, qəbul etdiyimiz kalori ilə sərf etdiyimiz kaloridən gedir. Əgər biz həddən artıq kalori qəbul edib onu

Bizi "öldürən"

sevimli yeməklər

Tahir Əmiraslanov: "İnsan həyat tərzinə uyğun qidalansa, heç bir yemək onu nə kökəltməz, nə də zərər verməz"

sərf etməyəcəksən, o, piylənmiş şəkildə bədənimizdə yığılıb qalır. Xolesterolün natamam yanma məhsulları qan damarlarına düşür və onları daraldır. Beləcə

aşağı ətraflara və ayaqlara qan dövranının pis işləməsi prosesi baş verir. Əvvəllər babalarımız yaxşı qidalanıblar, ancaq adekvat iş gördükləri üçün bunun

hansısa bir ziyanını görməyiblər. İndi insanlar tənbelləşib. Adica 3-cü mərtəbədə 1-ci mərtəbəyə liftlə düşürlər. Ona görə də qan damarlarında problemlər yaranır. Bizim ən böyük bələmiz təkca yemək deyil, həm də az hərəkət etməyimizdir. Daxil olan qidanın kalorisinin bəndə sərf edilməməsi piylənməyə, xəstəliklərə səbəb olur. Çalışmaq lazımdır ki, qəbul olunan qidaya adekvat hərəkət olsun".

Qeyd edək ki, sevdiyimiz yeməklər həm də bizim xarakterimizdən xəbər verir. Belə ki, araşdırmalar göstərib ki, eqoist insanlar turş yeməkləri xoşlayır. Duzlu yeməyə meyllik xəsislikdən xəbər verir. İstiotlu yeməkləri xoşlayanlar isə sadələşən və

səmimi olurlar. Yağlı yemək xoşlayanlar isə cəld və çevik olurlar. Həddindən artıq açıq olmaları bir çox hallarda həmsöhəbətərlərinin xətrinə dəyir. Ət yeməyi xoşlayanlar həyatda uğur əldə etməyə çətinlik çəkmirlər. Onlar eyni zamanda ambisiyalı olur. Ət yeməyi xoşlayanlar tənqidləri sakit qarşılaya bilmirlər. Onlar adətən mədə-bağırsaq xəstəliklərindən də əziyyət çəkir. Balıq sevenlər öz sakitliyi və daimiliyi ilə fərqlənir. Dözüm- lü olmaları onlara dostları və həmkarları arasında hörmət qazandırır. Lakin bir qədər səmimi-likləri çatmır. Nadir hallarda başqaları haqda açıq fikir bildirir və bununla da ilk növbədə özlərinə ziyan vururlar.

□ Günel MANAFLI

Davudoğlunun enerjili olmasının sirri-durian meyvəsi

Dünyanı idarə edənlər damaq zövqlərinin qarşısında necə aciz qalıb?

Bu günlərdə Türkiyə mediası baş nazir Əhməd Davudoğlu ilə bağlı ilginclik xəbər yayımlayıb. Xəbərə görə, Ə.Davudoğlunun gün ərzində 16 saat işləməsi, çox az yatması və enerjili olmasının səbəbi üzə çıxıb. Tükənməyən enerjinin səbəblərindən biri kimi Malayziya və İndoneziyada yetişən durian adlı meyvənin olduğu göstərilib. Bundan başqa, məlum olub ki, Davudoğlu bu meyvəni 5 il boyunca qaldığı Malayziyada kəşf edib. Durianın 100 qramı 153 kaloridir.

Durian adlı meyvənin başqa bir adı da "cənnət-cəhənnəm"dir. Cəhənnəm deyilməsinin səbəbi meyvənin tikanlarla dolu qabığının qorxusudur. Amma duriana bu qədər əhəmiyyət verilməsinin səbəbi "cənnət" hissəsi ilə bağlıdır. Çünki o tikanlı qabığı təmizləyib açanda ortaya çıxan meyvə hədsiz dərəcədə ləzzətlidir.

Və bu xəbər bizi dünya liderlərinin yemək zövqünü bir daha yada salmağa məcbur etdi. Bu

günə qədər zaman-zaman prezidentlərin, baş nazirlərin "ürəyinə gedən yol"dan yazmışdıq. Amma illər keçdikcə liderlər də qocalır və onların ağız dadları, yemək zövqləri dəyişir. Son duruma nəzər salaıq.

Rusiya prezidenti Vladimir Putinin yemək zövqü barədə məlumat bir qədər azdır. Bir dəfə özü müsahibəsində bildirmişdi ki, yemək məsələsində ciddi kaprizləri yoxdur. "Əgər ət və balıq arasında seçim varsa,

balığa üstünlük verirəm. Ətlərdən isə qoyun ətinə seçirəm. Şirniyyata qarşı, ümumiyyətlə, laqeydəm, təbii ki, dondurmanı nəzərə almasaq. Nə vaxtsa harasa səfər edirsən, böyük məmnuniyyətlə yerli mətbəxin dadına baxıram. Çoxdan bəri yaşıl çaya öyrəşmişəm". Bunu da özü müsahibəsində deyib.

2012-ci ildə Putin NTV jurnalistləri ilə səhər yeməyi yeyəndə məlum olmuşdu ki, Rusiya prezidenti səhərlər kəsmiklə bal yeyir, bildirçin yumurtası içir. Bundan başqa, Putin xüsusi reseptlə hazırlanmış kokteyl içir.

2010-cu ildə Kremlin baş aşpazı Anatoli Qalkin Putinin içkilərdən şərab və pivəyə üstünlük verdiyini deyib. Bundan başqa, Qalkin rəsmi tədbirlərdə təqdim edilən kokteylin reseptini də

açıqlayıb. Onun tərkibində buz, limon suyu, sirop və 50 qram şampən olub. Aşpazın sözlərinə görə, belə içki "istini inanılmaz dərəcədə azaldır".

ABŞ prezidenti Barak Obama isə gerçək demokrat kimi sadə yeməyə - fast fooda önəm verir. 2010-cu ildə Dmitriy Medvedyevlə görüşəndə də o, həmkarını Rays Hell Burger adlı restorana dəvət etmişdi. Bundan başqa, Obama pivə içməyi də sevir. 2012-ci ildə Obama Ağ Evin içində pivə istehsalına icazə vermişdi. Bundan başqa, onun həyat yoldaşı Mişel Obama da Ağ Evə köçəndən sonra o ərazidə bostan düzəltdi. Sonradan məlum oldu ki, xanım Obama bu bostandan 700 kiloqram tərəvəz yığıb.

2008-ci ildə Obama İllinoys ştatında senator olanda "The New York Times" qəzeti onun ən çox sevdiyi və sevmədiyini yeməklərin siyahısını dərc etmişdi. Həmin siyahıdan məlum olmuşdu ki, Obama qovurulmuş badam, fıstıq, fındıq, südlü şokolad və tərəvəzləri sevirdi. Mayonez, cipsi, qulançarı ağızına belə almırdı. Limonad və spirtsiz içkiləri içmir, çaya və suya üstünlük verir.

2014-cü il iyul ayının sonunda Londonda bütün şef-aşpaz-

ları özündə birləşdirən "Clubdes Chefs" təşkilatının tədbiri oldu. Tədbir zamanı Böyük Britaniya kraliçasının yemək zövqü də üzə çıxıb. Belli olub ki, o, krivetka və dəniz məhsullarını sevmir. Amma ənənəvi Britaniya mətbəxinə münasibəti yaxşıdır. Xüsusilə günə başladığı yulaf yarmasına. Keçmiş kral aşpazı Mark Flanaqan kraliçanın kartof çox sevdiyini deyir.

Bundan başqa, yuxudan öncə İngiltərə kraliçası bir stəkan Dyubonne (şərab içkisi) içir. Sərt içkilərdən isə cini tərcih edir.

Siyahıya Şimali Koreya prezidenti Kim Çen İnin menyusu rəhbərlik edir. Ötən həftə məlum olub ki, Kim Çen İnin "Emmental" pendirine görə xeyli kökəlib. Prezident sevimli pendirinə o qədər aludə olub ki, bu, onun sağlamlığına təsir edib. İnanılmaz dərəcədə sevdiyi içki Fucimoto deyib ki, Kim Çen İnin köpək balığı üzgəcindən hazırlanmış yeməkləri bəyənir. Hətta

o, keçmiş aşpazını 2012-ci ildə ölkəyə səfəri zamanı akula steykinə qonaq edib. Şimali Koreyadan Yaponiyaya qaçmış Kenci Fucimoto onun sözlərinə görə, Kim Çen İnin hələ 2001-ci ildə, yəni 14 yaşından araq içir və bütün butulkaları başına çəkməyə bilmirdi. Onların sonuncu görüşündə prezident sake içmiş.

Almaniya kansleri Angela Merkeləndən danışanda isə yemək xüsusi olaraq dəyər qazandır.

Çünki o, yemək zövqü barədə danışmağı çox sevirdi. Bundan başqa, boş vaxtlarında özü də yemək bişirirdi. Onun ən yaxşı bacardığı yeməklər arasında kartof şorbası, balıq yeməkləri və şnisel (kotletə oxşar xörə) yer alır. Milad bayramında isə kartof salata hazırlayıb, qaz qızardır.

Kanslerin sevimli məhsulları siyahısında kələmli donuz kolbasası da var. Merkelin şəxsi aşpazının sözlərinə görə, o, pendiri çox sevirdi və siyasətçilərin çoxu kimi çıxır içir.

□ Sevinc TELMANQIZI

Soyuq hava şəraiti nə vaxta kimi davam edəcək?

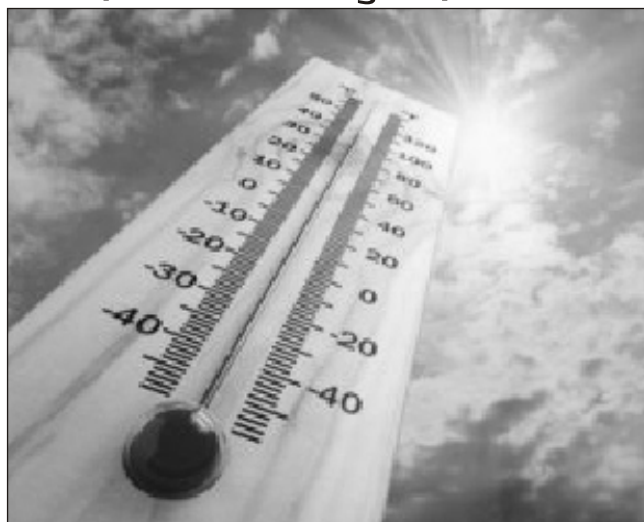
Aprəl ayının hava proqnozu açıqlandı

Yaz fəslı olmasına baxmayaraq, bir neçə gündür ki, ölkəmizdə soyuq hava şəraiti hökm sürür. Maraqlıdır, soyuq hava şəraiti nə vaxta kimi davam edəcək? Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentinin Hidrometeoroloji Proqnozlar Bürosunun baş hidroloqu Asif Verdiyev soyuq hava şəraitinin aprelin 2-dək davam edəcəyini bildirdi:

"Martın 30-u gündüz saatlarında 31-dək ölkə ərazisində qeyri sabit yağıntılı hava şəraiti davam etmiş, yağış, dağlıq və dağ ətəyi rayonlarda sulu qar, qar yağmış bəzi yerlərdə intensiv olmuşdur. Qeyd etmək istəyirəm ki, Bakıda və Abşeron yarımadasında aprelin 1-də hava şəraitinin dəyişən buludlu olacağı, arabir tutulacağı gözlənilir. Səhər bəzi yerlərdə zəif duman və çiskin olacaq. Ancaq gecəyə doğru yağış yağacağı ehtimalı var. Aprelin 2-də də hava dəyişən buludlu olacaq, arabir tutulacaq, bəzi yerlərdə duman olacaq, gündüz isə cənub küləyi əsəcək. Aprelin 2-də gündüz saatlarında temperatur ötən günlərlə müqayisədə bir qədər yüksələrək 7-11 dərəcə arasında dəyişəcək. Rayonlarda isə aprelin 1-də əsasən yağmursuz hava şəraiti hökm sürəcək. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman-çiskin olacaq. Şimal və şərq rayonlarında isə havanın yağıntılı olacağı gözlənilir. Həmçinin mülayim şərq

küləyi əsəcək. Aprelin 2-də isə əsasən yağmursuz, gecə və səhər isə bəzi yerlərdə duman olacağı gözlənilir. Aran rayonlarında temperatur gündüz saatlarında 8-13 dərəcə isti, dağlıq rayonlarda isə 3-8 dərəcə isti gözlənilir. Bu gün gündüz saatlarından qərb rayonlarından başlayaraq yağıntılar tədricən kəsiləcək. Mayın 1-2-si nisbətən mülayim hava şəraiti hökm sürəcək".

Ümumiyyətlə, aprel ayında havanın orta aylıq temperaturunun iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə bir qədər yüksək olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarının əsasən iqlim normasına yaxın olacağı ehtimalı var. Bakıda və Abşeron yarımadasında orta aylıq temperaturun 12-14 dərəcə isti olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxın və bir qədər yüksəkdir. Gecələr 7-12 dərəcə isti, bəzi günlərdə 20-25 dərəcə isti gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarı iqlim normasına

yaxın (norma 23-33 mm) olacaq. Naxçıvan Muxtar Respublikasında orta aylıq temperaturun 12-16 dərəcə isti olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxın və bir qədər yüksəkdir. Gecələr 7-12° isti

təşkil edəcək. Gündüzlər 13-18° isti, bəzi günlərdə 22-27° isti gözlənilir. Yağıntı aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın (norma 34-59 mm) olacağı gözlənilir.

□ Günel MANAFLI

«Nar Mobile» abunəçilərinin nəzərinə!

30 aprel 2015-ci il tarixində "Asan İmza" mobil elektron imza xidmətinə qoşulmaya dair qüvvədə olan güzəştli kampaniyanın müddəti bitir. Xatırladaq ki, ötən ilin 16 may tarixindən etibarən qüvvədə olmuş bu kampaniya çərçivəsində hər üç "Asan İmza" istifadəçi kateqoriyası (vətəndaşlar - fiziki şəxslər, hüquqi şəxslərin nümayəndələri, dövlət qulluqçuları) üzrə xidmətə qoşulma qiymətləri endirilərək 18 AZN təşkil edirdi və bununla əvvəlki qiymətlərlə müqayisədə "Asan İmza"nın əldə edilməsi üzrə vətəndaşlara 40 faiz, hüquqi şəxslərin nümayəndələrinə 90 faiz, dövlət qulluqçularına isə 80 faiz qənaət etmək imkanı yaradılmışdı.

İstifadəçilər arasında "Asan İmza" mobil elektron imzanın artan populyarlığı, eləcə də "Asan İmza"nın effektiv qənaət aləti olduğu nəzərə alınaraq, bu xidmətə qoşulma üzrə qiymətlərin bundan sonra da əvvəlki səviyyədə saxlanılmasına qərar verilmişdir. Beləliklə, cari ilin 1 may tarixindən başlayaraq bütün "Asan İmza" istifadəçi qrupları üzrə xidmətə qoşulma haqqı 18 AZN, aylıq abunə haqqı 1 AZN, göndərilən 1 SMS ismarıcının qiyməti isə 0,03 AZN təşkil edəcək.

Qeyd edək ki, "Asan İmza" elektron xidmətlərdə avtorizasiya və elektron sənədlərin imzalanması baxımından rahat, etibarlı və təhlükəsiz bir alətdir. "Asan İmza" mobil elektron imza texnologiyasının açar üstünlükləri smart-karta və smart-kartın oxunması üçün əlavə qurğuların və proqram təminatının istifadəsinə ehtiyacın olmamasıdır. Xidmətin istifadəsi üçün autentifikasiya və elektron imza rəqəmsal açarlarının saxlanması SIM-karta əsaslanan mobil telefonun mövcudluğu kifayətdir.

Kisilər!!! Axırncı şans!!!

İsraıl təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenoması (vazidə düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondoriz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunclarm dermansız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
 Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
 doktor Vaiz Səmədov.

«Azercell»in "Asan İmza" xidməti çərçivəsində endirimləri davam edir

İlk dəfə olaraq ölkənin mobil rabitə bazarının lideri «Azercell Telekom» tərəfindən təqdim olunan "Asan İmza" mobil elektron imza xidmətinə qoşulmaq istəyən abunəçilər üçün endirimli tariflər davam etdiriləcək. 30 aprel 2015-ci il tarixində "Asan İmza" mobil elektron imza xidmətinə qoşulmaya dair güzəştli kampaniyanın müddətinin bitməsinə baxmayaraq, xidmətin populyarlığını nəzərə alaraq, bu xidmətlə bağlı tariflərin kampaniya bitdikdən sonra əvvəlki səviyyəyə qalxmamasına qərar verilmişdir.

Beləliklə, 1 may 2015-ci il tarixindən etibarən bütün "Asan İmza" istifadəçi qrupları üzrə (vətəndaşlar - fiziki şəxslər, hüquqi şəxslərin nümayəndələri, dövlət qulluqçuları) xidmətə qoşulma haqqı 18 AZN, aylıq abunə haqqı 1 AZN, göndərilən 1 SMS-in qiyməti isə 0,03 AZN təşkil edəcək.

Xatırladaq ki, "Asan İmza" xidmətinə qoşulma haqqı vətəndaşlar üçün 30 manat, hüquqi şəxslərin nümayəndələri üçün 154 manat, dövlət qulluqçuları üçün isə 80 manat təşkil edirdi. Ötən ilin 16 may tarixindən etibarən qüvvədə olmuş kampaniya çərçivəsində qoşulma haqqı hər üç istifadəçi qrupu üzrə 18 manata endirilmişdir.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, yaxın zamanlarda "ASAN Xidmət" tərəfindən yeni, "Asan Ödəniş" innovativ xidmətinin istifadəyə verilməsi gözlənilir. Bu xidmət vasitəsilə sürücülər "Asan İmza"dan istifadə edərək əlavə qeydiyyatdan keçmədən öz elektron kabinetlərinə daxil olaraq real zaman rejimində yol-hərəkət qaydalarının pozuntusuna görə cərimələrinin olub-olmamasını yoxlaya, cərimənin foto və video materialları ilə tanış ola və cəriməni onlayn ödəyə biləcəklər. Bundan əlavə, "Asan Ödəniş" portalında (www.asanpay.az) avtomobillərinin dövlət nömrə nişanlarını "Asan İmza" vasitəsilə qeydiyyatdan keçirən bütün sürücülər cərimələri barədə Asan Ödəniş sistemi tərəfindən ödənişsiz SMS ismarıclar alacaqlar.

"Asan Ödəniş" sistemində, eləcə də dövlət və özəl təşkilatların təqdim etdiyi elektron xidmətlərdə "Asan İmza"dan istifadəyə marağın daha da stimullaşdırılması məqsədilə, həmçinin may ayında ölkə üçün əlamətdar olan bir sıra tarixləri qeyd edən vətəndaşlarımız üçün daha bir həvəsləndirici aksiyanın keçirilməsi nəzərdə tutulur. Qeyd edilən aksiya çərçivəsində "Asan İmza" xidmətinə qoşulmaq istəyən istənilən şəxs xidmətin aktivləşdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuş 18 AZN məbləğində ödənişi etmədən "Asan İmza" mobil elektron imzanın istifadəsinə çevrilə biləcək. Aksiyanın başlanma tarixi və müddəti barədə yaxın zamanlarda əlavə məlumat verilecək.

Azercell hər kəsi öz "Asan İmza"sını almağa və ölkədə mövcud olan 500-dən artıq müxtəlif elektron xidmətlərdən asanlıqla faydalanmağa dəvət edir.

Daha ətraflı məlumat üçün news@mcs.az
 ailtto:news@mcs.az ünvanına müraciət edə bilərsiniz.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etoris" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-da xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Elan

Təcili sərfəli qiymətə 4 otaqlı mənzil satılır.

Nərimanov Məhkəməsinin heyətində, Stalin layihəli daş bina-da 4 otaqlı əla təmirli mənzil satılır. 4/2, ümumi sahəsi 120 kv.m, kupe şkaf, geniş, işıqlı otaqları, döşəmə mozaika parket, mətbəx və digər bütün mebellər, böyük vanna otağı, cakkuzi, sakit, təmiz həyət, parkovka yeri var. Qiyməti 190 min manat. Bundan əlavə 2 məşinliq daş qaraj da satışıdadır. (36 kv.m. qiyməti-50.000 AZN.) Mənzilin bütün sənədləri qaydasındadır, mebelləri ilə bir yerdə satılır.

Tel: (051) 984-90-63

Təcili satılır

Lökbatan qəsəbəsinin mərkəzində, H.Əliyev parkının yanında 220.kv.m evrotəmirlı, 2 mərtəbəli, 7 otaqlı döşəməsi parket, qapıları və pilləkənləri palıd ağacından, telefonu, qarajı, hamamı, mətbəxi, həyətində meyvə ağacları olan 3 sot torpağın üzərində tikilmiş villa

TƏCİLİ SATILIR.

3-cü mərtəbəni də tikmək olar (mansard).

Qiyməti razılaşma yolu ilə (Real qiymətdən ucuz)

Əlaqə telefonları: 077 - 769 - 59 - 10; 070 - 365 - 98 - 40; 012 - 497 - 43 - 04

Elan

Jelevnovodsk şəhəri, stansiya Beştau, Qlinki-15 ünvanında iki-mərtəbəli binanın 1-ci mərtəbəsində tam təmirli 2 otaqlı mənzil, kombi sistemi ilə təchiz olunub, avadanlıqları ilə birlikdə Bakı şəhərinin istənilən yerində mənzillə dəyişdirilir.

Əlaqə nömrəsi:
 +79283706928

2015-ci ilin ilk üç ayı arxada qaldı. Ölkə üçün ilk rübün iqtisadi yekunları isə ürəkəkaçan deyil. Fevral ayında baş verən devalvasiya, həmçinin neftin qiymətinin ucuzlaşmasının ölkə iqtisadiyyatına təsiri uzunmüddətli olacaq.

Ekspert Natiq Cəfərlinin sözlərinə görə, 2015-ci ilin ilk rübünün ən vacib iqtisadi hadisəsi manatın kəskin və qəfil ucuzlaşmasıdır: "Bu üç ayın, bəlkə də yaxın gələcəyin ən böyük hadisəsi devalvasiya ilə bağlı məsələ oldu. Azərbaycanda fevral ayında olan devalvasiya, Mərkəzi Bankın manatın kursunu kəskin endirməsi, 35 faizə yaxın ucuzlaşma ən vacib hadisələrdən biri oldu. Yaxın gələcəkdə də Azərbaycana və Azərbaycanın iqtisadi göstəricilərinə, iqtisadiyyatına ən çox təsir edən amil məhz bu, olacaq. İkinci amil Azərbaycanın ən böyük gəlir mənbəyi olan neftin qiymətinin ucuzlaşması oldu. Başqa ixracat potensialımız çox zəif olduğundan, ixracatımızın az qala 90-95 faizini neft, neft məhsulları və qaz təşkil edir. Bu səbəbdən də neftin qiymətinin düşməsi ikinci vacib hadisədir. Aşağı qiymətlərin uzunmüddətli olması ehtimalı yüksək olduğundan, bu, ən vacib hadisələrdən biri kimi göstərilə bilər".

Ekspertin sözlərinə görə,

üçüncü vacib hadisə isə bunların ikisinin təsiri ilə yaranmış inflyasiya basqısıdır: "Bu, qiymət artımı basqısıdır ki, yaxın gələcəkdə biz bunu daha artıq hiss edəcəyik. Azərbaycanda çox kəskin inflyasiya prosesləri bu il ərzində gözlənilir. Inflyasiyanın ikirəqəmli olması ehtimalı çox yüksəkdir. Bu məsələlərin fonunda digər, iqtisadiyyatda olan xroniki xəstəliklərin getdikcə daha çox üzə çıxması, özünü büruzə verməsinə görünür. Hələ mart ayının rəsmi rəqəmləri açıqlanmayıb. Amma yanvar-fevral aylarında nominal ümumdaxili məhsulun artımı, fiziki rəqəmlərdə olan artımı təqribən 16 faizə yaxın aşağı düşüb. Yanvar-fevral aylarında keçən ilə nisbətən ümumdaxili məhsul azalıb. Bu azalma, ümumdaxili məhsulun nominal azalması getdikcə daha çox özünü büruzə verəcək. Bu ilin sonunda hətta ümumdaxili məhsulun artımı deyil, azalması müşahidə oluna bilər. Gələcəkdə də bu proseslər, yeni devalvasi-

Birinci rübün yekunu: ucuzlaşan manat yenə təhlükədə...

Ekspertlər bildirirlər ki, inflyasiya basqısı gələn rübdə daha artıq hiss ediləcək, ümumdaxili məhsul azala bilər, iqtisadiyyat devalvasiyanı həzm edə bilməyəcək...

yanın, neftin qiymətlərinin təsirlərini gözləyirik. Çünki hələ Azərbaycan iqtisadiyyatı devalvasiyanı hələ həzm etməyib. Nə iqtisadi qurumlar, nə əhali nə baş verdiyini tam dərk etməyib. Hələ inflyasiya basqısını tam görməyib. Amma devalvasiyanın gələcəkdə iqtisadiyyatın həzm etməsi daha ağırlı və sancılı bir proses olacaq. Getdikcə bu proses daha çox özünü büruzə verəcək".

Ekspert Samir Əliyev isə qeyd edib ki, 2015-ci ilin ilk 3 ayı ölkənin maliyyə bazarlarında baş verən hadisə və onun real sektora təsiri ilə yadda qalıb: "Hadisələrin əsasını ölkədə gözlənilən devalvasiyanın baş verməsi təşkil etdi. Devalvasiyanın ilk zərbəsi xarici valyutada kredit götürmüş vətəndaşlara və banklara deyib. Çünki vətəndaşların hər ay kreditə görə ödədikləri ödənişin həcmi 34 faiz artıb. Banklar da zərər aldı. Onların həm xaricdən götürdükleri kreditlər, həm də cəlb etdikləri depozitlər üzrə ödənişləri artıb. Banklar müştərilərdən yeni məzənnə əsasında kredit öhdəliklərini yerinə yetirməyə başladı, müştərilər isə qanunvericiliyə və hüquqşünasların

rəyinə istinad etməklə ancaq köhnə məzənnə ilə ödəniş edəcəklərini bildirdilər. Banklar müəyyən güzəştə, kredit müddətinin uzadılması, faiz dərəcələrinin 1-3 faiz aşağı salınması kimi güzəştə getməklə yeni məzənnə əsasında kredit ödənişlərini qəbul etdilər. Ancaq məlum oldu ki, devalvasiya nəticəsində bankların əmanət öhdəlikləri 567 milyon manat, xarici öhdəlikləri isə 1,7 milyard manat artdı".

S.Əliyev bildirib ki, devalvasiya bankların reytinginə də təsir göstərib. Onun sözlərinə görə, bankların vəziyyətinin pisləşməsi Mərkəzi Bank tərəfindən bir sıra dəstək addımları ilə qarşılıb: "Əvvəlcə, martın əvvəli bankların açıq valyuta mövqeyi üzrə limitin tətbiqini 1 yanvar 2016-cı il tarixinə qədər dondurdu. Bununla da banklara açıq valyuta mövqelərini düzəltmək üçün vaxt verdi. Sonra Mərkəzi Bank 26 fevral 2015-ci il tarixli qərarla banklar üçün depozitlər üzrə məcburi ehtiyat normasını 4 dəfə azaldaraq 2 faizdən 0,5 faizə endirdi. Bu addım banklara təxminən 200 milyon manatdan çox likvidlik verəcək. Sonuncu addım aktivlərin restrukturizasiya prosesi-

ni yüngülləşdirdi. "Aktivlərin təsnifləşdirilməsi və mümkün zərərlərin ödənilməsi üçün xüsusi ehtiyatların yaradılması Qaydaları"na edilmiş dəyişiklik nəticəsində restrukturizasiya olunmuş aktivlər üçün bank tərəfindən yaradılmalı olan ehtiyatın həcmi 30 faizdən 5 faizə endirildi. Bu, bankların kapitalının "əriməsinin" qarşısını almaq üçün atılan vacib addım oldu. Həmçinin Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatlarını son 33 ayda ən aşağı həddə saldı. Fevral ayında ehtiyatın həcmi 13,2 faiz və ya 1,676 milyard dollar azalaraq 11 milyard dollara düşüb. Sonuncu dəfə 2012-ci ilin may ayında ehtiyatın həcmi 10,89 milyard dollar olmuşdu. Səbəb son dövrlər moneta güclü təzyiqin olması fonunda devalvasiya gözləntilərinin yaratdığı panika oldu. Əhalinin kütləvi şəkildə dollar almasına girişməsi nəticəsində dollara tələbat artdı və Mərkəzi Bankın bazara intervensiyanı kəskin artırdı. Yanvar ayının rəsmi məlumatına əsasən əmanət qoyuluşu 67,1 milyon manat azalıb. Əhalinin əmanət vəsaitlərini kütləvi şəkildə dollara dəyişməsi milli valyutada olan əmanətlərin 146,1 milyon

manat azalmasına, xarici valyutada olan əmanətlərin isə 79 milyon manat artmasına səbəb oldu. Vaxtı keçmiş kreditlərin həcmi 54,6 milyon manat artaraq 1 milyard manatı ötüb. Artım milli valyutada olan kreditlərin hesabına baş verib. Bankların aktivləri 345 milyon manat azalaraq 24,8 milyard manata düşdü. Ölkə üzrə kredit qoyuluşu 37,2 milyon manat artdı. Həmçinin Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatlarını son 33 ayda ən aşağı həddə saldı. Fevral ayında ehtiyatın həcmi 13,2 faiz və ya 1,676 milyard dollar azalaraq 11 milyard dollara düşüb. Sonuncu dəfə 2012-ci ilin may ayında ehtiyatın həcmi 10,89 milyard dollar olmuşdu. Səbəb son dövrlər moneta güclü təzyiqin olması fonunda devalvasiya gözləntilərinin yaratdığı panika oldu. Əhalinin kütləvi şəkildə dollar almasına girişməsi nəticəsində dollara tələbat artdı və Mərkəzi Bankın bazara intervensiyanı kəskin artırdı. Yanvar ayının rəsmi məlumatına əsasən əmanət qoyuluşu 67,1 milyon manat azalıb. Əhalinin əmanət vəsaitlərini kütləvi şəkildə dollara dəyişməsi milli valyutada olan əmanətlərin 146,1 milyon

Ekspertin sözlərinə görə, devalvasiyanın ilkin reaksiyası real sektorda güclü bahalaşma ilə nəticələndi: "Hökumətin müdaxiləsindən sonra qiymətlər inzibati yolla müvəqqəti də olsa aşağı salınıb. Ancaq bu metod bəhrəsini verməyəcək və qiymət artımı baş verəcək".

□ **Röya RƏFİYEVA**

Geyim sektorunu da böhran bürüyüb

"Səkkizinci kilometr" bazarındakı satıcılar: "Belə davam etsə, dükənləri bağlayıb getməli olacağıq"

Dolların manata nisbətində bahalaşması xaricdən idxal olunan bütün məhsullarda qiymət artımına səbəb oldu. Avtomobillərdən tutmuş ərzağa qədər hər bir mal və məhsulun dəyəri 30-35 faiz artdı.

Bahalaşmaya məruz qalan sahələrdən biri də geyim sektoru oldu. Məlum olduğu kimi, ölkədə tekstil sənayesi yox dərəcəsində olduğundan geyim malları xaricdən gətirilir. Manatın devalvasiyasından sonra həmin malların dəyəri artdığından bu, ticarətçiləri çətin vəziyyətə salıb.

Musavat.com-un müxbiri son bir ayda geyim bazarındakı vəziyyəti öyrənmək üçün "Səkkizinci kilometr" bazarına baş çəkib.

Qeyd edək ki, bu bazar daha çox əhalinin aztəminatlı hissəsinin üz tutduğu ticarət məkanıdır. Burada daha çox Çin is-

tehsali olan geyimlərin satılması alıcıları heç də narahat etmir. Onlar üçün önəmli olan malın ucuz olmasıdır ki, artıq bazar onu da təmin edə bilmir.

10 ildən çoxdur geyim malları satan Şahbaz deyir ki, heç vaxt indiki kimi çətin duruma düşməyiblər: "Dolların bahalaşması səbəbindən xarici ölkələrdən gələn malların da qiyməti artıb. Artıq "Sədərek" ticarət mərkəzindəki topdansa satış nöqtələrindən maliyyəvi qiymətə ala bilmirik. Hər növ geyimlərin topdansa satış qiyməti bahalaşdı. Ancaq təəssüf ki, pərakəndə satış zamanı bizim qiyməti artırmaq şansımız yoxdur. Alıcılar

hər bir maldan qiymət endirməyə çalışırlar. Hətta bəzən maya dəyərində satmağa məcbur oluruq. İnsanlarda pul qalmayıb".

Satıcı Fikrət Məmmədov deyir ki, son iki ayda nəinki gəlir əldə edə bilməyiblər, hətta dükənlərinin icarə haqqını çətinliklə ödəyiblər: "Bu dükənin hər metrinə görə 500 manat ödəyirik. Ən ucuz dükənin icarə haqqı 1000-2000 manatdır. Əksər satıcılar yalnız icarə haqqına işləyirlər. Belə davam etsə, dükənləri bağlayıb getməli olacağıq. Çünki vəziyyət daha da pis olacaq".

Satıcılar hamısı icarə haqlarının yüksək olmasından narahatdır. Deyirlər ki, heç olmasa böhran bitənə qədər icarə puluna güzəştlər edilsin: "Rəhbərliyə müraciət etməyə çəkin-

rik. Ancaq indiki halda aya 2000-3000 ödəməyə şərtlər imkan vermir. Çünki alver yoxdur".

Qeyd edək ki, müxtəlif modeldə olan qadın, kişi, uşaq geyimlərinin qiymətində nəzərə çarpacaq dəyişiklik yoxdur. Ancaq satıcılar bir müddət sonra qiymətlərin artacağını deyirlər.

Alıcıların əksəriyyəti isə aldıkları malların qiymətini endirdiklərini deyirlər. Malik adlı gənc aldığı köynəyi 22 manatdan 14 manata endirdiyini bildirir: "Satıcıları başa düşürük. Onlar bacardıqca mallarını baha satıb daha çox qazanmaq istəyirlər. Ancaq bizim vəziyyətimizi də başa düşmək lazımdır. Fəsil dəyişib və hər ailədən bir neçə nəfərin üst-başını dəyişməyə ehtiyac var. Məcbur olub qiymətlərə görə satıcılarla mü-

bahisə edirik. Məsələn, mən satıcının 22 manata dediyi köynəyi 14 manata aldım. Baha versə başqa bir dükana yaxınlaşacağam. Heç kim real alıcını itirmək istəmir, ona görə də endirir edirlər".

Əgər belə davam etsə, bir müddət sonra "Səkkizinci kilo-

metr" bazarında sıra ilə düzülən piştaxtaların seyrələməsinin şahidi olacağıq. Çünki alıcılar bu şərtlər altında uzun müddət işləyə bilməyəcəklərini, malları itirmək istəməyəcəklərini deyirlər.

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**
 Fotolar müəllifindir

MÜSAVAT

Son səhifə

N 67 (6095) 1 aprel 2015

Artıq insanlar gecə görə biləcəklər

Amerikalı alimlər qaranlıqda görməyi təmin edən dərman kəşf ediblər. Bir neçə saat boyunca zülmət qaranlıqda görməyi təmin edən dərman yaxın zamanlarda satışa çıxarılaçaq. Mütəxəssislərin araşdırması, dənizin dərinliklərində, işığın olmadığı bölgələrdə yaşayan balıqların gözlərindən əldə edilən, gecə kurluğunun və bəzi xərçəng növlərinin müalicəsində istifadə edilən Chlorin e6 (Ce6) adlı kimyəvi maddə gözlərə tüküldüyündə, zülmət qaranlıqda da görməyi təmin edən bildiyini ortaya qoyub. Elm adamları dərman dimetil sülfoksid maddəsini də əlavə ediblər. Araşdırmaya imza atanlardan biokimya mütəxəssisi Gabriel Licinanın gözünün retinasına tükülən dərmanın köməyi ilə onun 50 metrə qədər bir sahədə insan və obyektləri ayırd edə bildiyi məlum olub. Bir neçə saat sonra Licinanın gözlərinin normal halına döndüyü və işıqlıqda da problemlə üzləşmədiyini açıqlanıb. Təcürbələrini davam etdəcəyini deyən alimlər yeni dərmanın gecə xilasetmə-qurtarma işlərinə köməkçi ola biləcəyini deyiblər. Araşdırmaçılar bir neçə saat təsir göstərən Ce6-dan istənilən nəticəni əldə edə bilərlərsə, onu şüşələr halında satıla biləcəyini düşünürlər. Göz qaapaqları ilə göz küresi arasında tükülən 50 mikrolitre Ce6-nin gələcəkdə uğurla tətbiq edilə bilər. Gecə görməyi təmin edən dərmanın bir saat içində təsirli olmağa başladığı və ilk olaraq 10 metrə, ardından 50 metrəyə qədər görüntünü təmin etdiyi deyilir.

Dünyanın ən gözəl qadını və kişisi

İngiltərənin estetika üzrə tibb mütəxəssisləri ən çox bəyənildən üz formasını tapmaq üçün uzun müddət çalışıblar. Kent Universitetinin professoru Kris Solomon və qrupu bu iş üçün iki ay çalışdıqdan sonra ortaya fərqli üz nümunələri çıxarıblar. 100 nəfərin dəyərləndirərək seçdikləri üz qəliblərinin dünyadakı hansı məşhurlara bənzədikləri araşdırılıb. Nəticədə məlum olub ki, kişilər daha çox məşhur aktyor David Gandyə, qadınlar isə aktrisa Natalie Portmana bənzəmək istəyirlər. Araşdırmanı aparən K.Solomon bu nəticənin daha çox avropalıları aid olduğunu deyib. Yeni belə bir araşdırma Afrikada və ya Asiyada aparılsa daha fərqli nəticələr əldə edilə bilər.

Ev xanımlığından dünya çempionluğuna

Çəkisi 114 kilo olan bir ev xanımı əvvəlcə hobbisi olaraq başladığı bodibilding adlı idman növü ilə 50 kilo arıqlayıb. Bununla da kifayətlənməyib dünya çempionu olub. Cenni Klarkın həyat hekayəsinin bu qədər maraqlı olması səbəbi adi bir ev qadını ikən bodibilding üzrə dünya çempionu olmasıdır. 36 yaşlı qadın artıq çəkirlərinə görə başqa bir iş görə bilmədiyini üçün vaxtı keçsin deyərək idman salonunda yazılır. Ağır qaldırmaqla məşğul olur. Bir müddət sonra bu idmanı sevir və bütün vaxtını idman salonunda keçirməyə başlayır. 50 kilo arıqlayan qadın əvvəlcə kiçik qələbələr qazanır. Sonra isə İngiltərə və dünya çempionu olmağa haqq qazanır. Klark böyük qələbələr qazanmasının səbəbini ərinin ona dayaq olmasında görür. Hazırda 4 yaşlı oğlu Mason da anası ilə birlikdə idman zallarında vaxt keçirməyi sevir.

İtən itini yemək olaraq tapdı

Vyetnamda yaşayan 5 yaşlı qız itini tapdığı zaman göz yaşlarına boğulub. Çünki it küçə yeməkləri satılan bir restoranda qızardılmışdı və yemək üçün satılırdı. Balaca qız bir neçə gün əvvəl itini axtarsa da tapa bilməyib. Anası ilə bazara gedərək bir restoranın vitrinində itini qızardılmış halda görüb. İtinin öldürülərək bişirildiyini görün qızcağız onu qucaqlayaraq ağlamağa başlayıb. Qızın itinin başını sığallayarkən çökülmüş şəkli sosial şəbəkələrdə paylaşılıb və qısa müddət ərzində məşhurlaşdı. Vyetnamda it eti yemək adı hal sayılsa da, ev itinin bişirilərək restoranda satılması hər kəsi heyretləndirib.

QOÇ - Ümumi çalarlarına görə bu təqvim mənfəi müstəviyə daha yaxındır. Bütün görüş və müzakirələri, ciddi planları təxirə salmağınız məsləhətdir. Saat 15-16 arası aldanma ehtimalınız da var.

BUĞA - Maddi problemləriniz olsa da, fəaliyyətinizlə bağlı müsbət nüanslar olacaq. Aldığınız hər bir təklifi razılıqla qarşılayın. Sevdiyiniz adamlara qarşı ittiham irəli sürməyin.

ƏKİZLƏR - Günün ümumi mənzərəsi gərginliklə müşahidə olunacaq. Amma xırdaçılığa meyl etməsəniz, eləcə də ölçülü-biçilli davranışsınız, bəlkə də gözlənilən sıxıntılardan qurtula bilərsiniz.

XƏRÇƏNG - Fəaliyyətinizdə passivlik mümkündür. Bunun səbəbini başqalarının ayağına yazmaqdan, öz səhvlərinizi realizə edin. Sizə dəstək və məsləhət verən adamlara arxa çevirməyin.

ŞİR - Astroloji göstəricilər sevindirici xəbər əşidəcəyinizi bildirir. Ola bilsin ki, ürəyinizcə olan təklif də alınsınız. Belə məqamlarda tərəddüd etməkdənsə, qəti qərar çıxarın.

QIZ - Dünəndən Ay bürcünüzdə girdiyindən qarşınızda duran vəzifələri həll etmək üçün şansınız azdır. Gərgin ab-hava, daxili süstlük və səhhətinizdəki problemlər sizə mane ola bilər.

TƏRƏZİ - Təxminən saat 14-ə qədər ümumi ovqatınız qənaətbəxş olacaq. Əzmkarlığınızı artırırsanız, hətta şəxsi büdcənizdə artım da labüddür. Nahardan sonra isə mübahisəyə cəlb oluna bilərsiniz.

ƏQRƏB - Bürcünüzdün ən ideal günlərinin startı məhz bu təqvimdən etibarən veriləcək. Narahatçılığınıza o qədər də ehtiyac yoxdur. İştirakçısı olduğunuz hər bir sövdələşmə uğurla nəticələncək.

OXATAN - Qərarlarınızda qəti olsanız, ulduzlar sizə "hə" deyəcək. Yaxın günlər üçün nəzərdə tutduğunuz planları həyata keçirməkdə dostlarınızın dəstəyindən bəhrələnməyiniz vacibdir.

OĞLAQ - Qarşınızda aprel ayının ən əlamətdar təqvimi dayanmaqdadır. Amma gərək səhhətinizə fikir verəsiniz. Maraqlarınız xatirinə əzmkarlığınızı artırın və ətrafda özünüzdə rəğbət qazanın.

SÜTÖKƏN - Olduqca romantik bir gün yaşaya bilərsiniz. Sadəcə olaraq, bunun üçün mövcud məişət problemlərini unudub daha bəşəri ideyalara söykənməlisiniz. Müəyyən miqdarda qazanc da mümkündür.

BALIQLAR - Bazar günü olduğunuz nəzərə alıb əsas vaxtınızı istirahətə yönəldin. Çünki bu gün hansısa ciddi cəhdinizin reallaşma ehtimalı yoxdur. Günün ikinci yarısında mübahisələrdən yayının.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İt haqqında kitab yazıldı

Amerikanın Voffor kollecinde davranış psixologiyası sahəsində çalışan professor Con Pilleyn iti Çaster tam olaraq 1022 söz bilir. Şotland çoban iti cinsindən olan Çasterin öyrənmə müddəti haqqında kitab yazan Pilleyn itinin çox ağıllı olduğunu deyir. Pilleyn sözlərinə görə, Çaster bir çox şeyi bilir, eyni zamanda xarici dillərdə də bir çox sözü də təqlid etməyi bacarır. Onun itini öyrətmək üçün istifadə etdiyi yol bir çox jurnalda yayımlanıb. Çaster Duke Universiteti tərəfindən "yüz ilin ən önəmli iti" adına layiq görülüb. Çasterdən əvvəl ən çox söz bilən it ünvanını Rico adlı it daşıyırdı. O, 200-dən çox söz bilirdi.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.300